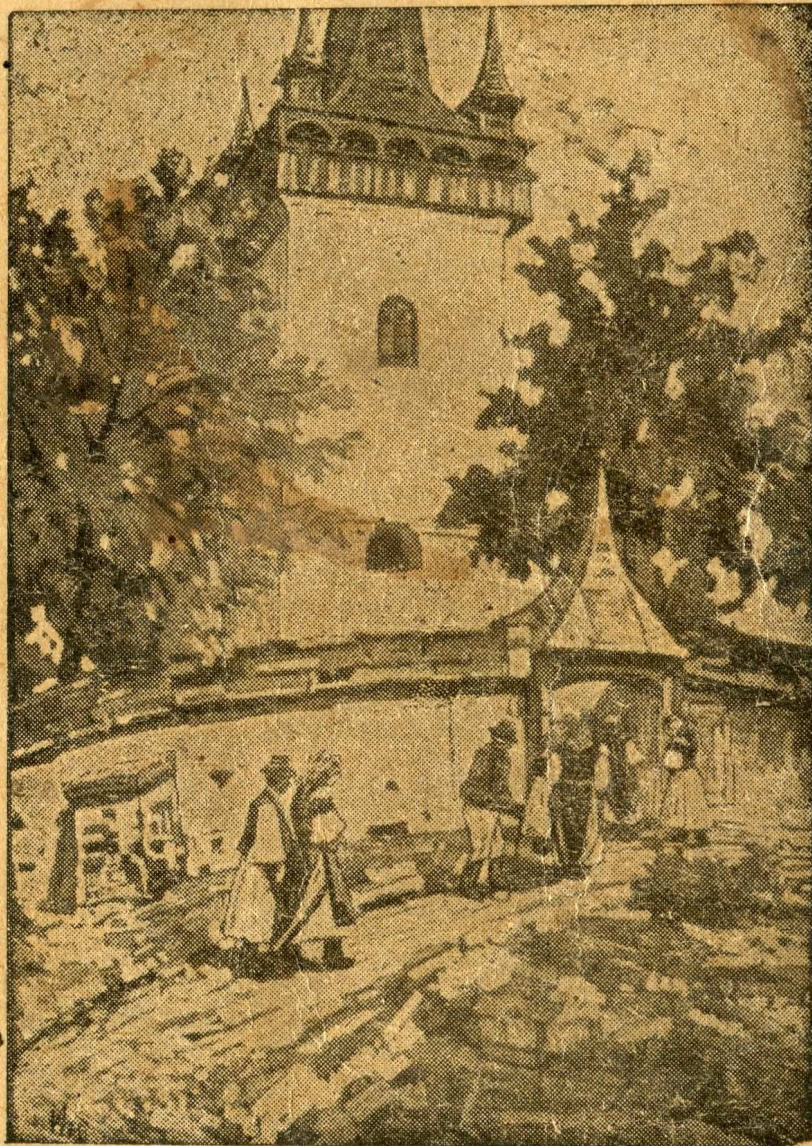

REFORMÁTUS
ÁRVÁHÁZI
KÉPES NAPTÁR

1949

SZERKESZTÉSÉRT ÉS KIADÁSÉRT FELEL:
ARDAY ALADÁR püspök
KIADJA: A NAGYVÁRADI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

**REFORMÁTUS
ÁRVAHÁZI
KEPES NAPTÁR**

AZ 1949. ÉVRE

XVIII- ÉVFOLYAM

**NAGYVÁRAD
REFORMÁTUS PÜSPÖKI HIVATAL**

Január

31 nap. Télhó. Régente: Vízöntő hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p. ¹
1 Szombat	Újév	Újév	Újév	7 48	16 20

1. URNAPJA. Máté 2, 13–24, olv. Títus 3, 4–7.

2 Vasárnap	Ábel, Béla	B. Jézus sz. neve	Szilveszter	7 48	23
3 Hétfő	Dániel, Benjám.	Genovéva sz. †	Malakiás pr.	48	24
4 Kedd	Izabella	Títusz pk.	70 Apostol	48	25
5 Szerda	Menyhért	Teszler pk.	Teopim	47	26
6 Csütörtök	Árpád, Simon	Vízkereszt	F. Epifania	47	28
7 Péntek	Attila	Lucián vt.	Iván	46	29
8 Szombat	Szörény	Szörény	György	46	30

2. URNAPJA. A 12 éves Jézus a templomban Luk. 2, 52–62, olv. Róm. 12, 1–6.

9 Vasárnap	Eiel, Marcel	Szenicsalád	B ²⁹ Polyenkt	7 45	32
10 Hétfő	Vilmos	Vilmos pk. †	Nissz. Gergely	45	33
11 Kedd	Ágota	Higin p. vt.	Teodóz ap.	44	34
12 Szerda	Ernő	Ernő aps.	Taciána	44	35
13 Csütörtök	Vidor	Veronika	Hermil	44	37
14 Péntek	Bódog	Hilár pk. ea.	Színai vtk.	43	38
15 Szombat	Lóránt	Remete sz. Pál	Kalib János	42	40

3. URNAPJA. A kánaai menyegző. Ján. 2, 1–11, olv. Róm. 12, 7–16

16 Vasárnap	Gusztáv	Marcel p. vt.	Szt. Péter lánc	7 41	16 41
17 Hétfő	Antal	Antal ap. †	N. Antal ap.	40	43
18 Kedd	Piroska	Piroska sz. vt.	Atanáz	39	44
19 Szerda	Sára	Sz. Margit	Makár	38	46
20 Csütörtök	Fábián	Fábián és Seb.	Eufim ap.	37	47
21 Péntek	Ágnes	Ágnes sz. vt.	Maxim hv.	36	48
22 Szombat		V. I. Lenin halála	1924	36	49

4. URNAPJA. Bélpoklos és a szolga meggyógyítása. Mt. 8, 1–13, olv. Róm. 12, 11–21

23 Vasárnap	Mária	B ³ Raimund	B ³⁰ Kelemen	7 35	16 51
24 Hétfő	A fejedelemségek egyesülése – 1859			34	53
25 Kedd	Pál	Pál megtérése	Naz. Gergely	32	55
26 Szerda	Aba, Vanda	Polikárp	Xenophon	31	56
27 Csütörtök	Zsolt, Lothár	Aranysz. János	Krizosztom	29	57
28 Péntek	Károly	Nolai Sz. Péter	Efrém	29	58
29 Szombat	Adél	Szal. Sz. Ferenc	Ignác ev.	28	59

5. URNAPJA. A háborgó tenger lecsillapítása. Mt. 8, 23–27, olv. Róm. 13, 8–10

30 Vasárnap	Noemi	Martina sz.	Három püspök	7 28	17 0
31 Hétfő	Szemere	Bosco János †	Círus és János	27	1

Január

1–5. hét.

A hold fénycváltásai:

- ☾ Első negyed 7-én.
- ☽ Holdtölte 14-én.
- ☾ Utolsó negyed 21-én.
- ☾ Újhold 29-én.

Elsőjén a nap hossza 8 óra 31 perc, a hó végéig 63 perccel nő.

Időjárás a százéves naptár tanasztalatai szerint:

Három héten át állandó hideg, 22-én fölenged.

Bibliolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Január.

- 1 Ján. 1, 1–13. Az Ige testté lett
- 2 Ján. 1, 14–18. Az egyszülött Fiu
- 3 Ján. 1, 19–23. János vallomása
- 4 Ján. 1, 29–42. A nagy találkozás
- 5 Ján. 1, 43–52. Az örök Nátánael
- 6 Ján. 2, 1–12. Az első jel
- 7 Ján. 2, 13–25. A templom szeretete
- 8 Ján. 3, 1–15. Az ujjászületés
- 9 Ján. 3, 16–21. Isten szeretete
- 10 Ján. 3, 22–36. Alázatosság törvénye
- 11 Ján. 4, 1–15. Az életnek vize
- 12 Ján. 4, 16–26. Lélekben és igazságban
- 13 Ján. 4, 27–42. A Krisztus eledele
- 14 Ján. 4, 43–54. Az édesapa hite
- 15 Ján. 5, 1–16. Hosszas betegség
- 16 Ján. 5, 17–23. A Fiu meglevenit
- 17 Ján. 5, 24–30. Eljő az óra
- 18 Ján. 5, 31–41. A maradandó Ige
- 19 Ján. 5, 41–47. Mást befogadnátok
- 20 Ján. 6, 1–15. Az öt árpa kenyér
- 21 Ján. 6, 16–21. A viharzó tenger
- 22 Ján. 6, 22–27. Kétféle eledel
- 23 Ján. 6, 28–40. Az ét kenyere
- 24 Ján. 6, 41–50. Az örök zúgolódók
- 25 Ján. 6, 51–9. Óáltala élünk
- 26 Ján. 6, 60–63. A lélek meglevenit
- 27 Ján. 6, 67–71. A hívők bizonyágtétele
- 28 Ján. 7, 1–13. A világ gyűlölete
- 29 Ján. 7, 14–24. Az én tudományom
- 30 Ján. 7, 25–30. Bizonytalan ismeret
- 31 Ján. 7, 31–36. Kerestek és nem találtak

Feljegyzések

Február

28 nap. Télutó. Régente: Halak hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Kedd	Ignác,	Ignác pk.	Trifon vt.	7 23	17 5
2 Szerda	A sztaligrádi szovjet győzelem			22	7
3 Csütörtök	Balázs	Balázs pk.	Simeon és Anna	21	9
4 Péntek	Rákhel	Brittó János	Izidor	20	10
5 Szombat	Azota	Ágota sz. vt. †	Teodula	18	12

6. URNAPJA. Példabeszéd a konkolyról. Mt. 13. 24-30, olv. Kol. 3. 12-17.

6 Vasárnap	Dorottya	Es Dorottya sz. vt.	B. Tridium	7 17	17 13
7 Hétfő	Tódor, Iringó	Romuald ap. †	Partén pk.	15	16
8 Kedd	Aranka	Máthai sz. János	Zakariás	13	18
9 Szerda	Csilla	Alex. Cirill	Nicefor vt.	12	20
10 Csütörtök	Gabriella	Skolasztika	Pál vt.	10	22
11 Péntek	Dezső	Lurdi Mária †	Teodóra	8	23
12 Szombat	Lidia	7szerv. alap. †††	Melét pk.	7	24

7. URNAPJA. Példabeszéd a szőlőművesekről. Mt. 20, 1-16 olv. Kor. I. 9, 24-10, 5

13 Vasárnap	Ella	B. Helvened v.	B. Helvened	7 5	17 25
14 Hétfő	Bálint	Bálint vt. †	Máro	3	26
15 Kedd	Horea, Cloșca és Crișan kerékvetése 1785			2	28
16 Szerda	Juliánna	Juliánna sz.	M. Pamfil	1	28
17 Csütörtök	Álmos	Donát pk. vt. ††	Marianna	6 59	30
18 Péntek	Konrád	Simon pk. vt. ††	Leó p.	57	32
19 Szombat	Zsuzsánna	Konrád	Filemon	55	34

8. URNAPJA Példabeszéd a magvetőről. Luk. 8, 4-15. olv. Kor. II. 11, 19-12, 9

20 Vasárnap	Eleonóra	A Vörös Hadsereg napja		6 53	17 35
21 Hétfő	Eleonóra	Eleonóra	Eusztát	52	37
22 Kedd	Edömér, Gar.	Péter székfogl.	Eugeniai vtk.	49	39
23 Szerda	Tass, Alfréd	Dam. Péter et.	M. Policarp Ep.	48	40
24 Csütörtök	Mátyás	Mátyás aps. ††	János f. megt.	45	41
25 Péntek	Géza	Géza vt. ††	Taráz	44	42
26 Szombat	Dénes	Kort. sz. Margit	Porfir	43	43

9. URNAPJA. Jézus harmadszor jövendöl meg szenvedését. Luk. 18. 31-43. olv. Kor. I. 13, 1-13.

27 Vasárnap	Ákos	B. Farsang vas.	B Vajhagyó vas.	6 42	17 44
28 Hétfő	Elemér	Román ap.	Vazul	41	45

Február

6-9. hét.

A hold fénycváltásai:

- ☾ Első negyed 6-án.
- ☽ Holdtölte 13-án.
- ☾ Utolsó negyed 20-án.
- Újhold 28-án.

Elsajén a nap hossza
9 óra 34 perc, a hónap
végéig 1 óra 30 p. nő.

Időjárás a százéves nap-
tár tapasztalatai szerin:

Eleje hideg, 7-8-ig derős,
20-ig boros havazással,
végül hideg.

Bibliaolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Február.

- 1 Ján. 7, 37-43. Meghasonlás
- 2 Ján. 7, 44-53. Meg akarják fogni
- 3 Ján. 8, 1-11. Itélkezés
- 4 Ján. 8, 12-20. Ő tesz bizonyosságot
- 5 Zsolt. 96. Örömondók
- 6 Ruth 1, 1-14. Megalázkodás
- 7 Ruth 1, 15-22. Az elhívás felismerése
- 8 Ruth 2, 1-23. Csak kalász-szedés
- 9 Ruth 3, 1-18. Az élet útja
- 10 Ruth 4, 1-22. A nagy rokonság
- 11 Péld. 15, 15-20. A hosszútűrés
- 12 Péld. 16, 1-18. Isten nélkül hiábavaló
- 13 Péld. 16, 19-33. Isten jelenléte
- 14 Péld. 20, 1-11. Isten megtisztít
- 15 Péld. 20, 20-30. Várjad az Urat
- 16 Péld. 23, 22-35. Tiszteld szüleidet
- 17 Péld. 24, 30-34. Felhívás cselekvésre
- 18 Péld. 28, 1-13. Az egyenesség dicsérete
- 19 Ján. 8, 21-30. A megtartó hit
- 20 Ján. 8, 31-47. Az Úr a mi szabadítónk
- 21 Ján. 8, 48-59. Az igaz élet
- 22 Ján. 9, 1-12. Az Úr a mi gyógyítónk
- 23 Ján. 9, 13-25. Mindenek Ura
- 24 Ján. 9, 24-34. Az Úr látást ad
- 25 Ján. 9, 35-41. Az Isten Fia
- 26 Zsolt. 22, 2-25. Az Úr veled van
- 27 Ján. 10, 1-6. Kövesd Jézust
- 28 Ján. 10, 7-11. A jó pásztor

Feljegyzések

Március

31 nap. Tavaszelő. Régente: Kos hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél ó. p.	nyugó ó. p.
1 Kedd	Levente	Albin	Eudocia	6 38	17 46
2 Szerda	Lujza	Hamvazószerda	Tesdot	37	48
3 Csütörtök	Kornélia	Kunigunda ††	Klem	34	50
4 Péntek	Kázmér	Kázmér ††	Pál és Jud.	32	52
5 Szombat	Adorján	Özséb	Konon	30	53

10. URNAPJA. Jézus bűntje és megkísértése. Mt. 4, 1-11, olv. Kor. II. 6, 1-10

6 Vasárnap	Béjtfő v. — a Demokrata Kormány alakulási napja			6 26	17 56
7 Hétfő	Tamás	Agini Tamás	Vazul és társa	25	57
8 Kedd	Erdély visszacsatolása (1945) a nők nemzeik. napja			23	58
9 Szerda	Franciska	Franciska	Szebasztei vt.	22	18 00
10 Csütörtök	Olimpia	40 vértanu ††	Kodrát	19	2
11 Péntek	Aladár	Szilárd ††	Szofrón pk.	17	3
12 Szombat	Gergely	I. Gergely p. ††	Teofánész	14	5

11. URNAPJA. Mt. 15, 21-28, olv. Thessz. I. 4, 1-7.

13 Vasárnap	Krisztján	B. Reminiscere	B. Nb. 2. vas.	6 12	18 6
14 Hétfő	Matild	Matild	Sándor	10	7
15 Kedd	Kristóf	Kristóf ††	Agáp vt.	9	9
16 Szerda	Henriette	Geréb pk. ††	Szabinusz vt.	7	10
17 Csütörtök		Földmunkások lázadása — 1907		4	12
18 Péntek	Sándor	Sándor pk. ††	Cirill pk.	2	13
19 Szombat	József	Szt. József ††	Krízszánt	0	15

12. URNAPJA. Egy néma ördög kiűzése és Belz.-vád. Luk. 11, 14-28, olv. Efez 5, 1-9

20 Vasárnap		Agrárreform — 1945		5 59	18 16
21 Hétfő	Benedek	Benedek ap.	ifj. Jakab	57	17
22 Kedd	Viola	Gen. Katalin ††	Vazul vt.	54	19
23 Szerda	Botond	Viktorián vt.	Nikon	52	20
24 Csütörtök	Gabor	Gábor főa. ††	Zakariás	50	22
25 Péntek	Iren	Gyűlölcso. B.-A.	Gyűlölcso. B.-A.	48	24
26 Szombat	Manó	Emánuel	Gábor	46	42

13. URNAPJA. Az első kenyérszaporítás. Ján. 6, 1-15, Sal. 4, 21-31.

27 Vasárnap	Hajnalka	B. Lactare	Nb. 4. vas.	5 44	18 26
28 Hétfő	Gedeon	Kapiszt. János	Hiláron	42	27
29 Kedd	Bors	Augusztá	Ciril vt.	40	28
30 Szerda	Koppány	Kerény vt.	Klim. János	39	29
31 Csütörtök	Árpád	Guidó ap.	Hipác	38	30

Március

10-13. hét.

A hold fényváltozásai:

- ☾ Első negyed 7-én.
- ☉ Holdtölte 14-én.
- ☾ Utolsó negyed 22-én.
- ☽ Újhold 30-án.

Tavaszkezdet 21-én, 1 óra 24 perc.

Elsején a nap hossza 11 óra 4 p., a hó végéig 1 óra 42 perccel nő.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint:

Március nagyjából szeles és esős, 24-én enyhébb, azután több napos szűtés.

Bibliolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Március.

- 1 János 10, 12-21. A jó pásztor
- 2 János 10, 22-31. Jézus örökéletet ad
- 3 János 10, 32-42. Az igazi cselekedet
- 4 János 11, 1-10. Jézus gyógyítása
- 5 János 11, 11-16. A hit iskoája
- 6 János 11, 25-26. Krisztus az élet
- 7 János 11, 28-38. Krisztus követése
- 8 János 11, 39-45. A csodálatos hit
- 9 János 11, 46-57. A mi szabadítónk
- 10 János 12, 1-11. Krisztus imádása
- 11 János 12, 12-19. Isten számonkérése
- 12 János 12, 20-24. Gyümölcsstermő élet
- 13 János 12, 25-33. Az atya ajándéka
- 14 János 12, 34-43. A hit megvallása
- 15 János 12, 44-50. Az utolsó napon
- 16 János 13, 1-5. Aki mindvégig szeretett
- 17 János 13, 6-11. Isten cselekedete
- 18 János 13, 12-20. A boldogság titka
- 19 János 13, 21-30. Az áruló
- 20 János 13, 31-38. A szeretet új parancsa
- 21 János 14, 1-6. Ne nyugtalankodjatok
- 22 János 14, 7-14. Jézus megismerése
- 23 János 14, 15-24. Ha engem szerettek
- 24 János 14, 25-31. Jézus búcsúja
- 25 János 15, 1-8. Jézus a szőlőtő
- 26 János 15, 9-17. Maradjatok énbennem
- 27 János 15, 18-27. Jézus tanítványai a világban
- 28 János 16, 1-15. A vigasztaló
- 29 János 16, 16-24. Egy kevés idő
- 30 János 16, 25-33. Végrendelkezés
- 31 János 17, 1-5. A látható igazság

Feljegyzések

Április

30 nap. Tavasz hó. Régente: Bika hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Péntek	Hugó	Hugó pk. ††	Egyipt. Mária	5 40	18 29
2 Szombat	Aron	Paulai Ferenc ††	Titusz	36	32

14. URNAPJA. Ki vádol közületek engem bűnnel? Ján. VIII. 46-54. olv. Zsid. 9, 11-15

3 Vasárnap	Keresztély	Fekete vasárnap	Nb. 5. vas.	5 30	18 36
4 Hétfő	Csaba	Izidor	György	28	37
5 Kedd	Vince	Ferrari Vince	Diodor	6	39
6 Szerda	Cölesztin	Cölesztin	Eutik	24	40
7 Csütörtök	Herman	Herman J.	Kallióp vt.	22	42
8 Péntek	Lidia	Dénes pk. ††	Herodin	20	43
9 Szombat	Demeter	Konrád ††	Eupszik vt.	19	44

15. URNAPJA. Jézus bevon. Jeruzsálembe. Mt. XXI. 1-9, olv. Filipp. 2, 6-11

10 Vasárnap	Virágvasárnap.	Virágvasárnap	Virágvasárnap	5 17	18 45
11 Hétfő	Leó	I. Leó p.	Antipa	14	47
12 Kedd	Gyula	Gyula pk.	Vazul pk.	12	48
13 Szerda	A R N K. alkotmányának megszavazása			9	50
14 Csütörtök	Tibor	Nagycsütörtök	Arisztork	8	52
15 Péntek	Nagypéntek	Nagypéntek	Nagypéntek	7	53
16 Szombat	Lambert	Nagyszombat	Irén	5	54

16. URNAPJA. Jézus felt. angyal hirdeti. Márk XVI. 1-7, olv. János 20, 1-16.

17 Vasárnap	Husvét vas.	Husvét vasárnap	Husvét vasárnap	5 3	18 55
18 Hétfő	Husvét hétfő	Husvét hétfő	Husvét hétfő	2	57
19 Kedd	Husvét kedd	Emma	Husvét kedd	4 59	58
20 Szerda	Tivadar	Tivadar	Teodor	58	59
21 Csütörtök	Anzelm	Parzham-Konrád	Január	57 19	2
22 Péntek	Szótér	Szótér és Kájusz	Syc. Teodor	55	3
23 Szombat	Béla	Béla pk. vt. †	György	53	4

17. URNAPJA. Jézus két izben megjelenik tanítványainak. Ján. XX. 19-31, olv. I. Ján. 5, 4-10.

24 Vasárnap	György	Fehér vasárnap	B. Csaba	4 51	19 2
25 Hétfő	Márk	Márk ev.	Márk ev.	50	6
26 Kedd	Ervin	Kilit és Marc.	Vazul pk.	49	7
27 Szerda	Arisztid	Jubilate	Simeon Jéz. rok	48	7
28 Csütörtök	Valéria	Keresztes Pál	9 vértanu	47	8
29 Péntek	Albertini	Péter vt.	Huripater	46	8
30 Szombat	Katalin	Katalin	Jakab ap.	43	9

Április

14-17. hét.

A hold fénycváltásai:

- ☾ Első negyed 6-án.
- ☾ Holdtölte 13-án.
- ☾ Utolsó negyed 20-án.
- ☾ Újhold 28-án.

Esején a nap hossza
12 óra 49 perc, a hó végéig 1 ó. 30 perccel nő.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint:

Az első héten mindennap rövid eső, azután feltünő meleg, 17-20 között esős, 21-től szeles, többször dér mutatkozik.

Bibliaolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Április.

- 1 Zsolt. 118, 24. Az Úr napja
- 2 IV. Mózes 6, 24-26. Az Úr áldása
- 3 IV. Mózes 9, 15-23. Az Úr szava
- 4 IV. Mózes 10, 12-12, 29-36. Segítség
- 5 IV. Mózes 11, 1-15. Elégedetlenség
- 6 IV. Mózes 12, 1-16. Bocsánatkérés
- 7 IV. Mózes 13, 1-3. Az ígért földje
- 8 Zsolt. 104. Örüljétek az Urban
- 9 János 17, 6-19. A szentek
- 10 János 17, 20-26. Mindnyájan egyek legyetek
- 11 János 18, 1-11. A pohár
- 12 János 18, 12-27. A kakas
- 13 János 18, 28-40. A husvéti bárány
- 14 János 19, 1-15. Az Úr teste
- 15 János 19, 16-30. I. N. R. I.
- 16 János 19, 31-42. Meghala és eltemették
- 17 János 20, 1-10. A nyitott sir
- 18 János 20, 10-18. Bizonyágtevő asszony
- 19 János 20, 19-23. Küldetésünk
- 20 János 20, 24-31. Küldetésünk nehézsége
- 21 János 21, 1-14. Isten közelléte
- 22 János 21, 14-19. Szolgálatunk feltétele
- 23 János 21, 20-25. Bizonyágtételünk igazsága
- 24 IV. Mózes 14, 1-25. Néperő való könyörgés
- 25 IV. Mózes 14, 26-45. Az Úrnak fenytése
- 26 IV. Mózes 16, 1-15. Isten megmutatja
- 27 IV. Mózes 16, 16-35. Isten nem oszfoítatik meg
- 28 IV. Mózes 16, 41-49. Engesztelés
- 29 IV. Mózes 20, 1-13. Nem hittetek nékem
- 30 Zsolt. 100. Menjétek be a kapun

Feljegyzések

Május

31 nap. Tavaszutó. Régenfő: Ikrék hava

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kel ó. p.	nyug. ó. p.

18. URNAPJA. *Én vagyok a jó pásztor. Ján. 10, 11–16, olv. Péter 1, 2, 21–26.*

		A munka napja		4 28	11 55
1 Vasárnap		Atanáz	N. Atanáz		
2 Hétfő	Zsigmond	Sz. † feltalálása	Teodóz	25	58
3 Kedd	Irma	Monica	Pelágia	23	0
4 Szerda	Flórián	V. Piusz p.	Iréne	21	1
5 Csütörtök	Gotthárd	B. Gizella	Jób	29	2
6 Péntek	Frida	Mihály főa. mgi.	Sz. † megjel.	19	3
7 Szombat	Abul				

19. URNAPJA. *Kriszius távozásáról beszél. Ján. 16, 16–22, olv. 1. Péter 2, 11–20*

		Németország fegyverletétele		4 17	19 5
		Győzelem, függetlenség és hősök napja			
8 Vasárnap		Antóni	Zelot. Simon	15	8
9 Hétfő		Hler sz. Ferenc	Mór vt.	13	9
10 Kedd	Armin	Pongrác	Germán	11	10
11 Szerda	Adolf	Bellarmin Róbert	Gliceria	10	1
12 Csütörtök	Pongrác	Bonifác	Izidor vt.	9	2
13 Péntek	Szervác				
14 Szombat	Bonifác				

20. URNAPJA. *Krisztus megigéri a vigasztalót. Ján. 6, 5–14, olv. Jakab 6, 1*

15 Vasárnap	Zsófia	B ₄ Cantate	B ₄ Ahil	4 8	11 5
16 Kedd	Mózes	Nap. János	Teodor	6	6
17 Kedd	Páskál	Páskál	Andronik	5	8
18 Szerda	Erik	Venhane	Péter és Dénes	4	9
19 Csütörtök	Ivó	Cölesztin	Patrik vtk.	2	10
20 Péntek	Bernát	Bernardin	Talalé	1	11
21 Szombat	Konstantin	Bobolai And. †	Konst. és Ilona	1	2

21. URNAPJA. *Ámit csak kérni fogtok az Atyától. Ján. 16, 23–30, olv. Jakab 7*

22 Vasárnap	Julia	B ₅ Rogate	B ₅ Bazilin	4 0	12
23 Hétfő	Dezső	Dezső pk.	Mihály	3 59	3
24 Kedd	Eszter	Ker. segítsége	Simeon styl.	57	5
25 Szerda	Orbán	VII. Gergely	Ker. János feyv.	56	26
26 Csütörtök	Áldozócsüt.	Áldozócsüt.	Jézus mennyb.	55	27
27 Péntek	Béda	Béda vt.	Hellád	54	28
28 Szombat	Emil	Ágoston pk.	Nicét	53	29

22. URNAPJA. *A Szentlélek és a tanítv. bizonyys. Ján. 15, 26–16, 4, olv. IPéter 1, 17*

29 Vasárnap	Maxim	B ₆ Exaudi	B ₆ Teodózia	3 53	19 10
30 Hétfő	Nándor	Ark Janka	Izác ap.	52	31
31 Kedd	Angyalka	Kegyelemo. B.A.	Herma vt.	52	33

Május

17–21. hét.

A hold fénycváltozásai:

- ☾ Első negyed 5-én.
- ☾ Holdtölte 10-én.
- ☾ Utolsó negyed 20-án.
- ☾ Újhold 27-én.

Elsején a nap hossza
14 óra 27 perc, a hó végéig 1 óra 15 p. nő.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint.

Májusban meleg nap-sütés, 8-án zivatar, 9 és 11 között kisebb esők, 12-től derült, de sok széllel, 24 zord, azután kellemes idő.

Bibliolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Május.

- 1 IV. Mózes 20, 22–29. A halál
- 2 IV. Mózes 21, 1–9. Kire nézzünk?
- 3 IV. Mózes 22, 1–20. Bálám a tilalomfa
- 4 IV. Mózes 22, 21–41. Akadályok a bűn útján
- 5 IV. Mózes 23, Csak egy az Úr
- 6 IV. Mózes 24, 1. Képmutatás nélkül
- 7 Zsolt. 103. Megujul a te ifjúságod
- 8 V. Mózes 1–10. Az Ige teljessége
- 9 V. Mózes 5, 1–26. Ez a törvény
- 10 V. Mózes 6, 4–25. Szeressük Istent
- 11 Zsolt. 110. Krisztus király
- 12 V. Mózes 7, 1–11. Isten szeretete
- 13 V. Mózes 8, 1–10. Nézz vissza
- 14 V. Mózes 9, 1–7. Nem a te igazságodért
- 15 V. Mózes 10, 12–22. Az Urat féljed
- 16 V. Mózes 18, 9–22. Légy tiszta
- 17 V. Mózes 30, 1–20. Ma
- 18 Jób 1. Az igaz ember
- 19 Jób 2. A hűség
- 20 Jób 3, 1–10. Kisértéseink
- 21 Jób 4, 1–21. Bűnösségünk
- 22 Jób 5, 8–27. Boldog, akit Isten megdörgál
- 23 Jób 6, 1–14. A részvét
- 24 Jób 7, 1–21. Vétkeztem
- 25 Jób 11, 1–20. Kicsinységem
- 26 V. Mózes 32, 1–18. A vég
- 27 V. Mózes 33, 1–5. A bolgok nép
- 28 V. Mózes 34, 1–12. Nem megy át
- 29 I. János 1, 1–4. Az élet megjelent
- 30 I. János 1, 5–10. Magunk megcsalása
- 31 I. János 2, 1–2. A világ szószóója

Feljegyzések

Junius

30 nap. Nyárelőhő. Régente: Rák hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Szerda	Pámfil	Pámfil	Sf. Jusztin	3 51	19 33
2 Csütörtök	Anna	Anna	Nicefor pr.	50	34
3 Péntek	Klotild	Klotild	Paula sz.	50	35
4 Szombat	Kerény	Kozma, Ferenc	Metrofán	49	36

23. URNAPJA. Egyedül a hit által igazulunk meg. Gal. 2. 16.

5 Vasárnap	Pünkösd vas.	Pünkösd vas.	Pünkösd vasárnap.	3 48	19 37
6 Hétfő	Pünkösd hétfő	Pünkösd hétfő	Pünkösd hétfő	48	38
7 Kedd	Pünkösd kedd	Róbert hv.	Teodót vt.	47	38
8 Szerda	Médárd	Médárd	Médárd	47	39
9 Csütörtök	Félix	Primus és Fel.	Círill és Ata.	47	39
10 Péntek	Margit	Margit kir.-né †	Antonia	47	39
11 Szombat	Islasi-i proklam. (1848) és az ipari államosítás (1948)			47	40

24. URNAPJA. A jó cselekedetek nem elegendők az idvességre. Luk. 11. 10.

12 Vasárnap	Szenthároms.	B ¹ Szenthároms.	B ¹ Mindenszent	3 47	19 41
13 Hétfő	Tóbiás	Páduai Antal	Ágnília	47	42
14 Kedd	Vazul	Nagy Vazul	Metód pk.	46	42
15 Szerda	Vid	Jolán	Amosz	46	43
16 Csütörtök	Ilma	Úrnapja	Tikon	46	43
17 Péntek	Töhötöm	Rainor hv.	Szábel	46	44
18 Szombat	Arnold	Efrém ea.	Leonc	46	44

25. URNAPJA. Honnan származik a hír? Róm. 10. 17.

19 Vasárnap	Gyárfás	B ₂ Gyárf. és P.	B ₂ Judás	3 46	19 44
20 Hétfő	Keve	Szívér p.	Metód pk.	46	45
21 Kedd	Alajos	Gonzága Alajos	Julian vt.	46	45
22 Szerda	Paulin	Paulin pk.	Ózséb pk.	46	45
23 Csütörtök	Zoltán	Ediltrud	Agrippina	48	45
24 Péntek	Iván	Ker. János szül.	Ker. János szül.	47	45
25 Szombat	Vilmos	Vilmos hv.	Febrónia	47	45

26. URNAPJA. A keresztség sákramentoma. Márk. 16. 15-17.

26 Vasárnap	János, Pál	B ₄ János és Pál	B ₃ Dávid rem.	3 48	19 45
27 Hétfő	László	László hv.	Sámson	48	45
28 Kedd	Szeréna	Jeremus	Círus er.	49	45
29 Szerda	Péter és Pál	Sz. Péter és Pál	Péter és Pál	49	45
30 Csütörtök		Az ifjúság napja		50	45

Junius

22-26 hét.

A hold fénypöltozása:

- ☾ Első negyed 2-án.
- ☽ Holdtölte 10-én.
- ☾ Utolsó negyed 18-án.
- ☽ Újhold 25-én.

Elsőjén a nap hossza 15 óra 42 perc, 21-ig 17 perccel nő, azután a hó végéig 5 perccel fogy.

Nyárkezdet 21-én, 20 óra 34 perc.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint:

Az egész hónap meleg, 20 után több zivatar és záporosók.

Bibliavásó vezérfonal az 1949 ik évre. — Junius.

- 1 I. János 2, 3-6. Az ismertető jel
- 2 I. János 2, 7-11. A gyűlölet sötétség
- 3 I. János 2, 12-17. Ne szeressétek a világot
- 4 I. János 2, 18-21. Antikrisztusok
- 5 I. János 2, 22-29. Maradjatok Krisztusban
- 6 I. János 3, 1-10. Istentől születni
- 7 I. János 3, 11-18. Szeressük egymást
- 8 I. János 3, 19-24. Higgyünk
- 9 I. János 4, 1-6. Hamis próféták
- 10 I. János 4, 7-16. Isten szeretete
- 11 I. János 4, 17-21. Ő előbb szeretett
- 12 I. János 5, 1-5 A győzelem
- 13 I. János 5, 6-13. A bizonyágtétel
- 14 I. János 5, 14-21. A legnagyobb szolgálat
- 15 II. János 9. Aki félre lép
- 16 III. János 1-15. A jó követése
- 17 Zsolt. 99, 1-9. Az Isten uralma
- 18 Zsolt. 115, 1-18. Az Úr dicsősége
- 19 Zsolt. 23. A jó pásztor
- 20 Jób 12, 1-6. Övé a hatalom
- 21 Jób 14, 1-17. Feltámadás
- 22 Jób 15, 1-16. Csekélységek-e előtted?
- 23 Jób 18, 1-29. Az én Megváltóm él
- 24 Jób 32, 1-10. Ami értelmet ad
- 25 Jób 33, 6-14. Isten nagysága
- 26 Jób 34, 1-16. Isten igazságos
- 27 Jób 38, 1-11. Az Úr hajléka
- 28 Jób 38, 12-30. Az idők ura
- 29 Jób 38, 31-38. Hozzá menj
- 30 Jób 40, 1-5. Taníts engem

Feljegyzések

Julius

31 nap. Nyárhó. Régente: Oroszlán hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kéi ó p.	nyug. ó. p.
1 Péntek	Tibold	Jézus sz. vére	Kozma és Dem.	4 7	20 1
2 Szombat	Ottokár	Sariós B. A.	B. A. meze	8	0

27. URNAPJA. Krisztus vére tisztít meg minket minden bűntől I. Ján. 1, 1.

3 Vasárnap	Kornél	E ₁ Realino Ber.	Anatól	4 9	16 39
4 Hétfő	Berta	Ulrik pk.	Krétai András	10	9
5 Kedd	Emese	Zakkari Antal	Márta özv.	10	38
6 Szerda	Ézsaiás	Ézsaiás pr.	Lucia	11	8
7 Csütörtök	Bulcsu	Cziril és Metod	Tamás	12	37
8 Péntek	Tertiz	Erzsébet királyné	Prokóp vt.	13	35
9 Szombat	Lutza	Veronika	Pankrác	14	35

28. URNAPJA. Az úrvessző anak sákramentoma. I. Kor. 11, 23-26

10 Vasárnap	Amália	E ₂ Amália	Leonc vt.	4 15	5
11 Hétfő	Lili	I. Pius pápa	Eu amia sz.	16	4
12 Kedd	Izabella	Guathert János	Prokusz	17	2
13 Szerda	Jenő	Anakrét p.	Gábor főangyal	18	31
14 Csütörtök	Eörs	Bonaventura	Aquila pr.	18	31
15 Péntek	Henrik	Henrik	Quirik v.	20	1
16 Szombat	Valter	Kármelh B. A.	Atenogen	2	0

29. URNAPJA. Krisztus teste és vére az életnek kenyere és itala. Já

17 Vasárnap	Elek	E ₃ Elek hv.	Marina	4	9
18 Hétfő	Frigyes	Kamil hv.	Emilián	25	3
19 Kedd	Emília	Páli Sz. Vince	Diusz	25	7
20 Szerda	Illés	Jeromes	Illés próféta	26	5
21 Csütörtök	Dániel	Praxedes	Simeon r.	28	4
22 Péntek	M. Magdolna	M. Magdolna	M Magdolna	28	4
23 Szombat	Lenke	Apólinár nk.	Ezékiel	29	3

30. URNAPJA. Krisztus egyetlen tökéletes áldozata. Zsid. 10. 10

24 Vasárnap	Krisztina	E ₄ Kinga	Krisztina sz.	4 30	11
25 Hétfő	Jakab	Jakab aps.	Fufrázia	31	10
26 Kedd	Anna	Anna asszony	Hermolaus	32	9
27 Szerda	Olga	Pantelemon	Pantelemon	33	38
28 Csütörtök	Ince	Ince p	Nikánor	33	7
29 Péntek	Márta	Márta sz.	Teodota	34	36
30 Szombat	Judít	Judít vt.	Szila	35	5

31. URNAPJA. A me nyorszag kulcsai. Az egyházfegyelem. Máté 16. 19.

31 Vasárnap	Oszkár	Levella Ianéc	Eudécim	4 36	19 35
-------------	--------	---------------	---------	------	-------

Julius

27-30 hét.

A hola fényváltozásai:

- 3 Első negyed 3-án.
- ☾ Holdtölte 10-én.
- ☾ Utolsó negyed 18-án
- ☀ Ujhold 24-én.

Elsején a nap hossza 15 ora 51 perc, a hónap végéig 56 perccel fogy

Időjárás a százeves naptár tapasztalatai szerint.

A hőséget 8-án szakítja meg egy esős hét

Bibliavásó vezérfonal az 1949-ik évre. — Julius.

- 1 Jób 42, 7-17. Jób kegyelmet nyer
- 2 Mt. 13, 1-9. Halld meg
- 3 Mt. 13, 10-23. Az Ige gyümölcse
- 4 Mt. 13, 21-30. A bűn támadása
- 5 Mt. 13, 31-43. Isten országa
- 6 Mt. 13, 44-46. Egyetlen kincs
- 7 Mt. 13, 47-52. Az ítélet
- 8 Mt. 13, 53-58. Az előítélet
- 9 Jer. 1, 1-10. Az Úr küld
- 10 Jer. 1, 11-19. Isten megteszi
- 11 Jer. 2, 1-19. A bálványimádás bűne
- 12 Jer. 3, 1-20. A kész kegyelem
- 13 Jer. 4, 1-4 és 19-27. Az új ugar
- 14 Jer. 5, 1-19. Nincs Isten
- 15 Jer. 6, 21. Pásztorok és nyelvek
- 16 Jer. 7, 1-20. Az igazi istentisztelet
- 17 Jer. 8, 4-9. Az ember útja
- 18 Jer. 9, 11-23. Az engedelmisség
- 19 Jer. 10, 1-16. A pogányok útja
- 20 Jer. 12, 7-17. Isten szeretete
- 21 Jer. 13, 1-16. Az Úr megalazza
- 22 Jer. 14, 7-22. Az igazi bűnbánat
- 23 Jer. 15, 10-21. Én is vissza értelek
- 24 Jer. 16, 1-9 és 14-15. El az Úr
- 25 Jer. 17, 5-17. A férfi, aki az Urban bízik
- 26 Jer. 18, 1-14. Más edényt készíte
- 27 Jer. 20, 1-16. Talán megbottlik
- 28 Jer. 21, 1-14. Az élet és halál útja
- 29 Jer. 22, 13-29. Nem ez-e az igaz ismeret felőlem?
- 30 Jer. 23, 1-8. A maradékok összegyűjti az Úr
- 31 Jer. 23, 16-32. Az igazi próféta

Feljegyzések

Augusztus

31 nap. Nyárutó. Régente: Szüz hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Hétfő	Péter	Vasas Sz. Péter	Kajetan hv.	4 39	9 32
2 Kedd	Lehel Hajnal.	Liguri Alfonz	István vt. er.	40	31
3 Szerda	Hermína	István ev.	Fausztulusz	42	29
4 Csütörtök	Domokos	Domokos	Ezezi gyermek. vt.	43	27
5 Péntek	Attila	Havas B. A.	Fábiusz	45	5
6 Szombat	Lupányi mézszőlés — 1929			47	3

32. URNAPJA. Cselekednünk kell a jól. Jakab 2, 18.

7 Vasárnap	Ibolya	Kajetan hv.	Puikeria	4 48	1
8 Hétfő	László	Cirjék vt.	Emilián	50	9
9 Kedd	Emőd	Vianney János	Mátyás aps.	51	8
10 Szerda	Lóric	Lőrinc	Lőrinc vt.	53	6
11 Csütörtök	Tibor	Zsuzsanna	Euplusz d.	54	14
12 Péntek	Klára	Klára	Anicét	54	13
13 Szombat	Ipoly	Ipoly és Kasszián	Maxim hv.	56	11

33. URNAPJA. A keresztyén ember igazi bünbánata. Eféz. 4, 22—24.

14 Vasárnap	Özséb	Özséb vt.	Marcell vt.	4 57	19 10
15 Hétfő	Maria	Nagy Boldogassz	Nagy Boldogassz.	59	8
16 Kedd	Ábrahám	Joakim	Dioméd	5 0	6
17 Szerda	Anasztáz	Jácint hv.	Miron pap	2	4
18 Csütörtök	Ilona	Ilona cs.	Florusz	2	3
19 Péntek	Huba	Lajos pk.	András vt.	4	1
20 Szombat	István	Szent István	Sámuel	5 8	59

34 URNAPJA. Ne legyenek tenéked idegen isteneid. II. Móz. 20, 3.

21 Vasárnap	Sámuel	S. Franciska	Tádé	5 7	8 57
22 Hétfő	Menyhért	Sz. M. szepl. sz.	Agatonik	8	55
23 Kedd	A fasiszta diktatúra megdöntése — 1944			10	53
24 Szerda	Bertalan	Bertalan aps.	Eutik	11	51
25 Csütörtök	Lajos	Lajos	Bertalan	12	50
26 Péntek	Izsó	Zelirin p.	Natália	13	49
27 Szombat	Gebhárd	Kalazanti József	Libér	14	48

35. URNAPJA. Ne csinálj magadnak bálványokat. II. Móz. 20, 4.

28 Vasárnap	Ágoston	Ágoston pk.	Mózes rer.	5 15	18 46
29 Hétfő	Erneszt	Ker. Ján. fejev.	Ker. János fejev.	16	45
30 Kedd	A fegyverszünet megkötése — 1944			17	44
31 Szerda	Bukarest felszabadítása — 1944			18	43

Augusztus

32—35. hét.

A hold fényváltozásai:

- ☾ Holdtölte 8-án.
- ☾ Utolsó negyed 16-án.
- ☾ Újhold 23-án.
- ☾ Első negyed 30-án.

Eisején a nap hossza
14 óra 58 perc, a hó végéig 1 óra 35 p. fogy.

Időjárás a százeves naptár tapasztalatai szerint:

5-ig hőség, 6-13-ig esős, azután igen változó.

Bibliavető vezérfonal az 1949-ik évre. — Augusztus

- 1 Jeremiás 24, 1—10. Látomást mutat a nezem az Úr
- 2 Jeremiás 25, 1—14. Az Úr ítélete
- 3 Jeremiás 26, 1—16. Az Úr küldött engem
- 4 Jeremiás 28, 1—17. A hamis próféta
- 5 Jeremiás 29, 1—14. Az Úr vigasztal
- 6 Jeremiás 30, 10—22. Az Úr a bátorító
- 7 Jeremiás 31, 1—14. Bizom az én Uramban
- 8 Jeremiás 31, 23—34. A hű szövetség
- 9 Jeremiás 32, 26—44. Istennek roma mi sem lehetetlen
- 10 Jeremiás 33, 14—26. Az én jogforrasom
- 11 Jeremiás 36, 5—26. Az én beszédem megmarad
- 12 Jeremiás 39, 1—14. Az örök béke embere.
- 13 Jer. sir. 1, 1—7. Megverte az Úr bünei miat
- 14 Jer. sir. 3, 22—39. Ha megszorult meg is vigasztal
- 15 Jer. sir. 5, 21. Térít vissza Uram magadhoz
- 16 Zsolt. 144, 1—15. Boldog nép
- 17 Kolossé 1, 1—8. Hála a hitért
- 18 Kolossé 1, 9—20. Növekedés az Urban
- 19 Kolossé 1, 21—29. Elidegenedettek megbékélése
- 20 Kolossé 2, 1—7. Isten gyermekei együtt vannak
- 21 Kolossé 2, 8—17. Az élő Krisztus rendelkezik velünk
- 22 Kolossé 2, 18—23. Ragaszkodjunk a Főhöz.
- 23 Kolossé 3, 1—7. Keressük az odafelvalókat.
- 24 Kolossé 3, 8—17. Az új ember élete.
- 25 Kolossé 3, 18—4 1. Amit tesszünk az Úrnak tesszük
- 26 Kolossé 4, 2—6. Az imádságban áthatatosak legyenek
- 27 Kolossé 4, 7—18. Vigyázz!
- 28 Esdrás 1, 1—11. A templom.
- 29 Esdrás 3, 1—13. Az alapkö.
- 30 Esdrás 4, 1—4. Akadályok.
- 31 Esdrás 5, 1—11. A proféták.

Feljegyzések

Szeptember

30 nap. Őszelőhó. Régente: Mérleg hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Csütörtök	Egyed	Egyed	Évkezdet	5 18	18 41
2 Péntek	Rebeka	István	Mamánt	20	39
3 Szombat	Szende	Manszvét pk.	Teoktiszt	23	38

36. URNAPJA. Az Úrnak nevét hiába fel ne vedd. II. Mózes 20, 7.

	Rozália	Viterbói Róza	Babitsz érsek	5 26	18 29
4 Vasárnap	Rozália	Viterbói Róza	Babitsz érsek	5 26	18 29
5 Hétfő	A bécsi diktátum megsemmisítése (1946)			27	27
6 Kedd	Csongor	Ida	Nemzeti ünnep	28	26
7 Szerda	Regina	Kassai vértanuk	Szocont	29	24
8 Csütörtök	Mária	Kis Boldogassz.	Kisasszony	31	22
9 Péntek	Ádám	Kláver Péter	Szeverrián	32	20
10 Szombat	Ákos	Tolent Miklós	Menodóra	34	18

37. URNAPJA. A keresztyén esküdhetik Isten nevére. V. Mózes 20,10.

	Árpád	Profáz és Jácint	Teodóra	5 35	18 16
11 Vasárnap	Árpád	Profáz és Jácint	Teodóra	5 35	18 16
12 Hétfő	Guido	Mária neve	Antonóm	37	13
13 Kedd	Buda	Notburga	Kornél	37	12
14 Szerda	Szerénke	Sz. † felmagaszt.	Kereszt felmag.	39	9
15 Csütörtök	Ellák, Nikod	Fájdalmas Szűz	Filoteusz	40	7
16 Péntek	Edii	Kornél p.	Jozefát érs.	42	5
17 Szombat	Gyula	Sz. Fer. Kán. ††	Zsófia	43	3

38. URNAPJA. Megszenteld az Urnak napját. V. Mózes 5, 12–15.

	Tamás	Kupert József	Ariadne vt.	5 45	18 0
18 Vasárnap	Tamás	Kupert József	Ariadne vt.	5 45	18 0
19 Hétfő	Hajnalka	Január vt.	Trofim vt.	45	17 59
20 Kedd	Frederik	Euszták ††	Teopiszta	47	57
21 Szerda	Máté	Máté ap.	Jónás pr.	48	55
22 Csütörtök	Móric	Móric vt.	Fóka pk.	50	54
23 Péntek	Etelka	Tekla sz. vt.	Ker. János fog.	51	50
24 Szombat	Tas, Gellért	Fogolykiv. M. †	Tekla	52	48

39. URNAPJA. Tiszteld atyádat és anyádat. II. Mózes 20,12

	Adorján	Gellért vt.	Eufrozina	5 53	17 49
25 Vasárnap	Adorján	Gellért vt.	Eufrozina	5 53	17 49
26 Hétfő	Justina	Cipr. és Juszt.	Nilusz	54	47
27 Kedd	Albert	Kozma és Damján	Kalisztratus	55	46
28 Szerda	Vencel	Vencel	Barneh pr.	56	44
29 Csütörtök	Mihály	Mihály főa.	Ririák rem.	57	41
30 Péntek	Jeromos	Jeromos ea.	Gergely pk.	58	40

Szeptember

36–39. hét.

A hold fénypváltozásai:

- ☾ Holdtölte 6-án.
- ☾ Utolsó negyed 14-én.
- ☾ Újhold 22-én.
- ☾ Első negyed 29-én.

Eelsején a nap hossza 13 óra 25 perc, a hó végéig 1 óra 40 p. fogy.

Őszkezdet 23-án 11 óra 38 perc.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint:

Meleg napsütés 10–11, zivataros, majd állandó napsütés.

Bibliolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Szeptember.

- 1 Esdrás 6, 1–15. Az építők.
- 2 Esdrás 7, 6–19. A sáfár
- 3 Esdrás 8, 31–36. Szabadító kegyelem
- 4 Esdrás 9, 1–5. Bűnvalló ember
- 5 Esdrás 10, 1–2. Bűnvalló ember reménysége
- 6 Neh. 1, 1–11. Bizodalom az Úrban
- 7 Neh. 2, 1–10. Meghallgató Isten
- 8 Neh. 2, 11–20. Óvatosság.
- 9 Neh. 4, 1–6. Az imádság győz
- 10 Neh. 4, 7–23. Az Urra emlékezzetek
- 11 Neh. 5, 1–13. Nem jó dolgot cselekesztek
- 12 Neh. 8, 1–12. Az Úrnak öröme a ti erősségtek
- 13 Neh. 9, 5–15. Áldjátok az Urat
- 14 Neh. 9, 16–31. Megkeményíték nyakukat
- 15 Neh. 9, 32–37. Igazságot műveltél
- 16 Neh. 13, 15–22. Gonosz dolog
- 17 Zsoltár 50. Hálával
- 18 Zsidók 11, 1–7. Biztonság
- 19 Zsidók 11, 8–21. Engedelmesen
- 20 Zsidók 11, 22–31. Kiválasztva
- 21 Zsidók 11, 32–40. Küzdelem a hitért
- 22 Zsidók 12, 1–3. A hit fejedelme
- 23 Zsidók 12, 4–11. Ne vedd meg az intést
- 24 Zsidók 12, 12–17. Az igaz élet titka
- 25 Zsidók 12, 18–24. Jézus a mi közbenjárónk
- 26 Zsidók 12, 25–29. Rendíthetetlen országunk van
- 27 Zsidók 13, 1–6. A szeretet valósága
- 28 Zsidók 13, 7–15. Jézus a mi jövőnk
- 29 Zsidók 12, 16–19. Jótékonyosság, engedelmisség
- 30 Zsidók 13, 20–25. Az Isten akaratának cselekvése

Feljegyzések

Október

31 nap. Őszhó. Régente: Bökölly hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Új görög naptár	A nap	
				kél ó. p.	nyug. ó. p.
1 Szombat	Géza	Remény pk.	B. A. védelm.	5 58	17 40

40. URNAPJA. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Máté 22, 39.

2 Vasárnap	Apor	Órangyalok	Ciprián pk.	6 3	17 33
3 Hétfő	Kandid	Liziói sz. Teréz	Areop Dénes	5	31
4 Kedd	Ferenc	Asszisi Ferenc	Hierót	6	29
5 Szerda	Aurél	Placid vt.	Mamelta	8	27
6 Csütörtök	Brunó	Dömötör	Tamás ap.	10	25
7 Péntek	Amália	Rózsafüzér	Szergiusz	11	23
8 Szombat	Etelka	Magy. Nagyassz.	Pelágia	12	20

41. URNAPJA. Őrtákedjete minden tisztátalanságtól. I. Tess. 4, 34.

9 Vasárnap	Dénes	Dénes pk.	Jakab aps.	6 13	17 19
10 Hétfő	Gedeon	Borigas Ferenc	Eulamp vt.	15	17
11 Kedd	Brigitta	Placidia	Fülöp diak.	17	15
12 Szerda	Miksa	Miksa	Andronik	18	13
13 Csütörtök	Kálmán	Ede kir.	Papil	20	10
14 Péntek	Helén	Kalliszt pk.	Paraszkiya	21	9
15 Szombat	Teréz	Teréz sz.	Lucián vt.	22	8

42. URNAPJA. Ne bánts a másét. II. Móz. 19, 11-13.

16 Vasárnap	Gál	Gál aps.	Longin vt.	6 24	17 4
17 Hétfő	Hedvig	Aleco. Margit	Ozeas pr.	24	6
18 Kedd	Lukács	Lukács ev.	Lukács ev.	27	2
19 Szerda	Szabolcs	Alkantarai Péter	Kleopatra	28	0
20 Csütörtök	Iréne	Vendel	Artémus	30	16 58
21 Péntek	Tünde	Orsolya sz. vt.	Hiláron ap.	31	57
22 Szombat	Előd	Kordula sz.	Aberc pk.	32	55

43. URNAPJA. Kövessétek és védelmezzétek az igazságot. Eféz. 4, 25.

23 Vasárnap	Gyöngyike	Ignác pátr.	Jakab aps.	6 34	16 54
24 Hétfő	Salamon	Ráfael fõa.	Proklusz	35	52
25 Kedd	Vilma	Mór pécsi pk.	Marcián	36	51
26 Szerda	Demeter	Krisztus kir.	Dömötör vt.	37	50
27 Csütörtök	Hajnal	Szabina vt.	Nesztor	39	48
28 Péntek	Simon	Simon és Judás	Ferenc	40	47
29 Szombat	Szilárd	Nárcisz pk.	Anasztázia	41	46

44. URNAPJA. Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok. Máté 18.

30 Vasárnap	Keve	Krisztus kir.	Zenób vt.	6 42	6 44
31 Hétfő	Reform. eml. Horea, Cloşca és Crişán lázadása (1784)			6 43	43

Október

40-44 hét.

A hold fénypváltozásai:

- ☾ Holdtölte 6-án.
- ☾ Utolsó negyed 14-én.
- ☾ Újhold 21-én.
- ☾ Első negyed 28-án.

Elsőjén a nap hossza 11 óra 43 p-rc, a hó végéig 1 óra 43 p. fogy

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint.

9-ig esős, azután egy heti napsütés, végül esős és szeles.

Bibliaolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — Október.

- 1 Zsoltár 145. Idejében az Ur megad mindent.
- 2 Róm. 1, 1-17. Az igaz ember pedig a hitből él.
- 3 Róm. 1, 18-32. Pogányságunk
- 4 Róm. 2, 1-16. Az igazak
- 5 Róm. 2, 17-24. A hitlen sáfárság
- 6 Róm. 2, 25-29. Az eszköz és a cél
- 7 Róm. 3, 1-8. Szűkkeblű elfogultság
- 8 Róm. 3, 9-20. Az ítélő bíró előtt
- 9 Róm. 3, 21-31. Az engesztelő áldozat
- 10 Róm. 4, 1-15. Hit által megigazulva
- 11 Róm. 4, 16-25. Kegyelemből
- 12 Róm. 5, 1-11. Békességünk van
- 13 Róm. 5, 12-21. Az élet fejedelme
- 14 Róm. 6, 1-11. Új élet
- 15 Róm. 6, 12-23. Kinek engedelmessz?
- 16 Róm. 7, 1-6. A léleknek ujságában
- 17 Róm. 7, 7-13. A törvény szerepe
- 18 Róm. 7, 14-25. A baj oka bennem van
- 19 Róm. 8, 1-15. Test gondolata-Lélek gondolata
- 20 Róm. 8, 12-18. Isten gyermekei vagyunk
- 21 Róm. 8, 25-38. Békességes türéssel várjuk
- 22 Róm. 9, 1-5. A zsidó nép dicsősége
- 23 Róm. 9, 6-17. A minjennható Isten
- 24 Róm. 9, 18-33. Isten népe
- 25 Róm. 10, 1-10. Az üdvösség útja
- 26 Róm. 10, 11-2. Isten az én segédcímem
- 27 Róm. 11, 1-10. A kegyelem ü megfartott maradék.
- 28 Róm. 11, 11-24. Beoltott vadolajfa
- 29 Róm. 11, 25-32. Isten irgalma
- 30 Róm. 11, 33-36. Egy boldog felkiáltás
- 31 Zsoltár 46. Velünk az Isten

Fejegyzések

November

30 nap. Őszutó. Régente: Nyilas hava.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
1 Kedd	Tuhutum	Mindenszeniek	Dan-ján	6 44	16 42
2 Szerda	Illa	Halottak napja	Acidin	46	40
3 Csütörtök	Győző	Hubert pk.	Acepsztim	48	39
4 Péntek	Károly	Borromei Károly	Nikandor	50	37
5 Szombat	Imre	Imre herceg	Galaktion	53	35

45. URNAPJA. Szüntelen imádkozzatok. 1. Thess. 1, 11.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
6 Vasárnap	Lénárd	Lénárd hv.	Pál pk.	6 55	16 32
7 Hétfő		A nagy forradalom napja — 1917		57	31
8 Kedd	Lehel	Gottfried	Mihály főangyal	58	29
9 Szerda	Tibor	Tivadar vt.	Matróna	59	28
10 Csütörtök	Luther	Avellanói András	Olimpa	7 0	27
11 Péntek	Márton	Márton pk.	Géza	2	26
12 Szombat	Emília	Márton p.	Alam. János	4	25

46. URNAPJA. Isten a mi édesatyánk, a Jézus Krisztusban. Máté 6, 9-a.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
13 Vasárnap	Tihamér	Koszt. Szaniszló	Ar. sz. János	7 5	16 23
14 Hétfő	Albert	Jozafát vt.	Fülöp aps.	7	22
15 Kedd	Lipót	Nagy Albert et.	Szamónasz	9	21
16 Szerda	Ódön	Ódön	Máté aps.	10	20
17 Csütörtök	Irnák	Csodat. Gergely	Csod. Gergely	11	19
18 Péntek	Hortense	Péter-Pál bazil.	Sf. Platon	12	19
19 Szombat	Erzsébet	Erzsébet asszony	Abdiasz	14	18

47. URNAPJA. Szenteltessék meg a Te neved. Máté 6, 9-b.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
20 Vasárnap	Jolán	Valois Félix	Dek. Gergely	7 15	16 17
21 Hétfő	Olivér	Sz. M. bemut.	B. A. felajánl.	17	6
22 Kedd	Cecilia	Cecilia vt.	Filémon	18	15
23 Szerda	Kelemen	Kelemen p.	Amfilok	20	14
24 Csütörtök	Emma	Keresztes János	Kelemen p.	20	14
25 Péntek	Katalin	Katalin vt.	Katalin vt.	21	13
26 Szombat	Árpád	B. Sz. János	Nikon	23	13

48. URNAPJA. Jöjjön el a Te országod. Máté 6, 10-a.

A hó és a hét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				kél. ó. p.	nyug. ó. p.
27 Vasárnap	Advent vas	Advent 1. vas.	Perzs. Jakab	7 24	16 13
28 Hétfő	Stefánia	Pignatelli	Irenark	25	12
29 Kedd	Szalóc	Szalóc	Paramon	25	12
30 Szerda	András	András ap.	András ap.	26	11

November

45—48. hét.

A hold fényváltozásai:

- ☾ Holdtölte 5-én.
- ☾ Utolsó negyed 13-án.
- ☾ Újhold 20-án.
- ☾ Első negyed 27-én.

Elsején a nap hossza
10 óra 0 perc, a hó végéig 1 óra 15 p. fogy.

Időjárás a százéves naptár tapasztalatai szerint:

3-án kiderül, szeles 17-ig
18-20 között hó, utána borus.

Bibliaolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — November,

- 1 Róm. 12, 1—10. Mindnyájan egyek a Jézusban
- 2 Róm. 12, 9—21. A lélek házirendje
- 3 Róm. 13, 1—8. En és az állam
- 4 Róm. 13, 9—10. A keresztyén ember tartozása
- 5 Róm. 13, 11—14. Új élet
- 6 Róm. 14, 1—12. Nem vagyunk mi magunké
- 7 Róm. 14, 13—23. Ami egymás épülésére való
- 8 Róm. 15, 1—13. Bővölködjétek a reménységben
- 9 Róm. 15, 14—21. Az evangélium áldásai
- 10 Róm. 15, 22—23. A misszió eszközei
- 11 Róm. 16, 1—16. Az apostol köszöntése
- 12 Róm. 16, 17—27. A világ fiaiból Isten gyermekei
- 13 Jel. 1, 1—8. Krisztus szeret
- 14 Jel. 1, 9—20. Az Első és az Utolsó
- 15 Jel. 2, 4—7. Az első szeretet
- 16 Jel. 2, 8—11. Ő lát s tud mindent
- 17 Jel. 2, 12—17. Az új nevünk
- 18 Jel. 2, 18—29. Előtte minden nyilvánvaló
- 19 Jel. 3, 1—6. Elő halott
- 20 Jel. 3, 7—13. A bemenetel feltétele
- 21 Jel. 3, 14—22. A félkeresztyének
- 22 Jel. 4, 1—11. Egy látomás az Égben
- 23 Jel. 5, 1—14. A Bárány dicsősége
- 24 Jel. 6, 1—17. Jöjj és lásd!
- 25 Jel. 7, 9—17. Minden népből
- 26 Jel. 11, 15—19. Az utolsó jeladás
- 27 Jel. 12, 10—12. A bűn lehull az égből
- 28 Jel. 13. rész. A bűn. fenevad
- 29 Jel. 14, 6—20. Ítélet és kegyelem
- 30 Jel. 15. rész. Egyedül Isten szent

Feljegyzések

December

31 nap. Télelőhó. Régente: Bak hava.

A hó és a nét napjai	Református naptár	Katolikus naptár	Uj görög naptár	A nap	
				két ó p.	nyug. ó. p.
1 Csütörtök	Ilia	Elegy pk.	Nahum	7 26	16 12
2 Péntek	Aranka	Bibiana vt.	Habakuk	28	10
3 Szombat	Olivia	Xavér Ferenc	Szofoniasz	32	9

49. URNAPJA. Legyen meg a Te akaratod. Máté 6, 10-b.

4 Vasárnap	Borbála	Borbála v.	Borbála	7 34	16 9
5 Hétfő	Vilma	Szabbas aps.	Szabbas	35	9
6 Kedd	Miklós	Miklós pk.	Miklós a csod.	36	9
7 Szerda	Ambrus	Ambrus pk.	Ambrus	36	9
8 Csütörtök	Mária	szepl. fogant.	Patáp	37	9
9 Péntek	Natalia	Fourier Péter	B. A. fogant.	38	9
10 Szombat	Judit	Melkiades p.	Menna	39	8

50. URNAPJA. A mi mindennapi kenyerünket ada meg nekünk ma. Máté 6, 11

11 Vasárnap	Árpád	Damáz pk.	Ósaiyák	7 40	16 8
12 Hétfő	Gabriella	Otilia	Sz. Spiridon A.	40	0
13 Kedd	Luca	Luca sz.	Euszirat	41	0
14 Szerda	Szilárdka	Nikáz pk.	Tirzus vt.	42	0
15 Csütörtök	Jonanna	Valér Kán. ††	Eleutár pk.	43	0
16 Péntek	Albina	Etelka cs.	Aggeusz pr.	43	11
17 Szombat	Lázár	Lázár †††	Daniel pr.	44	1

51. URNAPJA. Bocsásd meg a mi bűneinket. Máté 6, 12.

18 Vasárnap	Álmos	Grácián	Szentgyörgy	7 44	16 12
19 Hétfő	Viola	Pelagia	M. Bonifaciu P.	45	12
20 Kedd	Teofil	Timót vt.	Ignác vt.	45	13
21 Szerda	Tamás	Tamás aps.	Juliánna sz.	46	3
22 Csütörtök	Zénó	Zénó	Anasztázia	46	4
23 Péntek	Viktória	Viktória	Kréta 10 vt.	47	14
24 Szombat	Ádám, Éva	Ádám, Éva †††	Kar. előbőjt	47	5

52. URNAPJA. Ne vigy minket a kísértésbe. Máté 6, 13.

25 Vasárnap	Karácsony	Nagykarácsony	Nagykarácsony	7 47	16 15
26 Hétfő	István I. vt.	Sz. István I. vt.	Istenszülg Mária	47	16
27 Kedd	János	János aps.	István földiak.	48	17
28 Szerda	Rákhel	Aprószentek	Több ezer vt.	48	7
29 Csütörtök	Tamás	Tamás pk.	Aprószentek	49	8
30 Péntek	A R. N. K. kikiáltása — 1947.			50	19
31 Szombat	Szilveszter	Szilveszter p. †	Melánia	52	20

December

49—52. hét.

A hold fénypáltozásai.

- 6 holdtölte 5-én.
- 6 Utolsó negyed 12-én.
- 6 Újhold 20-án.
- 3 Első negyed 27-én.

Elsajén a nap hossza
8 óra 45 perc, 21-ig 19
perccel fogy, a hó vé-
gégig 3 perccel nő.

Időjárás a százéves nap-
tár tanasztalatai szerini

Eleje derűs 9-ig, 10-18
zord, 26-tól hó és hideg.

Bibliolvasó vezérfonal az 1949-ik évre. — December.

- 1 Jel. 16, 1—9. A kegyelem közelségének jele
- 2 Jel. 16, 10—21. Isten nagy napja
- 3 Jel. 19, 1—10. Isten dicsőítése
- 4 Jel. 19, 11—21. A diadalmas Krisztus
- 5 Jel. 20, 1—10. Diadal a sátán felett
- 6 Jel. 20, 11—15. Az utolsó ítélet
- 7 Jel. 21, 1—8. Új ég és új föld
- 8 Jel. 21, 9—21. A Krisztus menyasszonya
- 9 Jel. 22, 1—5. Az örökélet
- 10 Jel. 22, 6—21. Eljövök, hogy megfizessék
- 11 I. Tim. 1, 1—11. A törvény jó
- 12 I. Tim. 1, 12—20. Szolgálatra rendelve
- 13 I. Tim. 2, 1—7. Tartassanak könyörgések
- 14 I. Tim. 2, 8—15. Mit vár az Úr asszonyainktól
- 15 I. Tim. 3, 1—7. A keresztyén családfő
- 16 I. Tim. 3, 8—13. A szeretetszolgálat
- 17 I. Tim. 3, 14—16. Egyházam
- 18 I. Tim. 4, 1—5. Amit az Ige és imádság megszentel.
- 19 I. Tim. 4, 6—16. Lelkigyakorlat
- 20 I. Tim. 5. rész. Szabály
- 21 I. Tim. 6, 1—10. Úr és szolgál
- 22 I. Tim. 6, 11—21. A hit harca
- 23 Zsolt. 130. Az elkezdődött keresztyén élet
- 24 Luk. 2, 1—14. Megtartó született
- 25 Luk. 2, 15—20. Láttuk az Ő dicsőségét
- 26 Luk. 2, 25—35. Akinek sokan ellene mondanak
- 27 Luk. 2, 36—40. Akiről sokan bi oryáságot lesznek.
- 28 Tit. 2, 11—15. Bizonyágtétel
- 29 Tit. 3, 3—8. Az örökélet örökösei
- 30 Zsolt. 91. Egyetlen menedék
- 31 Zsolt. 121. Az Úr a te őriző

Feljegyzések

Névnepok jegyzéke

Abel január 2.
 Ábrahám márc. 20, jun. 15, okt. 6.
 Ádám december 24.
 Adél december 24.
 Adelheid december 20.
 Adolf febr. 11, május 11, jun. 17.
 Adorján március 4.
 Ágnes jan. 21, márc. 18, ápr. 20.
 Ágota február 5.
 Ágoston május 28, aug. 3, 28.
 Ákos június 5.
 Aladár febr. 22, június 29.
 Alajos június 1, 21.
 Albert április 7 és 23.
 Alfonz augusztus 2, október 30.
 Alfréd július 19, november 14.
 Amália július 10, okt. 7, nov. 20.
 Ambrus december 7, 20.
 Anasztáz április 15, december 25.
 András febr. 4, május 15, nov. 10, és 30.
 Anna febr. 19, jun. 2, júl. 26.
 Antal január 17, február 12, júl. 10, június 13.
 Antonia április 19, június 13.
 Aranka december 2.
 Ármin április 7, december 28.
 Arnold július 18, december 1.
 Áron április 16.
 Árpád január 5.
 Artur január 7.
 Attila március 10.
 Augusztus március 29.
 Aurél június 15.
 Balázs február 3.
 Barnabás június 11.
 Bálint január 7, február 14.
 Béla április 23.
 Benedek március 21.
 Benjámín március 31.
 Benő március 31.
 Bernadín május 20.
 Berta július 23.
 Bernát május 20, augusztus 31, június 16, július 15.
 Bertalan augusztus 24.
 Blanka augusztus 10.
 Bódog január 14, május 30, július 29, október 24, november 20.
 Boldizsár január 6.
 Bonifác május 14, június 5.
 Bonaventura július 14.
 Borbála december 4.
 Carolina június 14, nov. 4.
 Cecília jún. 3, okt. 21, nov. 22.
 Ciprián szeptember 14 és 26.
 Dámiel febr. 16, júl. 21, nov. 23.
 Dávid december 29.
 Dénes április 6, október 9, november 27, december 26.
 Demeter október 26, nov. 7.
 Dezső február 11, május 23, november 15, december 18.
 Domokos aug. 4, okt. 14, dec. 20.
 Dorottya február 6, június 5, szeptember 9.
 Dömötör április 9, okt. 26.
 Döme aug. 4, szeptember 27.
 Edmund november 16.
 Eduárd március 18, május 27, október 13.
 Elek február 11, július 17.
 Elemér november 1.
 Emánuel március 26.
 Ella február 10, március 24.
 Emilia április 5, november 21.
 Emma ápr. 5, máj. 28, nov. 21.
 Ernő január 12.
 Ervin augusztus 25, 26.
 Erzsébet júl. 8, nov. 19, dec. 5.
 Eszter május 24.
 Etelka február 5, dec. 16.
 Éva december 24.
 Fábán január 20.
 Farkas szept. 1, okt. 31.
 Fanni márc. 9, aug. 20, okt.
 Félix jan. 14, május 21, nov. 20.
 Ferdinánd május 30.
 Ferenc január 29, április 2, jún. 16, október 4, 10, december 3.
 Flóra július 29, november 24.
 Franciska március 9.
 Frigyes március 6, július 18.
 Fülöp május 1, 26, aug. 23.
 Gabriella február 10.
 Gábor márc. 24, ápr. 7, nov. 2.
 Gáspár január 6, augusztus 27.
 Gellért szeptember 24.
 Genovéva január 3.

Gergey március 12, május 9, 25, november 17.
 Gertrud március 17.
 Géza február 25, november 23.
 Gizella május 7.
 Guidó március 30, szeptember 12.
 Gusztáv április 22, augusztus 2.
 Gyárfás június 19.
 György ápr. 24, máj. 5, dec. 8.
 Győző február 28.
 Gyula április 12, május 27.
 Hajnalka július 19.
 Hedvig október 17.
 Helén augusztus 18.
 Henriette március 16.
 Henrik január 16, július 12.
 Herman április 7.
 Hermin április 13.
 Hilda november 18.
 Hubert március 20, november 3.
 Hugó április 1.
 Ida szeptember 4, november 3.
 Ilka november 3.
 Ignác február 1, júl. 31, dec. 15.
 Ilés július 20, augusztus 9.
 Ilona máj. 22, aug. 18, nov. 3.
 Imre november 5.
 Ince július 28.
 Ipoly augusztus 13.
 Irma március 26.
 Irén március 25, április 5, 28, május 17, december 15.
 István augusztus 3, 20, szeptember 2, nov. 23, dec. 26.
 Iván június 24.
 Izabella január 4.
 Izidor április 4, május 15.
 Izsák május 15, december 20.
 Jácint július 16, szeptember 11.
 Jakob május 1, július 25.
 Janka május 6.
 János január 27, február 8, március 8, 30, május 6, 16 és 21, június 12, 24, július 12, augusztus 29, október 20, 23, november 24, december 27.
 Jenő július 13, november 17.
 Jolán november 18.
 Jónás november 12.
 József február 4, március 17 és 19, május 8, június 20, augusztus 27, szeptember 18.
 Judit július 30, december 10.
 Julia febr. 16, máj. 22, június 10.
 Juliánna február 16.
 Julián január 9.
 Kajetán augusztus 7.
 Kaméilia július 27.
 Karolina június 14, nov. 4.
 Kamil július 18.
 Kálmán október 13.
 Károly jan. 28, márc. 2, nov. 4.
 Katalin február 13, április 30, november 25, december 6.
 Kázmér március 4, 22, április 16.
 Kelemen január 23, november 26.
 Keresztély május 12.
 Kilit április 26.
 Klára augusztus 12 és 18.
 Kötild június 13.
 Kolozs november 8.
 Konrád február 20, nov. 26.
 Kornélia március 31.
 Kristóf március 15, július 25.
 Krisztina július 24, augusztus 5.
 Lajos augusztus 19 és 25.
 László június 27.
 Laura április 11, június 28.
 Lázár december 17.
 Leo április 11, június 28.
 Lénárd november 6.
 Lipót november 15.
 Liviusz szeptember 26.
 Lóránt augusztus 10.
 Lőrinc augusztus 10, szept. 5.
 Lujza június 9 és 21.
 Llkács október 18.
 Lukrécia június 7.
 Lidia augusztus 3.
 Malvina október 7.
 Magdolna július 22, aug. 3.
 Manó március 26.
 Marcell január 16, június 17, 18.
 Margit január 28, február 23, június 10, július 13.
 Matild március 14.
 Mária szeptemberben, kisasz. szonynap utáni első vasárnap.
 Márk április 25, jún. 18, okt. 17.
 Márta július 27 és 29.
 Márton november 11 és 29.
 Máté szeptember 21.
 Mátyás február 24, aug. 11.
 Mária ápr. 9, július 22, aug. 5.
 Medárd június 8.
 Melánia január 7.
 Menyhért január 6.
 Mihály május 8, szept. 29.
 Miklós március 23, szeptember 10, 29, december 6.
 Miksa október 12.
 Mór január 15, február 21.

Móric február 21, szept. 26.
 Mózes szeptember 4.
 Napoleon augusztus 15.
 Natália december 1.
 Nándor május 30, október 19.
 Nárcisz október 29.
 Nesztor február 26.
 Norbert június 6.
 Oktavia március 22.
 Olga június 21.
 Orbán május 25.
 Orsolya október 21.
 Oszkár december 1.
 Ottó március 23, nov. 18.
 Otília december 13.
 Otkár november 4.
 Ózsi Iásd Erzsébet.
 Ödön november 16.
 Ózseb március 5, augusztus 14,
 december 16.
 Paula január 26, március 9.
 Pál január 15 és 25, március 7,
 június 26, 30.
 Petronella május 31.
 Péter-Pál június 29.
 Péter január 31, február 22, áp-
 rilis 16, 29, május 19, augusztus
 1, október 19, december 5.
 Piroska május 5, július 11.
 Piroska január 18.
 Pongrác február 1, május 12.
 Rafael október 24.
 Rachel július 11.
 Rebeka március 9, aug. 30.
 Regina szeptember 7.
 Remig október 1.
 Rezső április 17.
 Rikárd február 7, április 3.
 Róbert április 22, június 7.
 Rókus augusztus 16.
 Róza augusztus 30.
 Rozália szeptember 4.
 Rózsa március 8.
 Rudolf április 17.
 Rupert március 27.
 Salamon február 8, október 24.
 Sámson július 28.
 Samu augusztus 26.
 Sándor február 26, március 10 és
 18, május 3.
 Sara január 19.
 Sarolta július 5.
 Sebestyén december 30, jan. 20.
 Serena június 29.
 Simon január 5, febr. 18, okt. 28.
 Sixtus március 28.
 Szaniszló május 7, november 3.
 Széver február 21.
 Szinódia június 23.
 Szigfried február 15.
 Szilárd március 11.
 Szilveszter december 31.
 Sylvia november 8.
 Tamás március 7, szeptember 22,
 december 21, 29.
 Terézia október 15.
 Tekla szeptember 23.
 Teodóra április 30.
 Tibor április 14.
 Titusz január 4.
 Tivadar április 20, november 9,
 szeptember 19.
 Tóbiás január 13, szept. 12.
 Tódor február 6, november 9.
 Ubald május 16.
 Ulrik július 4.
 Valér január 29, december 15.
 Vazul június 14, március 22.
 Vendel október 20.
 Vencel szeptember 28.
 Veronika január 13, febr. 4, júl. 9.
 Viktor február 26, július 28.
 Viktoria december 23.
 Vilma október 25.
 Vilmos január 10, április 6, má-
 jus 24, július 25.
 Vince január 22, április 6, május
 24, július 19.
 Wiadimir július 24.
 Wolfram március 20.
 Xevér december 3.
 Xenia január 12.
 Zakariás március 15, szept. 6.
 Zoltán március 8.
 Zsigmond május 2.
 Zsófia május 15.
 Zsuzsanna febr. 19, aug. 11.

Az idő harangja.

Harang kondult a bealkonyúlt estén és harang zendül a felvirradt reggelen. Máskor is volt így ünnepek előtt. De most meghatóbb volt a tornyok heroldjának, a harangnak szava. Mert most a szokottnál nagyobb dolog történt. Nemcsak egy nap, egy hét, hanem egy egész esztendő múlását siratta a harang. Azt hirdette, hogy meghalt s a mulandóság tengerébe temetkezett újra egy esztendő; — még pedig most a nagy emlékeztető: a szabadságharcok százados fordulóját hozott 1948-ik, s az idők menéből előtört, megszületett az új, — az 1949-ik.

Az 1948. már a multat jelenti, - 1949. még a jövőt. Itt állunk újra multunk és jövőnk nagy határmesgyéjén. Életünk mint mindig, 1948-ban is öröm és bánat váltakozása volt. Sirtünk és neveltünk, bölcsők és koporsók mellett állottunk. Öleltünk búcsúzókat és csókoltunk érkezőket. Kereszteltünk, eskettünk, temettünk. Ajtók záródására és kapuk nyílására figyeltünk. Közben dolgoztunk, verejtékeztünk. Egyszer vigadva, másszor keseregye ettük izzadtságunk árán, Isten kegyelméből nyert kenyerünket. Szóval, emberek voltunk. Küzdő, vívódó, nagyot akaró, de mégis Isten irgalmára szoruló emberek. Esőt, napfényt, nem csinálhattunk. A késői fagyot nem tartóztathattuk fel. Tehetetlenül álltunk nagy vizek és hőségek árában. Kenyerünk termett, mert megőrizte, gyümölcsünk nem, mert a legtöbb helyen elvette az Isten. Nyertünk és veszítettünk. Kacagtunk és jajveszékeltünk. Emberek voltunk.

1948. temetkezésével a jót is, a rosszat is, az öröm és bánatkönnyeket is, a kacagást is, a sírást is elvitte az idő rohanó árja. Mint a szomorú hétköznapok árnyát, úgy a ragyogó ünnepnapok fényét is elsodorta, pedig ezeket

nagyon jó lett volna megőrizni. Milyen áldottak voltak a vasárnapok s váltságunk tényének nagy emlékeztetői: karácsony, nagypéntek, húsvét, meg a többiek. Milyen öntudatosító volt az október 31. és milyen forró hullámú a március 15. Soha nem jelentek meg előttünk olyan tiszta fényben, olyan élettelenesen a nagy szabadsághősök, mint az elmúlt centenáris esztendőben. Sokáig vibrált lelkünkben a nagy márciusi napok fénye, de lassan ez is kihuny, eltűnt, mint minden szépség. Ezt is elsodorta az idő árja s ezt is elsíratta a szilveszteri harangszó.

Milyen jó, hogy nemcsak szilveszterestéjén, hanem újév reggelén is megzendül a harang s szétönti a tornyokból a megújuló élet lehetőségét.

Mit hirdet újesztendőben az idő harangja? Azt, — hogy semmisse hal meg, csak továbbfejlődik s nemesebb formára átalakul. Feltámad az esztendő, mert az idő Urával együtt maga az idő is örök, 1948. helyett eggyel többet, 1949-et írunk és megyünk tovább. Nem hal meg a természet, mert a telet tavasz követi. Nem hálnak meg a fák, fűvek, virágok, mert a magvakból, gyümölcsökből új életek sarjadnak. Nem hal meg az ember sem, mert a koporsókat bölcsők követik s minden koporsó egy új, szebb élet bölcsője. Múlandóságunk útja az örökkévalóságba torkollik. Nem hal meg az öröm, mert a bánat koporsójából mindig feltámad. Nem hal meg a hit, reménység és szeretet, mert az Elet Urába, Krisztusba az Örökkévalóba, — Istenbe fogódzik. S nem hálnak meg a gondolatok, nemes események, — melyeket a halhatatlan lélek és szellem termel. Nem hal meg a szabadság, — mert az örök Isten akarata, hogy szabadok legyenek gyermekei. A sírbaszált szabadsághősök, Petőfik, Kossuthok, Tánácsok helyett újak lépnek a történelem nagy színpadára, magasra emelik a zászlót és viszik tovább. Nem hal meg a testvériség, — hiába akarják a gyűlölet fegyverével megöldökölni. A közös Atya összeölel mindnyájunkat örök testvériségre. A teremtett világ s benne az ember esztendők múlásán, — sírekon, temetőkön át halad Istentől kiszabott útján — örök célok felé.

Az újévi harangszó biztat: »ember ne félj, — az idők vajúadásában, viharzásában ne ess kétségbe!« Új élet mindig szenvedés, fájdalom, áldozat árán születik. A vihar felkorbácsolja a tenger hullámain, — de a viharra szükség van, úgy a természeti, mint a szellemi és lelki világban. Vihar nélkül nincs igazi felfrissülés. A vihar felkavar, tör, zúz, formákat bont, még áldozatokat is követel. De Isten a viharoknak is Ura. Ami zavaros, általa letisztul, ami összetört, megépül, ami formátlan, kialakul s ami rothadt és halálszagú, — abból új, szebb élet sarjad elő. Aki szent Fiában örök tökéletesedésre hív, — Isten áll a világ s benne sorsunk felett. Ő azt várja tőlünk, legyünk különb emberek, mint a tegnap embere. Legyen több hitünk, reménységünk és szeretetünk. Akarjunk szabadabbak lenni, de nem a mások szabadsága és a bűn rabsága árán. Törekedjünk több igazságra, békességesebb életre, de ne csak magunknak, hanem mindazoknak, akikkel Isten bennünket örök testvéri láncba foglal. Ne legyünk elfogultak, sovének, önzők, lássuk meg Isten minden gyermekében az atyafit, a szintén boldogságra vágyó testvért.

Az újévben mindnyájunkat új feladatok várnak. Nekünk is be kell állnunk az építők sorába, azok közé, akik az emberiség szebb holnapjáért küzdenek. A világ, amely sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését, nem születetik újjá, csak újjászületett emberek munkája és imádsága árán. Dolgozz tehát és imádkozz! Csak úgy lehet nyugodt a lelkiismereted s úgy lesz békességes és boldogabb esztendő, ha az idők szavát megérted, s parancsait teljesíted.

Ezt a tanítást kongja füledbe újesztendő napján az Idő harangja.

ARDAY ALADÁR,
püspök.

Az Újesztendő.

Ifjan, épen, vígan, szépen,
Nézd, hogy készül, nézd, hogy indul.
Arca síma, szeme fényes:
Igy lép a mult romjain túl.
Uj ruhája, tarisznyája,
Hogy tele van, jóreménnyel.
Dúsan szórja és bevonja
Vele szívünk rózsásfényvel!
Aztán végül, nézd, hogy vénül:
Lába roskad, háta görnyed.
Rongy gúnyája, tarisznyája
Már nem oszt csak gondot, könnyet.
Arca ráncos, szeme bágyadt,
Tünve fénye, veszve lángja,
S mikor végre itt a vége:
Vénhedt testét vaj' ki szánja?

KRÜZSELYI ERZSÉBET.

1949.

A Nagyváradi Református Egyházkerület ujjászervezése

A háboru befejezése után 1945 április hó 4-én jelent meg a román kormány 260/1945. sz. rendelete, mely általánosságban visszaállította az 1940 előtti jogfolytonos-

ságot, s amelynek alapján az egyházi testületek is visszanyerték régi jogi helyzetüket.

Igy a régi „Nagyváradi Egyházkerület” is újból megalakult.

Az első egyházkerületi közgyűlést 1946 őszén Nagyváradon tartottuk meg. Mivel Istenben boldogult Sulyok István püspök 1944 október havában Budapesten elhunyt, helyette Vaday Béla rangidős esperes és dr. Thury

És mikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának. És lőn nagy hirtelenséggel az égből, mintegy sebesen zugó szélnek zendülése és eltelé az egész házat, ahol ünek vala. És megtelének mindnyájan Szent-Lélekkel. Ap. csel. II: 1, 2, 4.

Kálmán főgondnok elnökölt, akiknek elnöklete alatt Csernák Béla lelkészi főjegyző javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés kimondta az általános tisztujitást.

A választás meg is történt s a presbitériumok többsége a püspöki tisztségre Csernák Béla egyházkerületi főjegyzőt, a főgondnoki tisztségre dr. Thury Kálmán volt főgondnokot választotta meg.

Időközben megjelent egy új állami törvény, amely kimondta, hogy a görögkeleti (ortodox) egyház papjai 70 év betöltése után nyugdíjazandók s ez a törvény alkalmazandó a többi egyházakra nézve is. Így ezen törvény alapján, tekintettel arra, hogy Csernák Béla megválasztása idejében már betöltötte a 70. életévét, a Vallásügyi miniszter nem erősíthette meg a választást.

Az egyházkerületi közgyűlés küldöttséget menesztett a Miniszterhez, de a Miniszter kijelentette, hogy a törvényen nem teheti túl magát, megbizta azonban az új püspök megválasztásáig a Kerület ügyeinek vezetésével Arday Aladár lelkészi főjegyzőt. Időközben dr. Thury Kálmán főgondnok is lemondott és az Egyházkerület Közgyűlése 1947 október 15-én tartott közgyűlésén kiírta a választást újból. A választás lezajlása után megállapította a szavazat-bontó bizottság, hogy a főgondnoki állásra majdnem egyhangulag dr. Olosz Lajost, a Nagyszalontai Egyházmegye gondnokát választották meg, míg a püspöki tisztségre egyik jelölt sem kapván meg az általános többséget, Arday Aladár nagyszalontai esperes és Oláh Sándor nagybányai esperes között pótválasztás rendeltetett el, mely Arday Aladár győzelmével végződött. Az Egyházkerületi Közgyűlés 1948 március 5-én tudomásul vette a választás eredményét és kérte a Vallásügyi minisztertől Arday Aladár püspöki megerősítését. Ez 1948 április 8-án meg is történt.

Az új vallásügyi törvény módot ad az Egyházkerület fenntartásához s így lehetőség van arra, hogy az Egyházkerület újból kifejtse áldásos működését azon a területen, ahol negyedmilliónyi református magyar testvérünk lelki életének gondozása képezi kötelességét.

Nagyvárad.

Dr. Soós István.

Arday Aladár püspök.

Született: 1890-ben; lelkipásztori működését megkezdte 1912-ben. Paróchus lelkész volt Gyantán és Nagyszalontán. Esperessé 1934-ben, egyházkerületi főjegyzővé 1945-ban és püspökké 1948-ban választották. Felszentelése 1948 május 23-án ment végbe Nagyváradon.

A nagyváradi egyházkerület új püspökének beiktatása

A Máramarosszigettől Halmin-, Szatmáron- Nagykárolyon-, Nagyváradon-, Nagyszalontán-, Aradon-, Temesváron át Orsováig húzott félkör egy kifli alakú területet zár be, az Erdélyi egyházkerülettől nyugatra. Ez a közönségesen királyhágómellékinek, törvényszerint Nagyváradnak nevezett egyházkerület. Ezen a hosszan elterülő területen hat egyházmegyében (esperességben) 186 gyülekezetben közel 250.000 református él. Az egyházmegyék felülről lefelé így következnek: a nagybányai egyházmegye 54 gyülekezettel, a nagykárolyi 16, az érmelléki 34, a bihari 30, a nagyszalontai 29, a bánsági 23 anyaegyház-községgel.

Az egyházkerület első püspöke, Sulyok István, meghalt. Az örökébe választott Csernák Béla nagyváradi lekipásztor túl van élete hetvenedik évén. Lemondott. A presbitériumok bizalma az élete javakorában álló, tetterős, kiváló eredménnyel munkálkodó Arday Aladár nagyszalontai lelkész és esperes felé fordult, akinek megválasztását az állam megerősítvén, beiktatása és felszentelése ünnepélyes keretek, buzgó könyörgések és áldáskivánságok között Nagyváradon 1948. május 23-án ment végbe a nagyvárad-ujvárosi kéttornyú templomban.

A hatalmas nagy templom szorongásig megtelt. A királyhágómellékéről egybegyűlt atyafiak benső örömmel látták maguk között az erdélyi testvér egyházkerület küldötteit, élükön Vásárhelyi János püspökkel.

Arday Aladár felszentelését Vásárhelyi János erdélyi püspök a királyhágómelléki esperesekkel együtt végezte.

Az ünneplő gyülekezet gyönyörködve szemlélte a két tekintélyes megjelenésű püspököt az Ur asztala mellett.

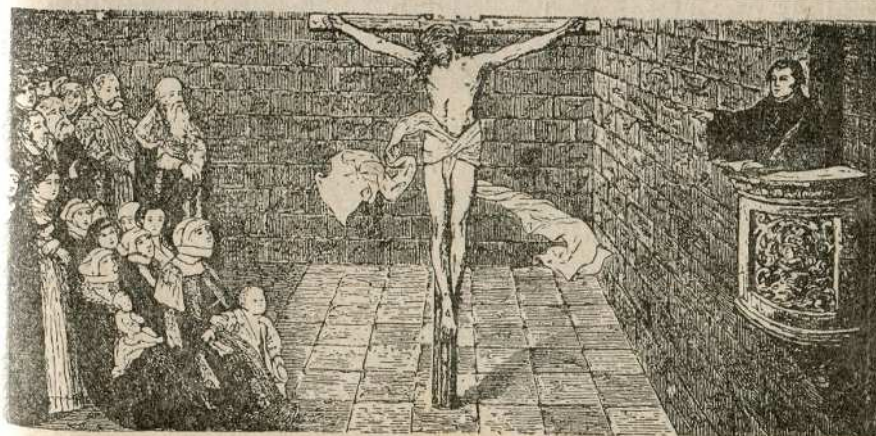
Vásárhelyi János püspök bizonyágtétele hangzott el először: „Mi is hozzátok hasonló természetű emberek vagyunk és azt az örömdetes üzenetet hirdetjük néktek, hogy a hiábavalóktól az élő Istenhez térjeteek.“ (Ap. Csel. 14 r. 15 v.)

Majd Arday Aladár mondta el az esküt és utána térdre-húllva fogadta püspöktársa áldását, felszentelő imádságát és az esperesek áldó Igéit. A gyülekezet éneklése alatt felment a szószékbe, hogy elmondja első püspöki prédikációját. Alázatos lélekkel vette ajkára Isten Igéjét: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el.“ (II. Kor. 12; 9.) Mindkét püspök bizonyágot tett a Krisztus lelkétől átítatott népi demokrácia mellett.

A felszentelésen jelen volt a kormány részéről dr. Takács Lajos nemzetiségügyi miniszter és dr. Frangu, a kultuszminisztérium küldötte. Reményteljes jövőbe vet fényt az a bizalom, amellyel a magas kormány a nagyváradi új püspököt fogadta és valamint az az atyafiságos szeretet és testvéri megbecsülés, amelyet a két egyházkerület vezetőmunkásai egymás irányában tanusítottak örvendő lélekkel. A mai élet rohanó árában valami felemelő nyugalmat adott a lelkeknek az a tudat, hogy a kétszeres összetöröttségéből megépült nagyváradi református egyházkerület ott munkálkodhatik megint az erdélyi egyházkerület mellett. A nagyváradi ünnepnapok magasztos érzései hassák át a két egyházkerület istenes munkáját a hétköznapokon is

Nagyvárad.

Histórikus.

„Mi pedig Krisztust prédikáljuk, mint megfeszítettet.“

I. Kor: 1:233.

Egyházkerületünk és az egyházmegyék vezetői

Püspök: Arday Aladár lelkész Nagyszalonta. Egyházkerületi főgondnok: Dr. Balogh Ernő orvos, Borosjenő, Arad m. Lelkeszi főjegyző: Debreceni István lelkész, Temesvár. Lelkeszi aljegyző: Orth Imre lelkész, Biharpüspöki. Világi főjegyző: Dr. Kovács Ernő ügyvéd, Nagyvárad. Világi aljegyző: Dr. Igyártó Zoltán ügyvéd, Kisjenő, Arad m. Egyházkerületi ügyész: Dr. Soós István ügyvéd, Nagyvárad. Egyházkerületi tanácsbírák: lelkésziek Boros Jenő, Debreceni István, Papp József, Jakab Viktor, Kiss Károly. Világi tanácsbírák: Dr. Balogh Ernő orvos, Dömötör László mérnök, Arad. Faragó Károly v. tanfelügyelő, Dr. Kotzó Jenő ügyvéd, Nagyvárad. Dr. Helmeczy József, Pettyén, Szatmár megye. Esperesek: bánági egyházmegye: Nemes Elemér Lugos. — bihari egyházmegye Vaday Béla Élesd. — érmelleki egyházmegye Kalmár István Bályok. — nagybányai e. m.: Oláh Sándor Nagybánya. — nagykarolyi e. m.: Peleskei Sándor Börvely. — nagyszalontai e. m.: Nagy Zoltán Erdőhegy.

Egyházkerületi tanácsosok: Dr. Benedek Imre, Sarkadi Pál, Molnár János.

A püspök címe: Nagyszalonta, Rozvány Jenő-tér 1.

Semmi sem lehet károsabb és veszedelmesebb az ember lelkének, mint a világba való bemenés s ahhoz való ragaszkodás. Mert az úgy elfoglalja az ember elméjét és annyira elvonja, hogy lelkének állapotáról gondolkozni nem ér rá, vagy ha néha elgondolkozik is, csak mintegy futtában és igen hiányosan van az.

Szikszai György.

Zsinatunk demokratikus megnyilatkozása

A két romániai Református Egyházkerület 1948. május 24-én zsinatot tartott. Ennek a zsinatnak az volt a célja, hogy egyházunk törvényeit összhangba hozza a Román Népköztársaság demokratikus alkotmányával. A zsinat alkalmával Vásárhelyi János erdélyi püspök megnyitó beszédet tartott s ebben a megnyitó beszédben törvényelmi jelentőségű demokratikus nyilatkozatot tett. Beszédéből közöljük az alábbi részeket:

„Hálával emlékezünk meg arról, hogy a győzelmes Szovjet nagyhatalom kezdettől fogva bölcs megértéssel és méltánylással biztosította templomaink és iskoláink munkáját, megadva az egyház szolgáló szeretetmunkája számára a nélkülözhetetlen feltételeket, kifejezést adva a várákozásának, mely szerint szükségesnek tartja, hogy országunkban a különféle nemzetek, főként a két legnagyobb nép, a magyar és román nép, megtalálják egymás jogait és életlehetőségeik kölcsönös elismerése alapján a harmonikus építő együttműködés feltételeit. Az egyházak munkájának méltánylásával kifejezte azt is, hogy az egyházaknak a szeretet szolgálatában egyenlőnek kell népeket, felekezeteket és társadalmi osztályokat közt az igazság, a béke és szeretet lelkének érvényesülését.

Amidőn most egyházunk e legfőbb testületének nevében erről hálával megemlékezünk, ünnepélyesen kijelentjük azt, hogy az előttünk megnyitott béke korszakában mi egyházunk is buzgó készséggel kíván minél teljesebben bekapcsolódni a Krisztusi szeretetnek sebeket gyógyító, lelkeket vigasztaló, hitet erősítő, az emberiség jobb jövője felől megújító reménységet ébresztő munkájába.

Ilyen szellemben és ilyen elhatározással kívánjuk beállítani hivatásunkat országos közéletünkben, a Román Népi Köztársaság minden a nép javát szolgáló törekvé-

sében és munkásságában. Egyházunknak az az Istentől adott küldetése és feladata, hogy az állam és társadalom számára a munkában hűséges, a szeretetben önfeláldozó, bátor és áldozatos jellemeket neveljen, akik méltók legyenek és mindenkor megérdemeljék az állam és társadalom bizalmát és elismerését.

Mi hálásak vagyunk és mély és igaz köszönetünket fejezzük ki azért, hogy a Román Népi Köztársaság emelkedett szelleme, az ország alkotó népei által egyformán elismert igazi demokratikus rendje szerint, a magyar népünk anyanyelvét, anyanyelvű kulturáját elismeri, méltányolja, kifejezésre juttatását szívesen fogadja, a nép egyházait, így a mi református egyházunkat is megbecsüli, támogatja és munkánk jelentőségét elismeri és méltatja“.

Az élet örök sötétség, uttalan rengeteg, ezer veszedelem örökös sorsa, idegen országok árvasága, azzal a rendteliséssel, hogy egykor elfoglaljuk helyünket egy királyi lakomán. Nos, a Szentírás kezünkben az, ami a sötétben a világosság, uttalan rengetegen és óceánokon át biztos kalauz, ezer veszedelem között védő sátor, idegen országban édes, tiszta nyelv, hű és igaz, meghívó a lakomára. Ezért a leghasznosabb könyv. Az örökélet megismerésének, megtartásának egyetlen eszköze. A teljes Szentírás Istentől ihletett. Minden ami életünkre és halálunkra, lelkünk üdvösségére és legfőbb boldogságunkra tartozik, benne teljesen és maradék nélkül meg van. Nem hiányzik semmi belőle és nem felesleges benne semmi. Minden Igét Istennek egyenes üzenete, tanácsa, tanítása, vagy vigasztalása, mindenik sora reánk vonatkozik és a legjobban, a legteljesebben mindegyikünk talál.

Két ember beszáll egyszerre a vonatba; az egyik valami helyet dologgal foglalozik, a másik valami ostobaságot művel. Amint azokon a helyeken egyszer csak felpillantanak, mindketten észreveszik, hogy rosz vonatra ültek és mindketten épen az ellenkező irányba utaznak. A Biblia ezzel a szóval fejezi ki: bűn.

Brunner Emil

K E T T E N

(Részlet Vásárhelyi János erdélyi püspöknek Arday Aladár püspök beiktatása alkalmával mondott beszédéből.)

(Ige: Apostolok Csel. 14 r. 15 v.)

„Mi pedig ketten, kezét-kézbe téve, járjunk aláztatosan, de hívő bizalommal, egymást bátorítva és vigasztalva népünk előtt. Isten kettőnket állított most országunk református gyülekezeteinek élére, hogy vezessük népünk a boldogabb jövő utja felé. Mi vegyünk példát és tanítást, bátorítást abból, hogy Megváltónk is kettenként küldte tanítványait ki a világba az evangélium hirdetésére. Nevetséges lenne, ha hasonlóképpen, de szükséges és áldásos is lesz, ha példaképpen mi ketten is mindig gondolunk arra, hogy két, közös munkára elhívott bizonyoságtevő testvéri és egyetértő munkássága milyen áldást jelentett mindig Krisztus Anyaszentegyházában. Gondoljunk Luther és Melancthon, Zvingli és Iudeus Leo, Kálvin és Béza hű barátságára, egymást kiegészítő, áldást jelentő összefogására. A legnagyobbak mellett gondoljunk saját egyházi életünkben azokra az ajándékokra és áldásokra, amelyeket csak a legutóbbi évtizedekben jelentett számunkra Szász Károlynak és Szász Domokosnak, a két testvérpüspöknek összefogó munkája. Ti még jobban ismeritek és tudjátok, de mi erdélyiek is részesültünk annak az áldásnak ajándékában, amelyet Baltazár Dezső és Kiss Ferencz testvéri barátsága és egy célratörő munkássága jelentett sokféle kísértésnek kitett korszakunkban, nemcsak a saját kerületünk, de az egyetemes egyház javára is. Mi erdélyiek pedig tudjuk, hogy a válságos évek szakadékaiból a Bartók György és Molnár Albert ifju korban kezdődő hű barátsága és közös munkássága vezette ki a megújulás ösvényére kerületünket.

A példák előttünk vannak. És én e nagy példákra hivatkozással ajánlom fel testvéri kezemet, de mondhatom egész kerületünk testvéri kezét az együttműködésre, a költő szavával: Fogjunk kezét, hogy rettegnünk ne kelljen az eljövendő óriásokat. Így iktatlak be, így jegyezlek el az ősegyház szokása szerint testvéri csókkal az együttes munkára“.

Mi a kevés és mi az elég?

Részlet Arday Aladár püspöknek a beiktatása alkalmával elmondott beszédéből.

(Ige: II. Korinthus 12 r. 9 v.)

„Valamikor én is voltam olyan fiatal és balga, hogy mertem hinni magamban, pedig mennyivel kevesebb jogcímem volt erre, mint Saulnak. Isten irgalmas volt hozzám s gondoskodott, hogy ez a káros állapot ne tartson az életemben soká. Hamar, egész fiatalon megjárta velem az én damaszkuszi utamat. Alaposan földhözverte s megvakította elbizakodott Saulomat, aki ott maradt valahol az utak porában s lassan kinyitotta szemét az életrekelő másoknak, a kicsinynek, a nyomoruságot és büntudatot érző alázatosnak, hogy lássa meg a világban az őt követő, — egyetlen helyes utat s rajta a valóságos életszépségeket. Ha Pál, aki valósággal ékeskedett és Isten segédelmével annyi jót tehetett a megbántott Krisztus ügyéért, csak gyengeségével dicsekedett, ugyan mit tehetnék én, aki telve vagyok ezer gyarlósággal s aki valóban csak Isten Kegyelméből vagyok, aki vagyok. Bölcsességre, nyelveken szólásra, térítői utakra, gyülekezetek megszervezésére én nem hivatkozhatom, de hivatkozhatom boldogan a magát az én gyengeségeimben is megdicsőítő Isten kegyelmére, amely sok gyarlóságom dacára nem vetett el, sőt egyre többre méltatott, a szélesebb munkamezőre küldött, most pedig a szolgálatnak lelkipásztor által elérhető legnagyobb magasságába emelt. Ha valaki tudja, hogy az ereje elégtelen, én ezt érzem és tudom s azért csak természetes, ha tulnézek magamon és magamon kívül próbálom keresni a segítséget.“

Isten sokszor teljesíti óhajításunkat. Minden úgy történik, ahogy mi akarjuk, körülöttünk a világ, a külső események egészen kedvünk szerint alakulnak és mégis, ha mi meg nem változunk, Istenhez nem térünk, akkor a következő áldások nem szolgálgják javunkat, ellenkezőleg újabb és még nagyobb romlások forrásai lesznek és végül is nyomorult pusztulásunkat idézik elő. Valóban, hasztalan változik meg körülöttünk a világ, mindez semmiéppen semmit sem segít rajtunk, ha mi magunk meg nem változunk.

Vásárhelyi János.

Az egyház szociális felelőssége

Az egyház, — ezt mindnyájunknak érezni kell, — nem hallgathat és nem télenkedhetik tovább az emberiség jobb jövődjének, az istenországa ügyének végleges elárulása nélkül. Nem lehet tovább sem tartózkodó, sem gyáva. Nem rezignálhat és nem moshatja — Pilátus módjára — a kezeit. Az egyháznak hangosan kiáltani és erőteljesen dolgozni kell, nem azt, amit fent vagy lent várnak tőle, hanem, amit felébredt lelkiismerete diktál, amit számára Ura parancsol. Krisztus bátor, bizonyosságtevő igehirdetést vár mindig, de ma különösen az ő egyházaitól.

Az egyház az élet sebesültekkel, kifosztottakkal teli jerikói utján nem lehet sem a példázatbeli szívtelen pap, sem a könnyörtelen lévita. Csak irgalmas samaritánus lehet. Nem szabad félnie a legveszedelmesebb utakon se a rablókól. Nem szabad egyéb elfoglaltságára hivatkozni, érzéketlenül járni el a kifosztott nyomorultak mellett. Legyen nála mindig gyógyító olaj és erősítő bor. Ne felejtse, hogy a veszedelmes földi utakon keresztül a mennyei Jeruzsálem felé tart, hol Ura és Királya ítéletre várja. Ne felejtse, hogy a Biró nem gazdagsága, világi tekintélye, hatalma, címei, államségélye után érdeklődik, hanem, hogy hogyan bánt az ő kicsinyeivel, a szegényekkel, nyomorgókkal, az élet elesetijeivel és kifosztottaival.

A szociális felelősség komoly vállalása a tekintély egyházat átkényszeríti a szolgáló egyház utjára.

Krisztus evangéliuma az emberiségnek még minden nagyobb válságból megmutatta a kivezető utat. Bizalmat sem tud más népszerűsíteni. De Krisztus tud. Mindig tudott és most is tud. Csak egyházának legyen hite benne.

Vele induljon a szociális munkába. Az Ő számára s ne emberei számára követelje a vezetést. — A tömegek krisztustól soha nem fordulnak el, csak a Krisztus méltatlan képviselőitől. Az egyház haladjon a Krisztus által kijelölt szolgálatának utján s a tömegek mennek újra az evangéliumhirdető és sebeket is gyógyító egyház nyomában.

Arday Aladár.

Az erdélyi és nagyváradi egyházkerületek együttműködése a történelem folyamán

Az öreg Rákóczi György alatt a puritánizmus neve alatt ismeretes belső reformmozgalmak indítják a Királyhágón innen és túl lakó atyafiakat, hogy 1646 június 10-én Szatmárnémetiben közös ünnepet tartsanak.

A zsinatot megelőző napon Medgyesi István Szatmárnémeti lelkész és esperes lakásán gyülekeztek össze a zsinati atyák s ez alkalommal kerül szóba, hogy vajjon van-e olyan egység az erdélyi és magyarországi református egyház között, hogy amazoknak lelkészei részt vehessenek az emezekéi között kitört háborúság elintézésében? A történelem tanulságtételére hivatkozva végre is abban állapodtak meg, hogy igenis van. Hivatkoztak a közös akciók közül a tarcaltordai hitvallás létrejöttére, az 1558 gyulafehérvári, az 1569 nagyváradi disputációkra, az 1588-iki medgyesi országgyűlésre, az 1629-iki nagyváradi zsinatra.

Második napon végzésileg kimondották, hogy „az erdélyi és magyarországi Tiszáninneri és Tiszántuli egyházak közötti unió, mely megszakítottnak látszott, felujjittatik és megerősítettik oly módon, hogy a fontos dolgokban, ha úgy kívánja a szükség, kölcsönösen támogatást nyújtani, tanácsot adni és jelen lenni tartoznak s ugyanazokat az artikulusokat használják“.

A szatmárnémeti zsinat el is rendelte egy közös kánon készítését. A kánonok aztán mindkét területen életbe léptek és érvényben is maradtak több kevesebb részben — az 1881-iki debreczeni alkotmányozó zsinatig.

Nagyvárad

Histórikus.

Mekkora boldogságot érhet el egy szerető házaspár, ha a tökéletesedést tűzte céljául és ebben kölcsönösen támogatja egymást: figyelmeztetéssel, tanáccsal és jó példával.

Tolsztoj.

KÁLVIN JÁNOS

„1535 elején egy francia menekült érkezik Bázalbe, aki elvonultan él egy egyszerű polgár házában s csak a papokkal és tudósokkal érintkezik. Akkori arcképének tanúsága szerint halvány, finom arcú, komoly férfiú, akinek fekete talárja és fekete bársony sapkája oly előkelő ellentétben áll arca halványságával. Homloka tiszta, nyugodt; nézésében eltakarja a benső tüzet a kontemplatív tartózkodás. Keskeny, összeszorított ajka fölött vékony bajusz; kemény határozott állát nem takarja be a ritkán elválasztott szakál, ... 26 esztendejével többet szenvedett már, mint megvéhéd barátai. Hanem azért ezen az emberen legkevésbé a törődés, a gyötrelme látszott... Egyéniségében van valami grandiózus elszántság, van valami a halállal szembenéző mártír fagyos nyugalomból...“

R. L.

Mit kell tudni a prédikációról?

Arra nézve, hogy mi a prédikáció, minden kornak meg volt a maga felelete és ezek a feleletek minden esetben megmérték annak a kornak az Igéről való ismeretét. Mi azt mondhatjuk, hogy a prédikáció a kegyelmes Isten beszédének, Igéjének a hordozója. Ha a prédikáció igehirdetés, úgy az magának a kegyelmes Istennek a szava.

A prédikátor, ha Igét hirdet, nem a maga tudományát, bölcsességét, meglátásait hirdet. Isten kezébe adja az Ő Igéjét a Szentírásban s neki az a kötelessége, hogy minél kevesebbet, lehetőleg semmit sem téve hozzá a magáéból, szólja az akkor, ott reábizott Igét.

Az igazi prédikációban és az igazi prédikáció mögött Isten áll. Isten szava csendül ki s az ilyen prédikáció sikerét nem az emberi erőfeszítés, tudás vagy akarás, hanem a Szentlélek munkálja.

Arra nézve, hogy az eredményes igehallgatásnak mi a módja, szabályt adni nem lehet. Az Ige igazi hallgatójává úgysem a mi ilyen vagy olyan magatartásunk, hanem a Szentlélek Isten tesz bennünket. Nem kétséges azonban, hogy azok akik csak ennek vagy annak a lelkésznek a beszédében gyönyörködnek, akik a templomot összetévesztik a színház nézőterével, akiknek egyen és fő gondjuk a prédikáció és a prédikáló lelkész megkritizálása, azok hallhattak szép vagy nem szép beszédet, de nem hallgattak Igét.

Az igehallgató ember sohasem embert, hanem Igét hallgat. Nem az a fontos, hogy ki prédikál, hanem az, hogy azon az igehirdetőn keresztül szól-e most, szól-e neki az Ur Isten? Ezért nem válogat a szónokokban, hanem akárki áll is a szószéken, forró könnyörgésben borul le az Ur Isten elé, hogy adja Lelkét a prédikátornak, hogy az valóban az Igét hirdethesse s adja Lelkét a hallgatóknak s első sorban neki, hogy meg is hallhassa azt.

A reformációban az Isten megláttatta az Ő Igéjének igazi mivoltát s a prédikáció jelentőségét. Ma ismét azt az időt éljük, amikor az Isten fogékonyá tette a lelkeket az Ő dolgai iránt. Ma látjuk, hogy mi az Ige és mi a prédikáció s tudjuk azt is, hogy van Szentlélek. Különös, kegyelmi időszak ez a mai, amikor Isten megnyitotta szemünket annak meglátására, hogy számunkra megadatott az imádság, a Lélekért, amely egyedül képesít az Ige hirdetésére és hallgatására.

Szatmár.

Dr. K. B.

Husvét

Ján. ev. 20. r. 17. v.

„Harmadnapra a Golgota után egy csüggedt nő áll a Jézus üres sirja felett sirva. Mária Magdolna, aki a szent asszonyokkal jött ki a városból, hogy bebalzsamozzák és véglegesen eltemessék az Urat, Akit Nagypénteken csak ideiglenesen helyeztek el az Arimáthiai József új sirboltjában. De ime a sir üres, a drága test eltűnt. A szeretet

utolsó szent munkáját nem hajthatja végre. Magdolna nem láthatja többé a drága arcot, amelyet úgy megakart még egyszer nézni, hogy soha el ne felejthesse!

Keserves könnyhullással sir tehetetlen fájdalmában. És ekkor valaki megáll mellette s azt kérdi tőle: Asszony, miért sirsz? Ő pedig azt gondolván, hogy a kertész, zokogva tördeli: Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nékem, hová tetted és én elviszem őt! Az a valaki pedig Jézus volt, a feltámadott. A régi ismerős, kedves hangon szólalt meg: Mária! Ó, ez a hang! Magdolna egyszerre felismerte őt erről a hangról s ujjongva kiált fel: Mesterem! Oda akarja vetni magát lábai elé, át akarja karolni térdeit, meg akarja ragadni, látni, tapintani akarja a drága valóságot, hogy Ő él, itt van, feltámadott! ... De Jézus elutasítja őt magától: Ne illes engem, mert nem mentem még fel az én Atyámhoz.“

M. S.

Tudakozzátok az Írásokat

A mi őseink nem is tudták elképzelni a református életet a Szentírás mindennapi olvasása és a közös imádság nélkül. A mi nemzedékünkben is, Istennek hála sok olyan fiatal család van, amelyben a Szentírást mindennap olvasák és ezt olyan szükségesnek tartják, mint az étkezést.

Egy igen derék ember, aki az egész Szentírás tartalmát ismerte, s gyönyörködött a Szentírás szépségében és disz volt az asztalán a Biblia, mondotta el egyszer: sokáig úgy voltam a Szentírással, mint egy beteg pék, tudtam, hogy miből készül a kenyér, tudtam, hogy azért vásárolják, hogy táplálkozzanak vele, de nekem nem volt éhségem a kenyér után. De amikor egyszer megjött az étvágyam és kenyeret tudtam enni, a kenyértől megjött az erőm. Valósággal úgy éreztem, hogy véremmé vált, akarattá lett bennem. Aki otthon, a családjában nem táplálkozik az Isten Igéjével, az valljuk be őszintén, amikor a közös istentiszteleten van, akkor sem tud az Igével táplálkozni.

Egy igen jó barátom, aki most már két szép gyermek apja, bibliakörös fiu korában aláhuzta azokat a textusokat, amelyekről a bibliáórákon beszélgettünk, vagy amelyekről prédikációkat hallgatott. Azokat is megjegyezte, amelyek az ő fiatal életével valami szorosabb kapcsolatban voltak. És ma azt mondja, amikor esténként feleségével együtt a Szentírásból egy-egy részt olvasnak, megelevenedik előttük a rég említett kérdés, amelyet akkor talán egészen más képen láttak: eszükbe jut egy-egy kedves arc, aki textusokhoz szólott a biblia órán, egy elmélkedés a Református Jövőképben; úgy, hogy alig van része az Új-Szövetségnek,

amit úgy olvasnának, hogy ne fűződne hozzá valami kedves emlék.

Elfelejtethetlen az a látogatásom, amelyet Stickelbergernél, a nagy svájci írónál 1932-ben tettem. Vacsorára voltam hivatalos. A vacsora előtt sok mindentől kedélyesen elbeszélgettünk, majd asztalhoz ülve, addig nem vacsoráztunk, amíg nem olvastunk fel egy részt a Szentírás-

Mikor pedig látta Jézus a sokaságot, felméné a hegyre... és megnyitván száját, tanítja vala őket. Máté 5: 1-2.

ból és felolvastuk hozzá Kálvinnak arról a részről szóló magyarázatát. Aztán vacsora közben Stickleberger egy pár dolgot mondott, ami kapcsolatban volt a felolvasott résszel. Ez Svájcban általános szokás.

De hálát kell adnunk Istennek, hogy olyan nagy számban olvassák már nálunk is a Szentírást, hogy biblia olvasó kalauznak és naptárnak a részletesebb kiadása lett szükségessé. Vajjon eljut-e a világosság minden református lélekhez?

Telegd.

Molnár Károly
ref. lelkész.

GONDOLATOK

Nincs nyugta sem annak, aki világi célok miatt az emberek között él, sem annak, aki szellemi célok miatt magányban tölti életét.

Nyugalmat csak az ér el, aki emberek között azért él, hogy Istent szolgálja.

TOLSZTOJ.

A szeretettel teljes hangnak kimondhatatlan értéke van. Mindenki meg tudja érteni.

KILBURA I. D.

Az igazi élet csak akkor kezdődik, amikor az önmegtágadás kezdődik.

CARLYLE.

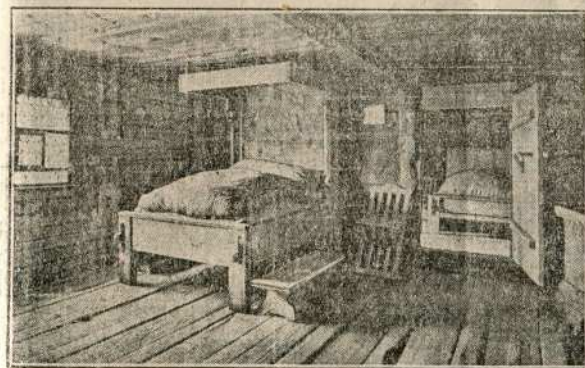
Okos ember nem azért szeret, mert az előnyös reá nézve, hanem azért, mert a szeretet önmagában boldogít.

PASCAL

A tengeri moszatok gyakran olyan finom szerkezetűek, hogy szövedéküket egy enyhe hullámcsapás is szétszakíthatja. Ha tehát a közelgő viharnak bármilyen jele mutatkozik, ezek a növények mélyen alámerülnek a tengerbe, túl a vihar, a hullámok birodalmán. Így vonul vissza az imádkozó ember is, ha előre látja a Sátán támadásait, a bűn és szenvedés viharát, Isten szeretetének mély-séges tengerébe, ahol az örök béke, a nyugalom vár reá.

Sundar Singh.

Luther Márton a nagy reformátor, a „wittenbergi csalogány”, született 1483-ban Eislebenben. 95 tételét, mellyel megindította a reformációt, 1517 október 31-én szegezte ki a wittenbergi vár kapujára.

Zwingli Uhlrich (1484–1531) a nagy reformátor. mint a Mária-Einziedelni (Svájc) bucsújáró papja lépett fel a képek tisztelete ellen. A reformáció ellenségeivel vívott csatában Kappelnél e szavak kíséretében lehelte ki lelkét: «A testet megölhetitek, de a lelket nem!» Fentí képünk azt a szobát ábrázolja, ahol a nagy reformátor megszületett, Wildhausban, egy kis svájci faluban.

REFORMÁCIO

ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK

József Attila fordítása.

*Erős vár a mi Istenünk,
Kemény vasunk és vértünk.
Inségben együtt van velünk,
Mégvált és harcol értünk.
Kél az ősi rossz,
Bajvető gonosz,
Csel vad fegyvere,
Erőszak ővele.
A földön ő az első.*

*Önnön erőnk csak délibáb
És bizony esnének esten.
De harcba küldte Egy Fiát
Értünk maga az Isten.
Kérded-é, ki az?
Jézus, az igaz.
Sok had, egy a fő,
Nincs Isten más, csak Ő,
Krisztus a Győzedelmes.*

*S ha földön ördög nyüzsgene
És elnyelni akarna,
Meg nem riadnánk — ellene,
Győz hitünk diadalma.
A világi ur
Tombolhat vadúl,
Semmit sem tehet,
Ő megítéltetett.
Megrendül egy szavunkra.*

*Él, áll az Ige igazul,
Akárki vessé-hányja.
Táborainkra száll az Ur
Szent Lelke adományja.
Jóhir, nő, család,
Jószág, test, világ
Veszhet, vihetik,
Veszendő kincseik', —
Miénk marad az ország.*

Az elfelejtett arc

A nap meghajolt, de azért a faluban tovább is gonoszok voltak. Tovább is káromkodtak, tovább csaltak, loptak, hamisan mértek, titkolóztak, elárultak. Tovább voltak testek, bünre éhes testek, tovább emberkedtek. Mintha sohasem végződött volna be a nap. Jaj, pedig már nyergelt az éjszaka.

Pedig a nap lehajlott már és a buzatenger tulsó kalásza már birizgálták a karimáját. A falu közepén, a faluháza előtt, egy nagy téres hely volt. Köröskörül tizenkét kereszt állott, rajtuk a Mégváltóval. Egyforma volt mind a tizenkét Mégváltókép, szomorú és egyszerű mindenik és azoneyformák voltak a kereszték. Valaha valami kegyes gazdag ember állította őket ide, s ha már ott voltak, hát ott voltak. Legalább a bíró így verhetné a mellét: — Nekem még a tizenkét Krisztus sem parancsol! — A téres közt papsajt, békavirág s mi egymás borította. A kényes tyukok és egy pár nevendék malac legelészett rajta.

Ember és barma hazafelé jött a mezőkről. Az ember sötéten, morcosan, elégedetlenül. Gyűlölettel a munka, a föld s egymás iránt. A barma szeliden meghajolva. Körülállták a kutat s bámulták a nagy világot. Már mint a barmok.

A holtmező felől egy ember jött a faluba. Magas volt, de meghajolt, szelid volt az arca, de szomorú volt, és mégis mosolyogtak a szemei. Ho:szu haja volt és nagy, szőke szakála. Meggörbedt vállán batyu volt, de üres, üres batyu.

Belépett a boltba és azt mondta: — Jó estét kívánok. — Ugy mondta ezt ő, mint más emberfia. S valahogy mégis bennebb ment az emberekbe a kívánsága.

A boltos éppen lisztet mért egy szegény asszonynak. A mértéken, alul, ott volt a dugott vas, hogy kevesebb lisztet több lisztnek mutasson. De azért a boltos odaszólt a vendégnek: — Fogadj Isten jó ember, üljön le minálunk.

Az idegen ráült egy zsákra és ránézett a boltosra. Nagyon-nagyon jó, világító szemmel nézett rá és szólt: — Bizony jó ember kend boltos ur, hogy ilyen tetézve mér ennek a szegény asszonynak.

A boltoson átment az idegen hangja és nézése és összerázkódott: — Jaj, milyen fekete vagyok én belül! — mondta. Azzal nagy titkosan levette a pokolvasát a mérték alul és jól megtetézte a lisztet a szegény asszonynak. Az asszony elment s akkor a vendég is elköszönt. A boltos pedig kiállt a bolt ajtajába és azt mondta: — Milyen szép csendes este van ma. — Pedig ő már ezer ilyen estét látott és még soha sem mondta. Azután pedig így töprengett.

— Hol láttam én ezt az arcot, hol láttam ezt az arcot?

A szomszéd házból éktelen kiabálás és nehéz sirás hallatszott ki. Egy gonosz asszony verte mostoháját. Fialat volt még az asszony és fájt a mája a szép legényekért, kik a lányára néztek. Azért fott kenderkorbáccsal verte a lányát:

— Nesze, te fehértestü, ne te nagyszemü, ne te gyalázatos, ezüsicacagásu!

Az idegen bement és eltakarta a leányt és szeliden odahajolt az asszonyhoz:

— Üss engem jó asszony, üss, mig kivered rajtam a haragodat. Ugy szánlak, hogy haragszol.

Az asszony nézte a meghajlott embert, a nagy szomorúságot és jószágot az arcán, meg a szelidséget és belőle is sirás szökkent fel:

— Jaj, de rossz vagyok, jaj, de gonosz vagyok! — fördelte kezeit.

Az idegen megfogta a leány kezeit, az asszony kezébe tette és mondta:

— Csókold meg jó anyád kezét és a leány megcsókolta.

— Ugy-e a Pistát szereted, hát légy boldog vele. Vasárnap megtartjuk a kézfogót. — És valami fájdalmat érzett, mint egy meleg jó érzést.

Kérdezte a leánytól:

— Hol láttam én ezt az embert?

— Talán a városban; talán irott könyvben, de úgy az eszem alján van a képe.

A leggazdagabb gazda a tornácán vacsorált a családjával. Kővér főtt tyukot ettek hófehér kenyérral és vörös bort ittak hozzá. A szegény béres-nép pedig az udvaron ült faragott tuskókon. Penészes kenyérhajat rágicskáltak és sóhajtottak hozzá.

— Adjon Isten jó estét: — szólt az idegen.

— Az Isten adhat, amit akar, — szólt a gazda.

Az idegen csak

nézi a gazdagot, ahogy eszik az övéivel és nézi a szegényeket, ahogy éheznek. Leveszi a batyuját, kinyitja és keresgélni kezd benne. De bizony az üres. Ő maga is sóhajta:

— Üres, üres. —

Odaszól a gazdag emberhez:

— Mit adsz az én hosszú hajamért?

— Megér egy darab avas szalonnát, — kacagta a gazdag ember.

— Hát vágd le az én hajamat és adj nekem egy darab avas szalonnát, hogy elégitsem ezeket a szegény embereket.

— Asszony, hozd ki a nagy ollót — mondotta a gazdag ember.

Eljöve az arimáthiai József... beméne bátran Pilátushoz és kéré Jézusnak testét... Gyolcsot vásárolván és levén őt, begöngyölé a gyolcsba... Mária Magdaléna pedig és Mária nézik vala. Márk 15 : 43, 46, 47.

Az asszony kihozta a nagy ollót. A gazdag a félkezébe fogott az idegen hajából egy nagy tincset, másik kezével ráfogta az ollót. Hát az asszony felkiáltott:

— Jaj, hogy a szivembe vágtál édes uram, vajjon mi fog még ma történni?! —

A gazdag ember csak néz, aztán megint rá fogja az ollót. Hát eladó lánya felkiált:

— Jaj, hogy a szivembe vágtad édesapám az ollót. Mi fog holnap történni?! —

A gazdag ember harmadszor is ráfogta az ollót. Akkor kis pulya fia kiáltja:

— Édesapám, édesapám, jaj hogy a szivembe vágtál, jaj, jaj, mi fog történni holnapután?! —

És akkor a gazdag ember látta, hogy ő csak gyűjt, gyűjt, de nem ügyel a vérei szívére, lelkére. És látta, hogy a mai nap sem az övé és hogy a holnap és a holnapután fellesekednek. Jaj, jaj, mi lesz az ő gonosz lelkével! Ódászól az asszonynak.

— Öld le a tiz legkövőbb tyukot és add ezeknek a szegény embereknek.

Az idegen itt is elköszönt. A gazda szólt:

— Milyen jó képűek ezek az én cselédeim, nézd anyjuk, az ott hasonlít a mi Jancsinkhoz. Azután megint szólt:

— Hol láttátok ezt az idegent, mert mérget veszek rá, hogy láttam már valahol.

— Talán mikor az orvosnál voltunk — szólt a leány.

Bement a bíróhoz is az idegen. A bíró éppen két ember között tett igazságot. Az egyik azt mondta:

— Az almafáig ér a földem.

A másik azt mondta:

— A körtefáig ér a földed:

Ezen aztán elmarcangolták egymást és bíróhoz jöttek. Az egyik veszekedő a bíró veje volt, a másik veszekedő a bíró haragosa volt.

— Neked nincs igazad! szólt rá a bíró haragosára. Az a darabka föld ezé itt ni. És rámutatott a vejére.

— Jaj! jaj! jaj! kiáltotta az idegen.

Mi bajod, idegen ember — kérdezte a bíró és a két másik.

— Óh jó emberek, adjatok egy embernyi földet. Érzem, hogy

mindjárt meghalok s nem szeretnék bitang földben nyugodni. Gazdag ember voltam, feleségem és gyermekeim voltak, vagyonom elvették a rossz emberek, a családom elvette a jó Isten. Csak egy darabka földet adjatok, ahol beszentelhetnek.

A bíró vele látta a halált, az igazságot és az ítéletet. Szólt:

— Kérd azt a darabka földet ettől ni, mert övé a juss szerint. — És megmutatta a bíró haragosát.

Ez pedig szólt:

— Neked adom azt szivemből, szegény idegen ember.

A bírónak eszébe jutott a föld kapuja, mely neki is megnyílik, meg a számadás is eszébe jutott és szólt a haragosához:

— Bocsáss meg nekem, testvér, mert hűtelen sáfár voltam.

Az idegen ember elment. A bíró átölelte a két embert:

— Maradjatok ma nálam vacsorára.

Azután így szólt:

— Hol láttam én ezt az embert?

— Talán a katonaságnál — szólt az egyik.

— Talán a Balog Péter lakodalmán — szólt a másik.

És minden egyes házba betért az idegen. És amikor elment, az egész falu, emberek és asszonyok mind a falu térségére siettek.

— Olyan jó lesz most egymást látni — mondták az emberek. És a gyepes térség megtelt népekkel. Hát a bíró nagy fennhangon szólt:

— Halljátok, atyámfiai, embernép és asszonynép, aki nekem megmondja, ki volt az az ember, tiz büntetését elengedem, mert bizony mondom, ismerős volt az orcája.

Fennhangon szólt a boltos is:

— Hallják kendek, falubeliek, aki megmondja nekem, ki volt az a jó ember, annak én egy álló hétig ingyen mérek mit s mit nem kíván. Mert tudom én, hogy láttam már az arcát.

A gazdag ember is:

— Halljátok földiek, rokonok és más emberek, aki nekem megmondja, ki volt az a dicsőséges jó ember, én annak száz zsák lisztet és egy kövér tehenet adok. Mert jól emlékszem én rá mind az egész családommal.

A Pironcsákné mezitlábos kislánya — Pironcsákné egy nagyon-sze-

gény özvegy asszony volt — megfogta a biró mögött egy malac farkát. A malac sivalkodni kezdett:

— Mész el onnan beste kölyke, mert bezzeg pofon teremtelek!
— kiáltotta a biró és felemelte a kezét.

A gyermek egy nagyot ugrott s kis homlokával neki ütődött a keresztnék. Felnézett, hogy kire haragudjék. És akkor lelkendezve kiáltott nagy hallatára minden népeknek:

— Ni édesanyám, ni édesanyám, ez a bácsi segített ma édesanyámnak a zsákot vinni!

A népek felnéztek. Tizenkét keresztről nézett rájuk egyformán szeliden, jóságosan, a világgá ment vendég.

Akkor háromszáz sziv mélyén elsülyedt harang nagy lóbálással zugni kezdett. És sirni kezdett a falu, sirni.

Szabó Dezső

Tükörcserepek

Augustinus, a nagy egyházatya, eleinte sokat töprengett a Szentháromság érthetetlen titka miatt. Aztán egyszer azt álmodta, hogy egy kis gyermek korsóval mergette a vizet a tengerből. Odament hozzá és megkérdezte: mit csinálsz kis fiu? — Ki akarom merni a tengert. — Ő felnevetett: Ó, te bohó gyermek, azt hiszed, hogy ez neked sikerülni fog? Hogyne, ha te is azt hiszed, hogy Isten tengernyi titkát kimerítheted!...

Augustinus többé nem nyugtalankodott.

Az Apostoli Hitvallás körülbelül Krisztus után a 100. év körül alakult ki, valószínűleg a római gyülekezetben, ahol a keresztelések után mondták. Lényege az, hogy Jézus az Istentől küldött örök Megváltó. Mostani végleges alakját az 500. év körül nyerte el. Azért is nagy értékünk, mert az összes keresztyén felekezetek összekötő egységes hitvallása.

JÉZUS KRISZTUS kettős zsidó név: Szabadító és Megváltó.

Régi aratás - új kenyér

Irta: Debreczeni István.

Vasárnap délután volt, juliusi vasárnap, lusta, alkony felé ballagó délutánja.

Az öregek, meg az asszonyok kiültek az uccán a ház elé a ló-cára. A gyermekek az árokparton játszottak. A meleg már engedett, az utca kezdett élénkülni.

— Jó napot édes néném — köszöntek az elmenők. — Kiültek?

— Ki, lelkeim.

— Hiszen jól van, lelkeim.

És tovább haladtak, mindenütt ugyanigy ismételve a rövid beszélgetést. Igyekeztek hazafelé, mert jön a tehén, fejni kell, ellátni a jószágot.

Távolról porzani kezdett az ucca s nagy szekérsörgés, meg nótaszó hallatszott. Az uraság két sárgája vágatott, a munkásokat vitte ki a tanyára. A szekéroidalra deszkákat raktak keresztbe, azon ültek az öregebbek, fiatalabbak, kaszások, kévekötők, marokszedő lányok. Nótájuktól zengett az utca, szivük megtelt csordultig a legdrágább itallal: a vidámsággal annyira, hogy nem fért meg benne, ki kellett önteni, vagy magától loccsant ki a vig nótaszóban. Nem csoda: a legáldottabb, legvidámabb munkába indultak: aratásra.

A nagy birtokban két részes aratóbanda szokott aratni, az egyiket a falusiakból, a másikat a városiakból állították össze a bandavezérek. A falusiak hajnalban hazulról indultak s a városiaknak már vasárnap ki kellett menni, hogy velük egyszerre állhassanak munkába. Kint nagy csür várta őket szállásra, de a nyári csillagos ég is jó takarónak kínálkozott. Derékaljnak, vánkosnak volt még tavalyi szalma bőven, vagy új illatos széna is akadt.

Amint kiérkeztek, vacsorához kezdtek.

— Ki akar szalonnát sütni? — kérdezte hangosan kiáltva a bandagazda. — Azok odább telepedjenek le, hogy semmiben kár ne essék.

— Én is, én is. — kiáltotta a fiatalabbja.

— Ma még van rá idő, kedvetek is. Holnap már tudom Istenem nem lesz, ugy eláporodtok, hogy csak az álom kell.

— Mink ugyan nem, meglátja kelmed.

— Jó van jó, csak gyorsan, egy-kettő. Akinek nincs hegyesfája, tanál annak valót a mogyoróbokrokon.

Gily-galyból, kórótóból tüzet raktak.

— Hinnye, olyan tüzet raccsintettünk, hogy ökröt lehetne sütni nála — dicsérte magát egy kéveköttő.

— No hadd lám, tudtok-i csak szalonnát sütni? — kérdezte a bandagazda, maga is közéjük telepedve. — Amék nem tud, majd megtanítom én.

— Tán ugy tanitanád meg, mint Seres Kálmán, az ácslegényt?

— Az a toronyépitő?

— Az a.

— Oszt, hogy tanította meg?

— Hát amugy aszongya a lejegyznek: hua tanult maga szalonnát sütni, hiszen még a kezibe se áll jól. Aggya csak ide. Hát az ácsleginy oda is adja a kenyeret, meg a szalonnát a hegyesfával. A mester meg rátartja a tüzre, forgattya, csepegteti a kenyérra a zsirt, osztán jót harap belőle. Így kell ezt sütni, aszongya, osztán megint rátartja, csepegteti, harapja, mondogatja: így kell ezt sütni. Az ácsleginy csak nízte, nízte, hogy hogy fogy a szalonnája, meg a kenyere, csurgott utánna a nyála, de a mester csak sütötte, amig egy csepp zsir cseppent belüle. Amikor osztán mán nem eresztett többet, meg a kenyere is elfogyott, akkor odaadta neki, hogy aszongya: így kell ezt sütni barátom.

— No, a jól megtanította.

Óccsátok el a tüzet, oszt tegyük el magunkat hólapra, már hónapjókör virrad. Kiveköttők: a harmaton kötelet csinálni, adta ki a parancsot a bandagazda és elköszönt:

— Jóccakát!

— Agyon Isten!

Elhelyezkedtek a szalmában, szénában. Itt-ott még váltottak egyikét szói, a lányok kuncogtak, aztán nemzokára csak egy-egy horkolás zavarta a nyári éjszaka csendjét.

Még nem lett rózsaszínű a keleti ég alja, mikor már mozgólódás támadt a csürben és tájékán. Felfelé kászolóltak. A falusiak is indultak vállra vett kaszákkal, a lányok, kezükben marokszedő sarlókkal és mire a nap tüztányérja csorba nélkül megjelent, már javá-

ban folyt a munka. Suhogott a kasza, megfeszültek a kemény férfi izmok, dőltek a rendek és az aranyszáru, aranyfejű élet ott hevert szép sorjában, mintha szálankint rakták volna egymás mellé. Az összetanult, összeszokott jó kaszások közt szó nélkül is verseny fejlődött és reggelizés idejére már jó darabon megborotválták a föld ábrázatát.

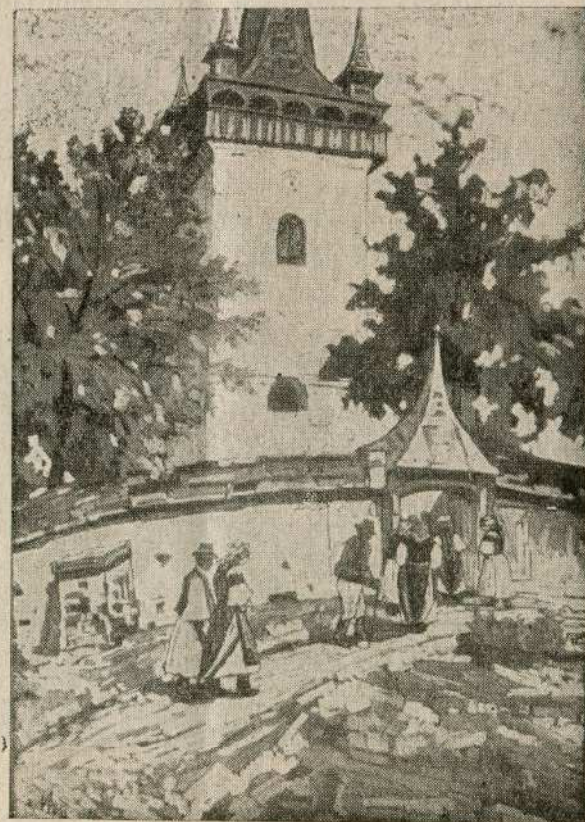
A kaszásoknak kevés idő jutott a reggelizésre: kalapálni kellett. Ütemesen, nóták dallamára csattogtak a gyakorkorban hordott kalapácsok a kis üllőkre tett kaszák élein.

Aztán serényen tovább folytatták a munkát. A nap egyre magasabbról, egyre forróbban osztotta sugarait. A fehér, vasárnapi tisztálkodáskor váltott ingek ujja mind sűrűbben törölte le a napszínű és barázdás arcok kigyöngyöző verítékcsappjeit.

— Ugy látom eső járt kentek felé, — szólt oda az egyik kéveköttő egy öregebb kaszáshoz, az izzadságtól hátán átázott ingre célozva.

— Amint sejtem tifeledek is — felelt, az épen lehajló férfi hátát megpillantva.

Mind gyakrabban kerültek a kézbe a csecses korsók az első összekötött kévék alól, ahova azért tetették, hogy hidegen maradjon.

Falusi népünk sok helyen ragaszkodik ősi, népies viseletéhez. Ebben a viseletben a népnek ősi lelkiülete és izlése jut kifejezésre. Képünk a kalotaszegi Körösfőt ábrázolja, ahol vasárnap délelőttönként a lányok pártában, a legények lobogós ingujjban mennek a templomba.

Jó féldélelőtt volt már, mikor hajlott hátú öregasszonyt vet észre Tenkei a tarlón.

- Ameg az öreg kiregető Julis.
- Abbiza. — hagyta rá szomszédja.
- Hát nem kijött utánunk buzafüt szedni?

Csakugyan utánuk jött, utánuk járt ócska foltos zsákjával, szaporán szedegetve bele az elhullott buzafejeket. Szinte minden egyes kalászáért külön hajlott a dereka. Hányszor kellett lehajolni, míg megtelt a zsákja. Mintha ebben a munkában görbült volna meg a háta, pedig az idő súlya is görbítette: már felül járt a hetvenen. Bizony megdolgozott a sovány keresztért.

Delelőről tüzött le a nap. A faluban megcsendült a kisebbik harang és csengő hangja tisztán szállott ki a szélcsendes időben az aratók közé.

- Huzzák mán a levesrótát — állapította meg az egyik kaszás.
- Az én gyomromban már régen elharangozták — tóditotta valamelyik a kéveköttők közül.
- No még ezt a sort kivisszük, osztán delelünk — szólt biztaton a bandagazda.

A falusiaknak főtt ételt hoztak az asszonyok, leányok, nagy kassnyákkal, nagy szilkékben. Ki zöld paszulyt, ki kaszás levét füstölt hussal, ki meg almás ételt korán érő hulló almából csirkeaprólékkal. Még meleg volt az étel. Hozzá is láttak az evéshez és utána lassan megeredt a beszéd.

— Jó táblát haladtunk, állapította meg elégedetten Kenyeres, a vezérük.

— Eliggé tőtt a feje a buzának, nehezek a kivék, pedig nem is gazos a szalmája, mondta egy kéveköttő. Jól ereszt, jól keresünk.

Mit ér a, ha csak nem tudunk a keresztünkéből magunknak semmit se ragasztani, egy darab földet se. Sohse tudunk annyit keresni, hogy csak egy kis köblöst is megvegyünk — szólalt meg nyomban az elégedetlenség.

- Ammán igaz, pártolták mindjárt többen is.
- De honan is vennénk? Kitül? Füzte a szót tovább a vezér.
- Hát van a naccságos urnak, jut abbul nekünk is.
- Az ugyan nem adja el.

— Pedig mán házhelynek is kéne. Nem férünk otthon az öregekkel — jegyezte meg egy fiatalabb. Ipitnénk, ha vóna hova.

— Itt a falu alatti részbül kéne kirni a naccságos utól. Lassan letörlesztenénk, vagy ha nem adna hitelbe, vennénk a bankbul — próbált határozott formát adni a kívánságnak a gazda.

— Abbiza jó vóna. Jó a, hagyták helyben többen is egyszerre.

— Tuggyátok mit? Mongyuk meg most neki, hogy vennénk itt a falu szilínél. Az ut mentin aggyon el néhány köblöst.

Ebben maradtak.

Ostorpattogás, lódobogás, uri hintó halk zörgése szakította meg a beszélgetést

— Jön az ur.

Jött is az ispánjával. Most érkezett a városból és egyenesen az aratáshoz hajtatott,

Mindenki ült, ebédelt, falatozott.

Csak egy alak mozgott sűrű hajlongással a föld felé: Kéregető Julis. Az ur azonnal észrevette.

— Kicsoda ez a vénasszony — pattant fel. — Ki engedte meg neki, hogy itt szedegetsen? Nem megtiltottam, hogy akárki is idejöjjön tarlózni?!

— Csak egy kis kalászt szedeget, — próbálta nyugtatni, csitítani az ispán.

— Ismerem én az ilyeneket. Csak egy kis kalászt? Aztán azzal az ürüggyel kihuzogálja a kévéből, a keresztből is a buzát. Még talán szándékosan is elhagynak neki, mert bizonyosan valamelyiknek a retye-rutyája, aki összejátszik vele.

Isten a gazda, szokta mondani a földművesember, mert jól tudja, hogy ő hiába dolgozik és fárad, ha Isten nem adja munkájára áldását. Ezért köszöni meg Istenének hálaadással munkájának gyümölcsét.

Ebben nem is tévedett, mert csakugyan Kaskötőnek a nagynénje volt, az öreg Julis. Őtőle tudta meg, hogy aratásba jönnek. Ugy gondolta nem lesz idegenben. Aztán meg az ilyen gazdag ember földjén jobban és többet szedegethet, mint a szegény csipp-csupp darabjain, aki kétszer is felgereblyéli, meg több szüksége is van rá.

— Akárki emberfia, az én földemre ne merje tenni a lábát, — folytatta tovább, egészen belelovalva magát. Minden ott maradjon a hordásig. Ispán ur! Most hajtassa rá a tarióra a libákat, hordás után pedig a disznókat. Ezt a vénasszonyt pedig azonnal kergessék el. Kicsoda ez?

— Az öreg kéregető Julis a városból. Más nevét nem tudom, mindenki így ösmeri.

— Akárki, mindegy. A zsákját is borittassa ki.

— Majd én magam megyek.

— Annál jobb.

Az ispán ment, hogy teljesítse a parancsot.

— Nézze Julis, hagyja abba a szedegetést, haragszik a nagyságos ur, menjen most el innen. A zsákját se vigye el, majd hazaviszik a fiuk. Nem lesz kevesebb benne.

— Megyek lelkem ispán ur, megyek. Pedig csak az elhullott fejeket szedegettem össze, amiket ugyanis a barázdába vert vóna az eső. De megyek, majd ad nekem a jó Isten másutt, szegényebb ember főgyin, asztalán.

Szoboszlai addig az aratókhoz ért, a falusiakhoz, akik köszöntötték az urat. Kurtán fogadta.

— Adj Isten. Halad a munka?

Haladni halad az, ha viszi az ember, felelt Kenyeres.

— Hát vinni kell!

— Visszük uram, visszük, csak kedv kell hozzá.

— Hát nincs, vagy van valami baj?

Mindjárt kivette a szavukból, hogy valamit forgatnak a fejükben.

— Nincs semmi, csak szeretnénk egy kicsit beszélni a naccsagos urral. Mikor lenne egy kis ideje?

Azt gondolta, hogy talán új egyezséget akarnak, mint annyiszor. Viharos arató sztrájkok emléke éledt fel benne, fősolgabirói beavatkozással, csendőrség kirendelésével. Szeretett volna mielőbb tuleset a beszélgetésen.

Akár most is.

— Mégis tán inkább otthon. Egy kicsit több időbe kerülne, meg fontosabb is a dolog.

— Ugyan ne teketóriázz, ki veled, mit akarsz?

Előadta, hogy házhelyet szeretnének a falu alatt, ha a naccsagos ur kiparcellázna annyit, amennyi a népnek kéne, meg amennyit feltudnának fogni. Lassankint letörlesztenék. Addig nem jönne a nevékre, míg az utolsóig ki nem fizetik kamatostul.

Szoboszlai — mikor Kenyeres beszédét elkezdte, elébb fellélegzett, hogy nem új elegység, nem sztrájk fenyegeti, de amint tovább beszélt, nyugalma elhagyta és az előbbi idegessége dühös ingerültséggé csapott át.

— Mit akartok? Földet? Ki fizeti meg, ki kezeskedik érte? Földet, az én földemből, ezt nem, soha!

Sarkon fordult, otthagya a nagy hirtelen kifizetett munkásokat, akik közül az öregebbek rosszalóan csóválták a fejüket, a fiatalabbak pedig fojtott indulattal az öklüket rázták utána.

Szoboszlai magában tovább mérgelődött.

— Hogyne, az én kastélyom mellett rongyos vityillókat tákoljanak, amik elvállassák a földemtől, hogy már ki se láthassak rá, amikor akarok, hogy ne lássam mit csinál ez a sok naplopó. Nem, az én földemen nem fognak építeni!

Nagy felindulással hajtatott hazafelé. Meg se nézte az elvégzett munkát. Nem látta az aranytengert, sem a lefektetett gazdag rendeket, sem a súlyos kévéket, magas kereszteteket, de nem látta meg az ő mindennapi kenyéréért is dolgozó szorgalmas embereket, azok szegénységét, élni akarását, fajtája jövőjének legnagyobb biztosítóját.

És nem látta meg, amit eddig más sem látott: szívét. Hogy láthatta volna hát Azt, Akit a megáldott buzatábla és rajta minden parányi buzaszem hirdetett: Istent?

* * *

A termést betakarították. Ismét felkerült az új kenyér a nagy kastélyok és kis házikók asztalára. Odatették az Isten házában is az Ur asztalára.

Deák János tiszteletes is meghirdette egy héttel előbb az urvacSORAOSTÁST. A következő vasárnapon megtelt a templom. Ott volt a tanács és a presbitérium. Megjelent a földesur is. A lelkipásztor elvégezte a prédikációt. A hívek ajkán fölzendült az ének:

„Lelkem siet hozzád menni“ . . .

A tiszteletes az ének után az Ur asztalához lépett és hangzott ajkáról az Ige; „Egyétek, egyétek, ez az én testem, mely

ti érettek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.“ A szertartás után a hivek csoportonként körülállták az Ur asztalát. Mélységes csendben, összekulcsolt kézzel, lehajtott fővel. Kemény nyakak alázatosan hajoltak meg, büszke, dacos tekintetek szeliddé simultak és itt-ott könnyek csillogtak szemükben. Lélekben mindnyájan egy egységbe olvadtak az Élet Kenyerével és egymással.

Egy kenyérből ettek és egy pohárból ittak mindnyájan a földesur és a szegény paraszt és megjelent a szent egyenlőség, ami ezen a helyen található a földön. Utána földerült arcok, megbékélt szívek, láthatatlan, nagy terhektől megkönnyebült lelkek zengték a hálaadó búcsu-éneket:

„Uram, bocsásd el népedet békével“ . . .

Istentisztelet után Szoboszlay betért a paróchiára. Megemlített, hogy a felesége fürdön van, a szakácsnéjának szabadságot adott és ma bent ebédel a városban. Valamelyik ismerőse majd csak meghívja. A tiszteletes asszony szerényen megkockáztatta:

— Legyen nekünk szerencsénk, nagyon örülnénk, ha megtisztelne bennünket.

Elfogadta a meghívást.

Asztalhoz ültek. A pap hangosan imádkozott:

„Jövel Jézus, légy vendégünk,

Amit adtál, áldd meg, kérünk.“

A leves után sültet hoztak, pirosra, ropogós hátura sült rucát. Szoboszlay a kenyér után nyúlt. Hőfehér szeletekre vágott kenyér volt az asztalon: az urasztali kenyér.

A református papi házaknál urvacsora-osztás után a templomból visszahozott maradék kenyér az asztalra kerül, míg a kenyér többi részét, ami a felszeleteléskor elesik, a szegényeknek adják.

— Ki adta most az Urasztalra a kenyeret, — kérdezte Szoboszlay.

— Majdnem úgy volt, hogy senkisem ad. Pedig még soha se fordult elő, hogy venni kellett volna. Már a feleségem akart sütni, amikor egy szegény asszony jelentkezett, egy öreg koldusasszony, hogy ő akarja a kenyeret adni.

— Ugyan? Kicsoda az?

— Nem tetszik ismerni, mi Julisnak hívjuk, kéregető Julisnak. Mindig ott van a templomban, most is itt volt, legutolsónak urvacsorázott. Kértem tőle, hogy honnan vette a búzát és elmondta, hogy kalászt szedegetett a tarlóban és azt őrlöttette meg. Már elébb is akarta jelenteni, de nem volt benne biztos, hogy elég lesz-e, mert egy kicsit nehezen tudta összegyűjteni.

Valami derengeni kezdett a földesur emlékezetében.

— Mintha hallottam volna már ezt a nevet. Kéregető Julis? Gondolkozott. Igen, igen.

És ekkor megjelent előtte az öreg asszony görnyedt alakja kint a tarlón a buzakeresztek között.

Elhallgatott.

— Ő a kalászszedegető Ruth. Csakhogy annak könnyebb dolga volt, mert Boáz, a földesur meghagyta a munkásoknak, hogy nuzgáljanak ki neki a kérékből, — elmélkedett a tiszteletes.

Szoboszlay megérezte, mintha neki prédikálna. Vajjon hallhatt-e valamit arról, hogy az ellenkezőjét tette? A vénasszony elmondta volna. Mit hányja a szemére most? De küzdött magával, — mégis mintha igaza volna. Hiszen ő elzavarta, az elhullott kalászokat sem hagyta, hogy felszedje. Pedig idehozta volna, az Urasztalára. És neki eszébe se jutott, hogy adjon, hogy neki kellene adnia, hiszen neki legtöbbet adott az Isten. S most az ő kenyérből urvacsorázott, sőt itt is az ő kenyerét eszi.

A papék nem értették, miért lett olyan szótalan.

Ebéd után átmentek a fogadószobába. Mikor a két férfi magában maradt, Deák megemlítette, hogy hallotta: a falusiak házhelyet kértek a tagjából. Kérte, tolmácsolta, hogy teljesítse kérélmüket.

— Nem tehetem — zárkózott el előle.

— A föld a megmaradásunk alapja, a jövőnk biztosítója. Földhöz kell juttatni az embereket, nemcsak házhelyekhez. Ehhez is, mert ez biztosítja a család életét, a szaporodást. Ez a legkevesebb, nagyságos uram.

A tiszteletes maga is meglepődött, hogy ezt ilyen határozottan megmondta neki, de fűtötte a lelkesedés, népének szeretete.

— Nézze tiszteletes ur — válaszolt — lehet, hogy magának igaza van, én nem akarok most vitatkozni. De én a földemből mig élek, el nem adok.

A pap nem vitatkozott tovább. Másra terelte a szót. A felesége is bejött és kevés ideig még elbeszélgettek.

Aztán a vendég menni készült. Búcsuzáskor így szólt:

— Karácsonykor én adom az Urasztalára a kenyeret és a bort. És elindult hazafelé — a szívéhez.

Vallásszabadságunk biztosítása.

A Román Népi Köztársaság alaptörvénye az Alkotmánytörvény, amely megjelent a Mon. Of. 1948. évi április 15-iki számában, „A polgárok alapjogai és kötelességei” című fejezetben, a 27-ik §-ban a következőket mondja ki: „A lelkiismeret szabadságát és a vallás szabadságát az állam biztosítja.”

„A vallásfelekezetek szabadon szervezhetnek és szabadon működhetnek, ha szertartásuk nincs ellentétben az Alkotmánnyal, a közbiztonsággal vagy a jó erkölcsökkel.”

Ezek azok az alaptételek, amelyekben a Román Népi Köztársaság alkotmánya a vallásszabadságot elvileg és általánosságban biztosítja.

Ezen elvi kijelentés alapján a vallásfelekezetek ügyét szabályozó ugynevezett kultusztörvény, amely a Mon. Of. 1948. évi aug. 4-iki számában megjelent 177. számú decret formájában szabályozza a vallásfelekezetek kérdését, részleteiben is intézkedik a vallásszabadság biztosítása tekintetében.

Ime a törvény azon szakaszai, amelyek a vallás szabadságát tételes törvény formájában biztosítják:

1. Az állam szavatolja a lelkiismereti és vallásszabadságot a Román Népköztársaság egész területén. Bárki tartozhatik bármely vallásfelekezethez, vagy támogathatja akármelyik hitfelekezetet, hogyha ennek gyakorlása nem ellenkezik az Alkotmánnyal, közbiztonsággal és közrenddel, vagy a jó erkölcsökkel.

2. Felekezeti gyűlöletnek tettekben történt olyan megnyilvánulása, amely valamely elismert vallás szabad gyakorlatát megzavarja, vétséget képez, amely törvény szerint büntetettik.

3. Senkit nem lehet üldözni hitéért vagy hitetlenségéért. A vallásos hit senkit sem akadályozhat meg polgári és politikai jogainak elnyerésében és gyakorlásában, viszont senkit sem mentesít törvényes kötelezettségeinek teljesítése alól.

4. Senkit sem lehet arra kényszeríteni, hogy részt vegyen egy más vallásfelekezet istentiszteletén.

5. Senkit sem lehet az állami közigazgatás szervei által arra kényszeríteni, hogy hozzájáruljon egy kultusz költségéhez, vagy hogy alá vesse magát egyházi bírói szervek határozatainak.

6. A vallásfelekezetek szabadon szervezhetnek, működhetnek, amennyiben gyakorlatuk és szertartásuk nem ellenkezik az Alkotmánnyal, a közrenddel és biztonsággal vagy a jó erkölcsökkel.

7. A vallásos kultuszok saját irányelveik alapján szervezhetnek, tanításaik, kánonjaik és tradícióik szerint és ugyanezen szabályokra támaszkodva intézményeket, egyesületeket, rendeket és kongregációkat szervezhetnek.

8. Az elismert vallásos kultuszok egyházi bírósági szerveket létesíthetnek a szolgálatukban álló személyzet fegyelmezése céljából.

Ime, ezek azok a fontos alkotmánybiztosítékok, amelyeket a Román Népköztársaság a vallásfelekezetek szabad működése és a vallásszabadság biztosítása tárgyában kibocsájtott s amelyek mindenki előtt világossá teszik, hogy ebben az országban senki sincs megzavarva vagy meggátolva sem hitének gyakorlásában, sem hitének megvallásában, úgyhogy minden polgár, bármely vallásfelekezethez tartozik is és bármely nyelven imádja az Istent, nyugodtan és békeességben tehet eleget vallási kötelezettségének, annál is inkább, mert a vallásügyi törvény kifejezetten megbünteti mindazokat, akik vallási gyűlöletből megakadályozzák valamely vallásfelekezet szabadgyakorlatát.

Mindezekért hálával kell adóznunk a Román Népköztársaság demokratikus kormányának és nemzetgyűlésének.

András László

András László: Ülő famunkás.

Évi beszámoló árvaházunk munkájáról

Árvaházunkban az 1947—48. isk. évre 25 növendék nyert felvételt. Közöttük legtöbb nagyváradi illetőségű. Ezenkívül székelyhídi, temesvári, csokalyi, szilágynagyfalui, ombodi és fugyivásárhelyi illetőségű növendékeink is vannak.

Növendékeink testi tápláltatása és állandó gondozása mellett, lelki munkát is végez árvaházunk. Ilona és Csilla diakonissza testvérek nevelői és gondozói munkáját hálásan élvezik növendékeink.

Árvaházunk működését a nagyváradi Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egyesület gyűjtései, templomi hangverseny és perselypénz, a nagyváradi gyülekezet tagjainak segélyei, valamint a vidéki gyülekezetek természetbeni és pénzbeli adományai s az Árvaházi Képes Naptár bevétele biztosították.

Az adományok között különösen a vidéki gyülekezetek adományai jelentettek nagy segítséget. Árvaházi lelkész szolgálatokat teljesített a nagyváradi-környéki gyülekezetekben s az árvák céljaira adományokat gyűjtött. Az adományozó egyházközségek nevei sorrendben: Biharszentjános, Nagyszántó, Hegyközkovácsi, Fugyivásárhely, Kőröstárkány, Várasfenes, Magyarremete, Hegyközcsatár, Hegyközujlak, Bihar, Siter, Kisszántó, Paptamási, Székelyhíd Kiskereki, Biharpüspöki, Belényesujlak, Sonkolyos, Jánosfalva, Tenke, Gyanta, Biharvajda, Mezőkövesd, Pusztajlak. Összesen 25 egyházközség. A megnevezett egyházközségekből begyűlt adományok értéke: 35 q krumpli, 10 q liszt, 10 q szemes tengeri, 2 q buza, 30 liter olaj-zsir, 7 q bab, 1500 tojás, lepedők, zöldségfélék, paradicsom, káposzta, hagyma, mosósószappan, lekvár, adományokból és perselyből befolyt készpénz, amelynek egy része a szállítási költségeket fedezte.

Ezek mellett — az 1947 év szeptembertől 1948 augusztus 1-ig — a következő egyházközségekből érkeztek még adományok: Borossebes, Szatmárhegy, Börvely, Igazfalva, Királydaróc, Érolaszi, Temesvár, Eleds, Máramarossziget, Biharfélegyháza, Vetés, Vadász, Végyvár. Ez utóbbi, gyermekeinket nyáron két hónapra vendégül látta. Az adományozók sorában említsük meg a nagyváradi evangélikus egyházat és a nagyváradi „Victoria” ecetgyárat.

A Román és nemzetközi munkásmozgalom történelmi adatai.

Január.

- Január 2. 1945. A Szovjet hadsereg a Román hadsereg közreműködésével benyomul Budapestre.
- „ 4. 1879. Megalakul az Oroszországi első forradalmi munkás szervezetek egyike: Az Orosz munkások északi egyesülete.
- „ 5. 1919. A „Spartakus” csoport fölkelése Berlinben Liebknecht K., Luxemburg Róza és Zetkin Klára vezetése alatt.
- „ 9. 1905. A Pétervári „Véres Vasárnap.”
- „ 11. 1946. Kikiáltják az Albán köztársaságot.
- „ 12. 1914. A Szovjet hadsereg villám támadásának kezdete a hitleri Németország ellen.
- „ 15. 1919. Liebknecht K. és Luxemburg Róza, a német munkásság vezetőinek meggyilkolása.
- „ 16. 1905. Tiltakozó nagy sztrájk a Pétervári Putilov üzemekben a cári elnyomás ellen.
- „ 17. 1945. A Szovjet hadsereg felszabadítja Varsót.
- „ 20. 1870. A. I. Herte, a nagy orosz gondolkozónak és a cárizmus elleni harcosnak halála.
- „ 20. 1919. Az oroszországi Szakszervezetek első általános kongresszusának megnyitása.
- „ 21. 1924. Lenin Ilici Vladimir halála.
- „ 24. 1859. A Fejedelemségek egyesülése Al. I. Cuza Munténia és Moldova uralkodójává választása által.
- „ 24. 1905. A bukaresti nagy munkás gyűlés.
- „ 26. 1924. Pétervár városa Leningrád nevet nyer.
- „ 26. 1945. A Romániai Egyesült Szakszervezetek Első Általános Szabad Kongresszusának megnyitása.
- „ 29. 1866. Romain Rolland születése.
- „ 29. 1921. Az angol kommunista párt megalakulása.
- „ 30. 1945. A Román Népi Köztársaság Általános Szakszervezeti Szövetségének megalakítása.
- „ 31. 1947. Kikiáltják a Magyar Köztársaságot,

Február.

- Február 2. 1933. A griviái C. F. R. műhelymunkások sztrájkja.
- „ 4. 1945. A Három Nagy hatalom Jaltai konferenciájának megnyitása.

- » 6. 1919. A romániai munkásosztály vezetőjének és harcosának, Frimu I. C.-nek halála.
- » 9. 1905. Megjelenik Bukarestben a „Le a kényuralommal” című lap egyetlen, az oroszországi tömeggyilkosságok ellen tiltakozó száma.
- » 10. 1945. A román parasztok a bojár vagyonok szétosztását kérik.
- » 13. 1945. Budapestet a Szovjet hadsereg a Román hadsereg közreműködésével felszabadítja.
- » 15. 1785. Horia és Cloșca kerékbetörése.
- » 16. 1933. A grivițai C. F. R. munkások harcai.
- » 20. A Vörös Hadsereg Napja.
- » 23. 1848. A Párisi forradalom, kikiáltják a II. francia köztársaságot.
- » 21. 1948. A Román Munkás Párt Kongresszusa.
- » 24. 1945. Óriási tüntetések Bukarestben a reakciós Rădulescu ellen.
- » 25. 1948. Megalakul a Csehszlovák köztársaságban a demokratikus kormány.
- » 27. 1848. Megjelenik Marx Károly és Engels F. „A Kommunista Párt Kiáltványa”.
- » 27. 1948. A Demokrata Nép Front megalakítása Romániában.

M á r c i u s.

- Március 2. 1919. A III. Internacionálé első kongresszusának megnyitása.
- » 6. 1945. Dr. Groza Péter demokratikus kormányának megalakítása.
- » 8. A Nők Nemzetközi Napja.
- » 8. 1826. Tudor Vladimirescu fölkelésének kezdete.
- » 8. 1945. Északerdély román közigazgatás alá kerül.
- » 10. 1890. Megnyílik Bukarestben a „Munkásság Klubja.”
- » 14. 1888. Marx Károly halála.
- » 17. 1907. A moldvai parasztlázadás kitörése.
- » 17. 1944. 52 román politikai foglyot Antonescu embertelen pribékjei meggyilkolnak a rábnitai börtönben.
- » 18. 1671. A párisi Kommün kikiáltása.
- » 19. 1914. Gheorghiu Istvánnak, a romániai munkásság szervezőjének és vezetőjének halála.
- » 21. 1919. Kikiáltják Magyarországon a Szovjet Köztársaságot.
- » 25. 1945. A földreformról szóló törvény megalkotása.
- » 26. 1868. Corkij Maxim születése.

- » 28. 1918. Választások a Román Népi Köztársaságban a Demokrata Népfront teljes győzelmével.
- » 29. 1914. A főszebadiító Szovjet Hadsereg behatol Romániába.

Á p r i l i s.

- » Április 2. 1944. Molotov V. M. történelmi nyilatkozatot tesz Romániára vonatkozóan.
- » 3. 1921. Megnyílik a Romániai Egységes Szakszervezetek Kongresszusa Temesváron.
- » 8. 1906. A romániai csizmadiák általános sztrájkja.
- » 9. 1870. Lenin Ilici Vladimir születése.
- » 12. 1945. Roosewelt Delano Franklin halála.
- » 13. 1893. A romániai munkások Szociáldemokrata Pártjának első kongresszusa.
- » 13. 1946. Megszavazzák a Román Népi Köztársaság Alkotmányát.
- » 14. 1930. Maiakovszki Vladimirnak, a szovjet korszak legnevezetesebb költőjének halála.
- » 19. 1924. A görög szabadságért küzdő Byron angol költő halála.
- » 21. 1945. A Szovjet Hadsereg behatol Berlin külvárosába.
- » 25. 1915. San Franciscóban megnyílik az Egyesült Nemzetek konferenciája.
- » 26. 1921. Általános sztrájkok Itáliában a fasizmus ellen.
- » 26. 1945. A Tudor Vladimirescu—Debrecen Hadosztály első csendőr-különítményét bekebelezik a román hadseregbe.

M á j u s.

- Május 1. A munkások nemzetközi szolidaritásának napja.
- » 1. 1945. Megalakul a Romániai Munkás Egység Front.
- » 2. 1945. A Szovjet Hadsereg elfoglalja Berlint.
- » 3. 1855. Dobrogeanu Gherea C.-nek, a Marxizmus népszerűsítőjének és a romániai szociális mozgalom szervezőjének születése. (Megal 1920-ban.)
- » 5. 1818. Marx Károlynak, a tudományos szociálmunkás és az első munkás Internacionálé megalapítójának születése. (Megal 1883-ban.)

- Május 6. 1946. Megkötik az ifjuság egységfrontját a Kommunista Ifjak Egyesülete és a Szociálista Ifjak Egyesülete.
- ” 7. 1920. Dobrogeanu Gherea C., a tudományos marxista és kiváló irodalmi kritikus meghal.
- ” 8. 1924. A Romániai Kommunista Párt megalakítása.
- ” 8. 1945. A hitleri Németország leteszi a fegyvert.
- ” 9. A függetlenségi nap.
- ” 9. 1877. M. Kogálniceanu bejelenti a parlamentben Románia nemzeti függetlenségét.
- ” 9. 1945. A hitleri Németország feletti győzelem napja.
- ” 10. 1944. Bencic Olgát, a román antifasiszta harcost lefejezik a hitleristák.
- ” 15. 1848. Gyűlés a balázsfalvi „Szabadság Mezején.”
- ” 18. 1948. Izráel állam kikiáltása.
- ” 17. 1946. A bukaresti néptörvényszék halálra ítéli Antonescu Iont és Antonescu Mihályt, valamint más háborus bűnösöket és az ország tönkretételében bűnösöket.
- ” 19. 1888. Svernik N. N.-nek, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjet Elnöksége Elnökének születése.
- ” 20. 1945. Az A. R. L. U. S. első kongresszusának megnyitása.
- ” 23. 1797. Babeuf Grahis francia forradalmárnak kivégzése.
- ” 24. 1948. Justinian J. P. S-t megválasztja a román ortodox egyház pátriárkájává.
- ” 25. 1872. Megjelenik „A Szociálista”, a romániai munkásmozgalom első napilapja.
- ” 27. 1917. Wexler Maxnak, a román szociálista harcosnak meggyilkolása.
- ” 29. 1874. Meghal Plechanov, aki 1857-ben született s aki elméleti marxista és az oroszországi mensevikki munkásmozgalom egyik vezetője volt.
- ” 31. 1819. Whitman Walt, nagy amerikai haladó szellemű költő születése.

J u n i u s.

- Junius 1. 1819 Bălcescu Miklós születése,
- ” 1. 1844 Megjelenik Marx Károly szerkesztésében a „Neue Rheinische Zeitung” c. lap első száma.
- ” 2. 1946. Kikiáltják az olasz köztársaságot.
- ” 3. 1946. Kalinin N. I., a Szovjetunió Legfelsőbb Elnökség elnökének a halála.

- Julius 4. 1885. Sverdlov M. M.-nek, Stalin és Lenin legközelebbi munkatársának, az októberi nagy szocialista forradalom megalkotói egyikének születése.
- ” 7. 1799. Puskin nagy orosz költő születése.
- ” 7. 1821. Tudor Vladimirescut meggyilkolják.
- ” 8. 1948. A Szovjetunió kormánya 50%-al leszállítja a Román állam háborus adósságait.
- ” 9. 1348. Az Islasi kiáltvány, a munténiai forradalom előjele.
- ” 11. 1848. Kitör a bukaresti forradalom.
- ” 11. 1946. Az ipari, bányászati, bank, biztosítási és szállítási fővállalatok államosítása.
- ” 13. 1916. A békéért tüntető galaji munkások tömeges lemeszárolása.
- ” 14. 1924. A fasiszták meggyilkolják Mateotti-t, az olasz szocialista párt titkárát.
- ” 14. 1948. Gottwald Clement-et megválasztják a Csehszlovák Köztársaság elnökének.
- ” 18. 1882. Dimitrov Gh. születése.
- ” 18. 1936. Gorki Maxim halála.
- ” 20. 1891. Kogálniceanu Mihály halála.
- ” 20. 1848. A forradalmárok, Ipătescu Annával az élükön letartóztatják a reakciós kormány tagjait.
- ” 20. 1933. Meghal Zetkin Klára, német forradalmár, a Nemzetközi Nőmozgalom szervezője.
- ” 21. 1919. Vasutasok sztrájkja.
- ” 21. 1934. A Craiovai vasutasok tiltakozása.
- ” 22. 1941. A Szovjetunió ellen indított támadó háború kezdete.
- ” 23. 1848. A párisi forradalom.
- ” 24. 1943. Az Egyesült Nemzetek Szervezete Alapszabályának elfogadása.
28. 1941. A jasi-i tömegmészárlás. A fasiszták ártatlan és védtelen zsidókat tömegével gyilkolnak meg.

J u l i u s.

- Julius 1. 1927. Halálraítélik Sacco és Venzetti haladó szellemű harcosokat Amerikában.
- ” 5. 1941. Stalin Generalisszimusz történelmi rádió-beszédet mond a fasiszta Németországnak a Szovjetunió ellen indított aljas támadásával kapcsolatban.
- ” 6. 1915. A II. nemzetközi szociálista konferencia Bukarestben.
- ” 8. 1945. Belgrádban megnyílik a balkáni antifasiszta ifjuság első kongresszusa.

- Július 11.** 1945. A román hadsereg dicsőséges visszatérése a német harcterről.
- „ 12. 1881. A bukaresti nyomdászok általános sztrájkja.
- „ 13. 1793. Marat-nak, a francia forradalom vezetői egyikének meggyilkolása.
- „ 14. 1789. Bastille elesése.
- „ 17. A 1947. Nemzeti Parasztpárt [hazaárulóinak letartóztatása Tâmbă-ban.
- „ 14. 1948. Merényletet kísérelnek meg Togliatti Palmiero, az olasz kommunista párt vezetője ellen.
- „ 17. 1945. A Három Nagynak potsdami egyesülése.
- „ 19. 1941. Sárbu Filimont kivégzik Jilavában.
- „ 20. 1914. Dózsa Györgyöt elevenen megégetik Temesváron.
- „ 21. 1948. Aláírják a Román Népi Köztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között létrejött barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést.
- „ 22. 1944. A lengyel nemzeti felszabadító tanács kiáltványa.
- „ 25. A szovjet repülők napja.
- „ 25. 1867. Megjelenik Marx Károlynak „Tőke“ első kötete.
- „ 25. 1943. Olaszországban Mussolini megbukik.
- „ 28. 1794. Robespierre és Saint Justenek, a francia forradalom vezetőinek lefejezése.
- „ 23. 1914. Az első világháború kezdete.
- „ 29. 1849. Petőfi Sándor magyar költő halála a segesvári harcmezőn.
- „ 29. 1946. A párisi békekonferencia megnyitása.
- „ 31. 1914. Jean Jaures, a francia szocializmus vezetőjének, a l'Humanite ujság megalapítójának meggyilkolása.

Augusztus.

- Augusztus 1.** 1947. Megjelenik Marx Károly „Tőke“ c. műve román nyelven.
- „ 2. 1945. A potsdami értekezlet közleményének kihirdetése.
- „ 4. 1789. A francia forradalom kinyilvánítja az emberi jogokat.
- „ 5. 1895. Engels F. halála.
- „ 6. 1917. A márásesti csata. A német hadsereg szétverése.
- „ 6. 1929. A lupeni mézszárlás. Maniu és Bratianu a lupenyi munkások közt vérfürdőt rendeztetnek.
- „ 6. 1945. A diplomáciai kapcsolatok helyreállítása a Szovjetunió és Románia között.

- Augusztus 27.** 1906. A galati általános sztrájk.
- „ 9. 1945. A Szovjetunió hadat üzen a japán imperializmusnak,
- „ 10. 1946. Megnyílik Párisban a békekonferencia a volt csatlósállamokkal.
- „ 13. 1913. Meghal Babel August, a német szocialista mozgalom megalapítójának egyike.
- „ 14. 1864. Agrár törvénykezés a fejedelemségekben a parasztság birtokbahelyezése tárgyában.
- „ 14. 1916. Románia hadat üzen Ausztria-Magyarországnak.
- „ 15. 1931. Megjelenik a „Scânteia“ lap első száma.
- „ 15. 1947. Megvalósítják a pénzügyi reformot Romániában.
- „ 16. 1891. Nemzetközi szocialista kongresszus Bruxellesben.
- „ 18. 1948. Belgrádban elfogadják a dunai államok által jóváhagyott dunai egyezményt.
- „ 29. 1936. 17 antifasiszta pere Craiovában, élén Pauker Annával.
- „ 22. 1927. Sacco és Vanzetti Demokrata harcosok kivégzése Amerikában.
- „ 23. 1944. A szovjet hadsereg megdönti az Antonescu diktaturát és felszabadítja az országot a hitlerista iga alól. (Nemzeti ünnep.)
- „ 24. 1944. A hitleristák kivégzik Thalman Ernest, a német kommunista párt főtítkárát.
- „ 26. 1947. A román parlament ratifikálja a békeszerződést.
- „ 28; 1828. Tolstoj Leo orosz író születése.
- „ 29. 1945. Írók, Művészek és Újságírók első kongresszusa. (A. M. I. U-Sz. megalakítása.)
- „ 30. 1935. Henri Barbusse, francia kommunista író halála.
- „ 30. 1935. A stahanovista mozgalom kezdete a Szovjetunióban.
- „ 31. 1944. A Szovjet-hadsereg bevonul Bukarestbe. Bukarestbe érkezik a Tudor Vladimirescu Hadosztály.

Szeptember.

- szeptember 1.** 1919. A Kommunista párt megalakítása az Egyesült államokban.
- „ 1. 1939. A hitleri Németország megtámadja Lengyelországot. Megkezdődik a második világháború.
- „ 1. 1944. Az Egyesült Szakszervezeti Mozgalom ujjaszületése Romániában.

- Szeptember 1. 1947. A Szovjetunió ratifikálja a Romániával kötött békeszerződést.
- „ 2. 1945. Japán föltétel nélkül leteszi a fegyvert.
- „ 3. 1883. Meghal Turgenyev Iván, nagy orosz író.
- „ 4. 1870. Az uralom megdöntése és a harmadik köztársaság kikiáltása Franciaországban.
- „ 6. 1817. Kogălniceanu Mihály születése.
- „ 9. 1944. A bolgár népet a szovjet hadsereg felszabadítja. Kikiáltják a bolgár Köztársaságot.
- „ 10. 1926. Pavel Tcacenco, a C. C és a P. C. R. tagját a sziguranca meggyilkolja.
- „ 12. 1944. Románia, a Szovjetunió és a többi szövetséges hatalmak között létrejött fegyverszüneti szerződést aláírják.
- „ 21. 1933. Megkezdődik Dimitrov Gh. kommunista vezetőnek a hitleristák által indított pere Leipzigban.
- „ 21. 1944. A „Scănteia“ c. lap első törvényes számának megjelenése.
- „ 22. 1942. Justin Georgescu antifasista egyetemi hallgató meggyilkolása.
- „ 23. 1940. Iorga M. és Madgearu V. tanárokat a vascárdisták meggyilkolják.
- „ 25. 1945. Megnyílik Párisban a Szakszervezeti Világszövetség konferenciája.
- „ 26. 1864. Engels Frigyes születése.
- „ 28. 1864. Az első Internacionale megalakítása Londonban.

O k t ó b e r .

- Október 7. 1947. Közzéteszik az egyes kommunista pártok kiküldötteinek Varsóban tartott tanácskozásairól szóló közleményt, amelyben lefektették az Információs Iroda alapjait.
- „ 10. 1909. A C. F. R. munkások első kongresszusa.
- „ 11. 1944. Kolozsvárt felszabadítja a hortista iga alól a szovjet és román hadsereg.
- „ 16. 1919. Megjelenik Iasiban a „Szocialista Moldova“ hetilap.
- „ 16. 1945. A Román Kommunista Párt Nemzeti Konferenciájának megnyitása két évtizedes földalatti illegálisítása után.

- Október 20. 1920. Kitér az általános gazdasági és politikai sztrájk a C. F. R.-nél. Az általános munkástanácsok tagjainak letartóztatása.
- „ 20. 1940. A szovjet hadsereg a jugoszláv népi hadsereggel együtt felszabadítja Belgrádot a hitlerista elnyomók alól.
- „ 22. 1916. Meghal Marinescu D. a munkásmozgalmak vezére.
- „ 24. 1920. H. Aronescu doktornak, a román munkásság vezetői egyikének aljas meggyilkolása a balcaui börtönben.
- „ 25. 1944. Erdélyt teljesen felszabadítja a szovjet hadsereg a hitlerista—hortista iga alól.
- „ 31. 1784. Az erdélyi jobbágyság fölkelése Horia, Cloșca és Crișan vezetése alatt.

November.

- November 3. 1918. Általános politikai sztrájk a romániai szabad választások érdekében.
- „ 5. 1880. Sadoveanu Mihály nagy román író születése.
- „ 5. 1920. Megkezdődik Bukarestben az 1920 október 20-i általános sztrájk vezetőinek a pere.
- „ 7. 1917. Az októberi nagy Szocialista Forradalom évfordulója.
- „ 10. 1940. Hatalmas földrengés Romániában. A doftánai romok betemetnek 13 antifasiszta harcost, köztük a C. F. R. munkásvezért Ilie Pintiliu, a C. C. P. C. R. tagját.
- „ 10. Az Ifjuság Nemzetközi Napja.
- „ 10. 1947. Megnyílik Bukarestben az általános Szakszervezeti Munkás Szövetség II. kongresszusa.
- „ 14. 1918. Kikiáltják a Csehszlovák Köztársaságot.
- „ 15. 1943. A Szovjetunió fogolytáborában életre kel a Tudor Vladimirescu önkéntes hadosztály.
- „ 17. Az Egyetemihallgatók Nemzetközi Napja.
- „ 19. 1942. Megkezdődik a Szovjethadsereg támadása Stalingrádnál.
- „ 19. 1946. Az első szabad választás Romániában a Demokrata Pártok Blokkjának teljes győzelmével.
- „ 27. 1942. A francia hazafiak elsüllyesztik a hadiflottát. Toulonnál, hogy az ne essék a hitleristák kezébe.
- „ 29. 1852. Meghal Bălcescu Miklós.

D e c e m b e r .

- December 1. 1918. Erdélyt Romániához csatolják.
 „ 4. 1821. Necrasov N. A. nagy orosz költő születése.
 „ 5. 1936. A Szovjetunió VIII-ik rendkívüli Kongresszusa szentesíti az új Alkotmányt. A Stalini szovjet alkotmány napja.
 „ 6. 1944. A fasiszta hadseregek szétverése Moszkvánál.
 „ 9. 1895. Dolorea Ibaruri (Passionaria) a spanyol szabadság és függetlenség rettenthetetlen harcosának, a spanyol Kommunista Párt egyik vezetőjének születése.
 „ 13. 1918. Tüntető munkások lelövetése a bukaresti Nemzeti Színház piacán.
 „ 19. 1943. A hitleristák megölik Gábriel Peri tanár és újságíró, a francia kommunista párt politikai irodájának tagját.
 „ 17. 1882. A szerzetesi javak elkobzása.
 „ 21. 1879. Stalin Visarionovici Iosif születése.
 „ 22. 1936. Ostrovszki M. A. nagy szovjet író halála.
 „ 30. 1947. Kikiáltják a Román Népi Köztársaságot.

Egyházi élet a Szovjetben

A Szovjet-országi köztársaság ortodox egyházának pátriarchátusa által az 1948. évre kiadott naptárja szerint a Szovjetunióban az ortodox egyháznak 66 püspöki rangú főpapja van, mégpedig hat metropolita, 24 érsek és 36 püspök. A Szovjetunió területén az utóbbi hónapokban látogatást tett személyiségek egyöntetűen úgy nyilatkoznak, hogy a Szovjet kormányzat az egyházat teljes megbecsülésben részesíti és munkája jelentőségét elismeri. Ilyen értelemben nyilatkozott Dr. Ján Romadky, a prágai Husz János egyetem thoelógiai karának dékánja, aki látogatást tett a Szovjetunióban.

Jákob pedig kiindula Beerséből és Hárán felé tartott és jutta egy helyre, holott meghála, mivel a nap lement
 vala és ...álmot látá : Imé egy lajtoria vala a földön felállitva, melynek teteje az eget veri vala és ime az
 Istennek Angyalai fel és alá járnak vala rajta... Mózes I. 28:10, 11, 12.

Egy kisleány adománya

Egy lelkipásztor a misszió érdekében prédikált, de úgy látszott nem tudta a hallgatóit lángra gyújtani. Lehangelve fejezte be a lelkész prédikációját s a templom szolga elindult, hogy az adományokat összeszedje. Az adakozás igen gyengén indult meg. A hátsó padok egyikében ült egy kis nyomorék gyerek. Szívében tüzet fogott a prédikátor beszéde és szeretett volna adni a misszióra, de semmije se volt csak a mankói, amit a gyülekezet tagjai vettek neki ajándékba. Mikor a templomszolga odaért a tálcával, a kislány egy hirtelen

len mozdulattal a mankóit reátette a tálcára. A templomban mindenki megdöbbent, sokan elővették zsebkendőjüket és törölgették szemükről a könnyet. Egyik egyháztág felemelkedett, nagyobb összeget vett elő és az összeget felajánlotta a mankóért a lelkésznek, s a visszaváltott mankókat odaadta a kislánynak, a tálcát pedig ő vette a kezébe, ő ment padrólpadra s gyűjtött a misszió céljára páratlanul nagy összeget.

Lorántfy Zsuzsanna
(1600 – 1660)
sárospataki szobra.

A vételár.

... Elmegy és eladván mindenét, amije van megveszi azt a szántóföldet.

(Máté 13:44.)

„Mennyire meggazdagodtam, L. A.-val, a vasmunkással kötött barátság révén! Különös körülmények között, nehéz napok sulya alatt ismerkedtünk meg. Két nap alatt már háromszor hozott adományt ez az ember, akit azelőtt soha sem láttam. Zárkózott volt és szűkszavú,

Szatmárhegyi gyülekezetünk temploma

mégsem állhattam meg, hogy ne próbáljak közel férkőzni hozzá. Mert volt a lényében valami elrejtett szomorúság, s még sohasem láttam ilyen elszánt adakozót.

— Két nap alatt háromszor... Hisz nem is keres ennyit... Valami különös oka van rá? — kérdeztem tőle. Tele lett a szeme könnyel s azt mondta, nem bánja, s talán jó is lesz: menjek vele.

Utközben elmondta, hogy egy nagy szerencsétlenség előre vetett árnyéka fekszik rá a családra. A baj utban van s emberi kéz nem tehet ellene semmit. Repül egy nehéz kő s egyedül Isten állíthatja meg. Pénzzel sem lehetne beavatkozni. Ő, a férj elvesztette a fejét, s bénultan várja a történeendőket. — Csak a feleségem... ő elejibe állott az Istennek, — mondta — s elcsuklott a hangja.

Beléptünk a rendes kispolgári otthonba. Gyönyörű gyermekek, a szülők daliás, szép emberpár, mégis oly szomorú, szerencsétlenségre készülő család. Az édesanya tekintetén súlyos nyomai vannak az Istennel folytatott küzdelemnek. Két hete nem jött álom a szemére. Egyetlen uralkodó gondolata van, Jézusnak egy ígérete: „Zörögsetek és megnyitattik“. Folyton imádkozik s könyörgésének azzal ad hangsúlyt, hogy minden, a házhoz kerülő pénzt Istennek ad. Négy-szemközt maradok az édesanyával, mert imádkozni akar velem. Megragadja a csuklómát olyan eréllyel, hogy önkéntelenül eszembe jut a szerelőknél látott csőfogó.

— Nézzen szét, mi van itt még, ami kell az Istennek? Igyekeztem megnyugtatni: Istennek élő, szent áldozat kell (Róma 12, 1). Erre harsány esküvel felajánlotta magát és gyermekeit Istennek.

Még egy hétig tartott az imádságoknak áldozatokkal támogatott harca. Két lehetőség állott nyitva: vagy meghallgatja Isten, vagy rá megy az édesanya.

Egy hét múlva hirtelen lehanyatlott a Végzet karja s „váratlanul“ kiderült az ég.

Két éve már. L. A.-ék azóta újra boldog, verőfényes ház-nép. Akkor is, azóta is csak ezzel a szóval tudtam összegezni a történeteket: Isten ezt az asszonyt kénytelen volt meghallgatni. Mert Istent semmi nem korlátozza, csak az ígéretei.

Milyen primitív és homályos ennek az asszonynak a teológiája.

És mennyire igaz: a meghallgatott imádságnak ára van. S imádkozni az tud, aki hozzá tudja igazítani az életét az imádságaihoz“

F. E.

REMBRANDT: Péter.

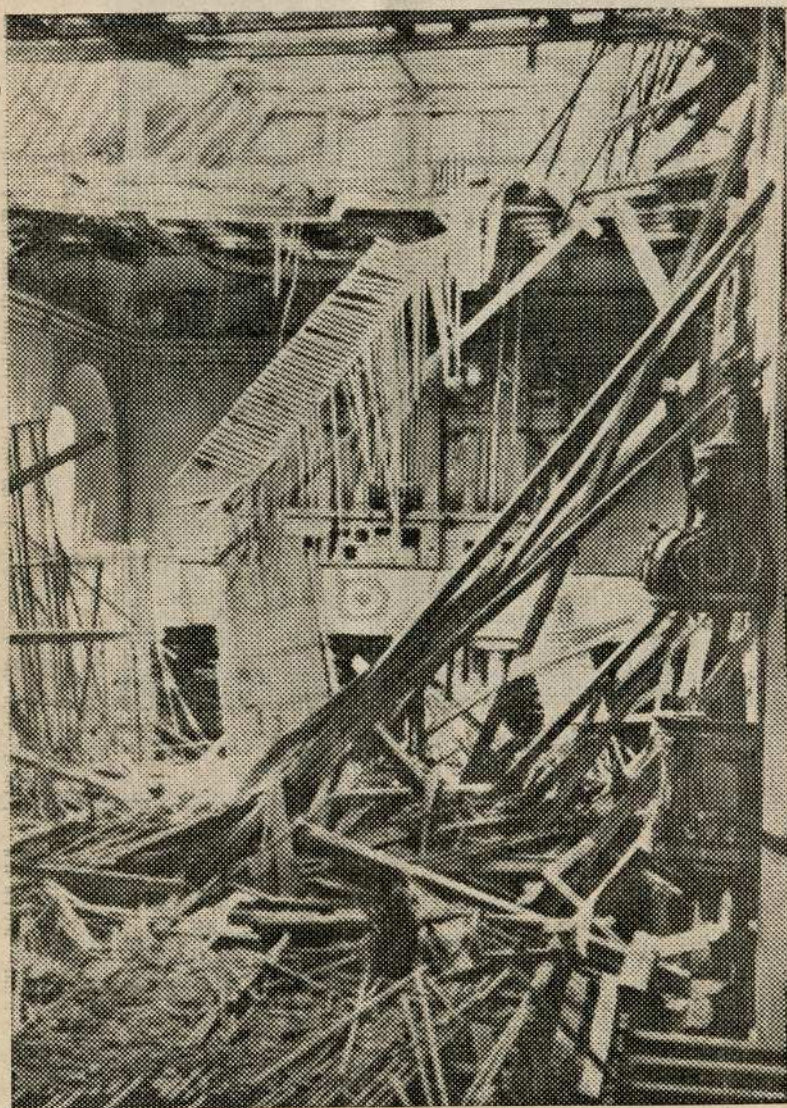
Az Ur érkerése

*Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.*

*Nem harsonával,
Hanem jött néma igaz öleléssel,
Nem jött szép tüzes nappalon,
De háborus éjjel.*

*És megvakultak
Híu szemeim. Meghalt ifjuságom.
De Őt a fényest, naqyszerüt,
Mindörökre látom.*

ADY ENDRE.

A fasiszmus által elindított háború a maga borzalmaival még mindannyiunknak emlékezetében él. Felgyújtott falvak, rombadöntött családi otthonok, összebombázott templomok voltak eredményei a fasiszta háborúnak.

Képünk a szatmári Láncoz-templomot ábrázolja az 1944. szeptember 16-iki bombázás után, amikor a templom teletalálatot kapott.

EGYHAZI ÉLET

A görgényi egyházmegyében szeretetsomagokat adtak a nehéz helyzetben levő nyugdíjasok, özvegyek és árvák részére. Az esperes felszólította mindazon egyházközségeket, melyekben nyugdíjasok, özvegyek és árvák vannak, hogy lehetőségeikhez képest vállalják magukra a nyomorgó testvérek gondját. Sok helyen megértették a hívó szót. Tancson pl. a hívek nagyon értékes élelmiszert gyűjtöttek a nyugdíjas tanítóság részére, így juttatva kifejezésre hálajukat az egyház kiöregedett szolgálói iránt...

*

Kukoricából kerítés. A balázsfalvi nőszövetség egy-egy marék kukoricát kért minden egyháztagtól, hogy a háborus időkben megrongálódott papilak kerítését az egyház megújíthassa. A gyülekezet ebben az esztendőben is szívesen fogadta a nőszövetség két kiküldöttjét és mindenki erején felül adakozva annyi kukorica gyűlt össze, hogy a kerítés elkészülhetett.

*

Külmissziói felelősség. A györgyfalvi gyülekezetben a külmisszió barátainak szövetsége imádságában és áldozatában hordozza a külmisszió ügyét. A tagok minden vasárnap délután együtt olvassák a külmissziói történeteket és imádkoznak az evangéliumi szolgálatért.

*

Igy is lehet. Szabó Géza mérai református lelkipásztor, aki 35 év óta szolgál állomáshelyén s aki a hozzátartozó magyarnádasi szórványgyülekezetet is gondozza, fizetését elveszítvén, nehéz helyzetbe jutott. Mikor a nádasi románok ezt meghallották, sajnálattal gondoltak az öregedő magyar papra, hiszen tudták, hogy hosszú szolgálati ideje alatt még csak egy szobácskát sem építhetett a maga és családja számára. Tisztelettel ment el hozzá az egyik nádasi román s felajánlotta a lelkész részére egyik szobáját, ahol ahogy mondották, holtáig ellakhatik. Alig történt ez meg, egy másik román ember kopogtatott a lelkész lakásán és ő is felkínálta otthonát a lelkész számára. De még jóformán be se fejezte mondanivalóját jött egy harmadik, aki rossz magyarsággal, de annál jobb szívvel nemcsak lakást, hanem tüzelőfát is kilátásba helyezett. Ez a történet méltó nemcsak a megörökítésre, hanem a követésre.

*

Épülő templomok. A fasiszta háborúk alkalmából elpusztult templomok egymás után épülnek fel. Felépült a szatmári Láncoz-templom, a borsi templom, míg a nagyváradréti templom felépítésén minden erejüket összeszedve és az egész egyházkerület áldozatkészségét segítségül hívva munkálkodnak a hívek. Dr. Szabó Lajos lelki-

pásztor két év óta járja a gyülekezeteket Míramarostól—Tenesvárig, gyűjti az adományokat és minden reménység meg van, hogy Isten segítségével a templomot 1949-ben felépítik.

*

Nagykárolyban 1948 jan. 5, 6 és 7-én egyházmezei presbiteri konferenciát tartottak. A nagy számban egybegyűltek a presbiteri szolgálat súlyos kérdéseit beszélték meg. A nagybányai egyházmeze lelkész értekezlete augusztus 2—5-ig Misziófaluban lelkészi konferenciát tartott. A lelkész konferencián, amelyen a lelkészek nagy számmal vettek részt, tudományos teológiai kérdések mellett foglalkoztak az egyház anyagi és adminisztrációs kérdéseivel.

*

Egyházkerületi ifjúsági konferencia volt július 16-18-án Nagybányán, a fiúk és a lányok részére. Erre az áldott testvéri találkozóra az egyházkerületből 100-nál több ifju és leány gyűlt össze.

*

A volt bukovinai andrásfalvi református gyülekezetet annak idején áttelepítették a Bicskóra. A háború alatt nagy próbáltatásokon esett át az egész gyülekezet. Mindene elveszett, még a harangja is. Jelenleg 500 lelke van a gyülekezetnek s véglegesen Hidas községben, Baranyában telepedtek le.

*

Adakozás-verseny. A jugoszláviai református egyházhoz tartozó Tordincim nevű gyülekezetben 40 vasárnapi iskolás van. Ezek elhatározták, hogy meghívják vacsorára a feketici árvaházi szegény gyermekeket. Mivel azonban Tordincim messzire van Feketicstől és az utazás sokba kerül, másképp oldották meg a vacsorakérdést. Nevezetesen: összegyűjtötték a vacsorához szükséges dolgokat és elküldötték az árvaháznak. Minden vasárnapi iskolás hozott egy drb. 10 cm. hosszú kolbászt és egy evésre való szalonnát. Ilyenképpen 40 drb. kolbász és 40 drb. szalonna jött össze. A sok kis darab kolbász több mint egy kiló volt és a szalonnából csaknem 3 kg. gyűlt össze s elég volt négy vacsorára is. Ezenfelül egy ötödik oszt. kislány levelet is tett az ajándék mellé és adakozás-versenyre hívja fel társai nevében a többi vasárnapi iskolásokat.

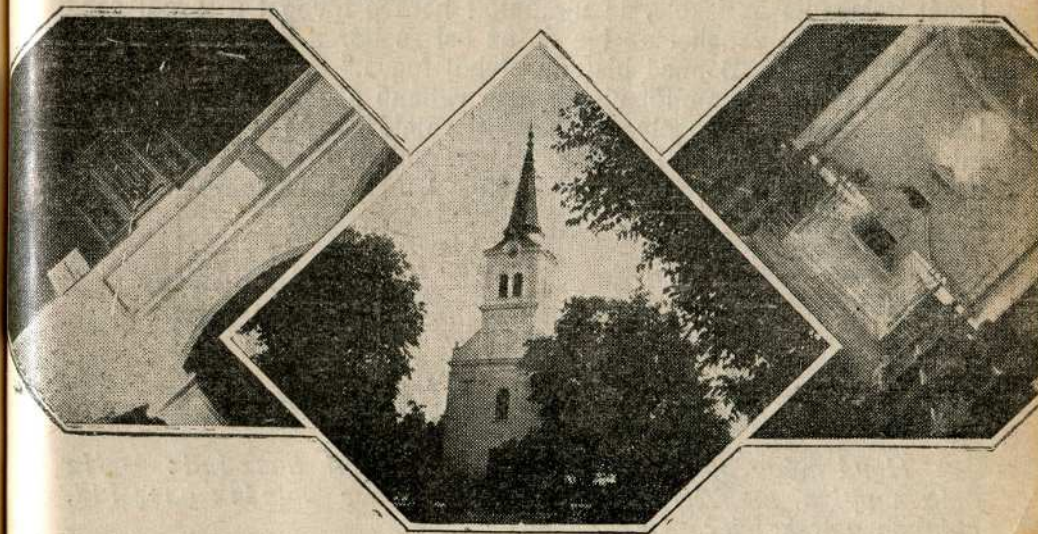
—

Egy dussgazdag, előkelő, csak a tivornyának élő olasz főúr egyszer hazafelé menet egy roskadozó templom mellett haladt el és ezt a hangot hallotta: menj és javítsd ki a házama. Ebből a főurból lett Aáziszi Szent Ferenc, a középkor legnagyobb keresztyén alakja.

Református őseink hite

Ezerhétszáztizenthetet irtak. Egy nagyobb csapat közeledik Mezőujváros felé. Lehetnek vagy százötvenen, férfiak, nők és gyermekek együttvéve. Az alig járható erdei úton maguk előtt terelgetik állataikat és nehezen görnyedve cipelik batyukba kötött javukat. A tatár dulás hírére menekültek el a Mike őserdejébe. Magukkal vitték azt, amit a nagy sietségben össze tudtak szedni és most, hogy a tatár sereg elvonult, elhagyták őserdei rejteküket, amely megvédte őket és mennek haza.

Haza? Vajjon van-e haza? Van-e otthon? Borzadva gondolnak vissza arra a látványra, ami a hegy tetejéről szemük elé tárult: füst és lángoszlop volt az egész város. Jót nem remélnék! Nem is csalódnak. Amint közelebb érnek, szemükbe tűnik a nagy romlás. Mindenütt csak rom, üszök, pusztulás. A tatár mindent felperzsel, mindent elpusztított!

A mikolai református gyülekezet augusztus 8-án szentelte fel megújított templomát, amelynek fentebb mutatjuk be szószékét és orgonáját, valamint a megújított templomot. A templom eredetileg 1832-ben épült. A több mint 300.000 lejnyi renoválási összeget a 840 lelkes gyülekezet teljesen közadakozásból teremtette elő.

Keresik házaikat. Szemüktől kicsorcul a könny, amikor megállanak volt otthonaik még mindig füstölgő romjai előtt. Otthontalannokká váltak!

Keresik a tötbieket. Hiába! Egy 15 lélek sincs a városban.

Rokonok, ismerősök, szomszédok nincsenek sehol: elhurcolta őket a tatár! Egyszerre mintha összebeszéltek volna, lassan elindultak az Isten háza felé. Egynásután érkeznek. Kalapot levéve, megrendült lélekkel tekintenek fel a kormos falakra. Ez is leégett! A beszakadt tető alatt elhamvadt a színház egész felszerelése. Az egyik harang is elolvadt. Csak a falak és a csónka torony maradnak az ég elé és hirdetik, hogy itt volt az Isten háza. Végig hordozzák tekintetüket az eklézsia többi épületein: ugyanaz a látvány. Parókia, iskola, egyéb épületek mind leégték, csak a kő alapok maradványai hirdetik, hogy ott épület volt.

Lassan felocsudnak a szomorú látvány hatása alól: egymás szemébe néznek, szívükben feldobban egy közös érzés, megfogják egymás kezét és egy akarattal fogadást tesznek: megépítjük az Ur házának és egyházának romlásait.

Alig, hogy fedél van a fejük felett, hozzákezdenek a nagy munkához és 9 esztendő alatt minden kész van! Igaz szegényesen, de van már a pásztornak és az iskola mesternek lakása, a gyermekeket ismét befogadja az iskola, az újraöntött harang hívogat a szent cselekményekre és zenghet az Ige és az ősi zsoltár a megszentelt kőfalak között: „Te B-nned biztunk eleitől fogva.”

Óh! őseink semmitől vissza nem rettenő szent, erős hite! Általad épült és ujult meg olyan sokszor a romlásból és pusztulásból a mi református Sionunk! Istenünk, add nekünk is ezt az erős hitet, hogy lelkileg megújulva, újjáépíthessük azt, amit a Te kegyelmed számunkra megőrizett.

Avasujváros.

Szabó Sándor
ref. lelkész

Trefás számtani kérdések

Hová mégy husz lud? Nem vagyunk mi husz lud: — Ha még annyian, meg félannyian lennénk, akkor volnánk husz lud. Hányan voltak hát? (Nyolcan)

Azt kérdezik az egyik leánytól, mennyi idős? Én annyi, amennyi; anyá nasszony két-annyi; édesapám meg öt esztendővel öregebb anyámnál; együttvéve éppen száz esztendősek vagyunk. Mennyi idős volt a leány? (Tizenkilenc, anyja: harmincnyolc, apja: negyvenhárom.)

Vásárra ment a csizmadia lányostul. Vele ment a szabó feleségestül. Vettek három almát, mégis mindegyiknek jutott egy egész, hogy lehet az? (Mert a csizmadialeány a szabó felesége volt.)

Bölcső előtt

Anya gyermekeivel.

Mindig megállok a bölcső előtt. Elcsodálkozom az Isten remekművén. A rugkapáló pici lábakon, virágszirom-ujjacskákon, finoman formált orrocskákon s a nagy, tágranyilt szemeken, amelyek még olyan tiszták, mint a kis hegyi patak, vagy a felhőtelen tavaszi ég.

És eltűnődöm rajta: vajjon kit rejt a bölcső, ki fekszik itt a csipkés párnák között?

Ibolyának hívják a kisleányt. Anyja alkalmazott volt egyik városi családnál. A gyermek élete az ő életébe került. Hogy a gyermek apja ki volt, nem tudja senki.

Egy református papné négy gyermeke mellé egy árva kisleányt keresett. Így került Ibolya a paróchiára. Kevés idő múlva meghalt a lelkész s a papné négy kiskorú gyermekkel magára maradt. Az Ibolya helyzete kétségessé vált. Sokat töprengett a lelkészné a sorsán. Mi legyen vele? Dobja ki a nagyvilágba, hogy durva emberek prédájává legyen? Vagy gyermekei szájától vonja el a falatot, hogy egy idegennek adja? A nemeslelkű asszony azonban nem birt megválni tőle. Nemcsak hogy szükös kenyerét osztotta meg vele, de négy gyermek mellé örökbefogadta. Mikor legelőbb láttam Ibolyát, olyan volt mint egy kis ázott, didergő verébfióka. Mikor legutóbb láttam, alig ismertem meg. Finomlelkű, művelt, vallásos leány lett belőle, aki mindenütt kifogástalanul megállja a helyét. Arra gondoltam, hogy ime, a mese valóvá lett. A rut kis kacsa gyönyörű, fehér hattyúvá változott.

A mi falunkban van egy földműves, aki mellékesen az ácsmesterséggel foglalkozik. Valami csodálatos zenei tehetség. Bármely dallamot hallás után lekottáz és zenekarra átdolgoz. Honnan, kitől tanulta ezt, hiszen zeneakadémiára nem járt, összhangzattanról, zeneelmélettről nem is hallott. Mivé lehetett volna, ha kiművelődik, mint Liszt Ferenc, vagy Kodály Zoltán?

Az anyaméh gyümölcse, jutalom — mondja az Ige.

Nekünk református magyar asszonyoknak örülnünk kell a gyermek jöttének. Nemcsak azért, mert jutalon a gyermek, nemcsak azért, mert a legnagyobb boldogság, hanem azért is, mert minden gyermek: Igéret.

Ki tudja, kit rejteget a csipkés párna és a rongyos darócpanyában kicsoda szendereg?

Köszegremete

Kovács Károlyné

Szolgálj szeretettel!

„Biztosítalak benneteket” — kiáltotta hallgatói felé Latimer, egy 1529-ben tartott prédikációjában, Oxfordban — „Ha százával építitek is a templomokat... ha annyi zarándokutat tesztek is, amennyit csak elbir a testi erőtök és szalma-nagyságu gyertyákat ajánlottok is fel, de ha az irgalmasság cselekedeteit és a parancsolatokat elhanyagoljátok: mindez a buzgólkodás semmit sem használ nektek”.

A másokért szeretetből szolgáló életnek örök időkre legfensé, gesebb példája és mértéke maga az Úr Jézus, kinek egyik legnagyobb vallomása ez: „... Az embernek Fia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon és adja az Ő életét váltáságul sokakért.” Máté 20 : 28.

Nichtyngale Florence szeretetből megy el a krími háboru borzalmi közé, mert tudja, hogyha ő is sebesült katona volna, nem szeretne gyöngéd női ápolás nélkül hanyódni szenvedéseiben. Damian szeretetből elmegy a bélpoklosok közé, mert tudja, hogyha ő is bélpoklos volna, ő sem szeretné, hogy elhagyott kitaszítotttságban sorsára bizzák. Howard János sorra látogatta a világ legpiszkosabb börtöneit, azzal az éjő vággyal, hogy megmentse a gonosztevőket. Booth Vilmos lehatolt Anglia legsötétebb mélységeibe és utat tört a szennyes rongyokban élő százazreknek a felemelkedésre. Babos Sándorunkat nem hagyja nyugton a tudat, hogy emberek milliói Krisztus nélkül a félelmek és babonák borzalmi között vergődnek, s halálos veszedelmekkel is számolva, elindul messze Mandzuriába, hirdetni az evangéliumot.

Mennyi ismerős és névtelen, ismeretlen áldott lélek hódolt már boldogan a szeretetből való szolgálatnak. Ők az igazai hősök. Ők az emberiség legnagyobb jóltevői, mert szolgálatukban a Krisztus szeretete árad.

Egy pusztító háboru után, ezer sebtől vérző világban ezt a szeretetből fakadó szolgálatot várja tőled Urad és egyházad. Nem zúgolódva, de, szolgáló szeretettel hordozni falusi és városi gyüle-

kezetek terheit, vállalni szeretettel a szétszórtságban élő hittestvéreink megmaradása érdekében az áldozatot. Rajtad is áll, hogy hirdeted-e az Isten Igéje gyermekeidnek, unokáidnak is? Akarod-e, hogy ne némuljon el ajkukon a zoltár? „Az Úr énnékem őriző pásztorom —” Támogasd szeretettel egyetlen lelkipásztornevelő intézetünket, a kolozsvári Református Teológiát. Együtt tudsz e érezni éhes, didergő, panaszos tekintetű árváink szomorú seregével? Törődj velük! Ne hagyj, hogy elvessenek, mint sárba taposott nefelejcsek. A világ várja az Isten fiainak megjelenését. Várja a bizonyágtevő lelkeket, kik a szenvedő emberiségnek hirdetik a megtarító üzenetét: „Ugy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta érte...” Várja a szolgáló leánylelkeket, akik nem vesztik el életüket e világ nagy

A szegény özvegy két fillére. Lukács 21 r. 1-4 v.

hiúságvásárjában, hanem mint diakónisszák, Krisztus kicsinyeihez viszik a mentő szeretetet. Várja a presbitereket, akik hitben és szeretetben, szolgáló áldozatosságban, példaként világítanak a gyülekelet tagjai előtt. Várja a Krisztusról nevezettek nagy seregét, kikre talál a Jézus szava: „Arról ismerik meg, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok“. Ma csak ez a Krisztusi szeretetből szolgáló lélek menthet meg bennünket és rajtunk, keresztül a jövőt.

Az önzés azt mondja: hagyd békén a világot, úgy ahogy van; a világkerülés azt mondja: menekülj el a világ életéből; a szeretetből szolgáló lélek pedig azt mondja: Isten nevében mentsd meg a világot! Kezd meg ezt a szolgálatot ott, azon a helyen, ahová Urad állított!

Hosszumező,

GAVALLÉR LAJOS
lelkipásztor

Lukács 21 r. 33 v.

Rembrandt: Krisztus és az emmauszi tanítványok.

A román ortodox egyház gyásza

Nikodim pátriarcha halála

1948. februárjában halt meg a román ortodox egyház őspátriarchája 82 éves korában. A pátriarcha rendkívül nagyjelentőségű munkát végzett s egész élete folyamán több mint 100 kötetet adott ki. Irodalmi munkásságához kapcsolódik nevelő tevékenysége. Ezek nyomán az ő érdeméért beszél a román egyház a szeretetesség újjáébredéséről. Egyetemes műveltségű ember volt, aki ismerte az eredeti bibliai nyelveket. 1945-ben készült el élete főműve, a Szentírásnak új fordítása román nyelven. Amikor kegyelettel emlékezünk meg mi is a román ortodox egyház nagy halottjáról, ide iktatjuk a pátriarchai fogadalomtétele alkalmával mondott szavait, amelyek valóban méltók a megörökítésre. „Mindenkor arra fogok törekedni, hogy keresztvényé tegyem és megszenteljem népemet, hogy a mennyei birodalomnak lehessen hű polgára, mert csak ezáltal válik a földi ország, a haza hű polgárává.“

LUKÁCS 10: 34.

A külmisszióról

A Jézus egyházának kétezeréves története is, ha azt nézzük, hogy terjedt el általa a mustármagnyiistenországa, tulajdonképpen külmisszió. A legnagyobb keresztyén személyiségek: Apostolok, Polikárpusz, Ágoston, Bonifácus, Assiszi Ferenc, Husz, Luther, Kálvin, Knopf, Bélei Mátyás, Zinzendorf, Árva Bethlen Kata, Wesley, Moody, Duff, Livingstone, mind-mind misszionáriusok is voltak.

Egész életét a pogányok megtérítésére szentelt misszionárius csak néhány akad olyan, aki tulment Európa határain az 1500-as évekig. Ekkor Amerika s a többi távoli világ-részek felfedezése ösztönzi az egyházat az evangélium terjesztésére az ottani népek közt is. A reformált egyházakból az 1600-as évek vége felé mennek ki az első misszionáriusok és pedig skót [Heliot] és német részről [Weltz], majd dán kiküldetéssel Francke. A missziói munka ezután mintegy százötven évig ellankad, de 1800 körül [Carey, Duff], nagy lendülettel újra megindul s száz év alatt kiterjed az egész világra. Ma a protestáns [református és evangélikus] egyházaknak nem kevesebb, mint 30.000 misszionáriusa s félannyi bennszülött evangélista hirdeti a pogányok közt Krisztus evangéliumát. Munkájuk 8 és fél millió pogányt juttatott már el oda, hogy Krisztusról bizonyágot tett.

HORVÁTH JENŐ

*Minden könnyü és jó lesz, feltéve, hogyha lemondunk saját
énünk és az énünk saját akaratának érvényesítéséről.*

TOLSZTOJ.

Kit vegyek el feleségül?

Bizonyára sokan vannak ná tárunk olvasói között fiatal emberek és olyan is bizonyára van, nem egy, aki föltette magának már nem egyszer a cikk elé irt kérdést. Ebben a nagyfontosságú kérdésben szeretnénk segítségére menni olvasóinknak azáltal, hogy leközzöljük erre vonatkozólag Karácsony Sándor professzornak, az ifjuság nagy barátjának a véleményét:

„Hogy kit vegyek el? Erre is megfelel Isten: az oldalbordámat vegyem el. Nem véletlen dolog az, hogy Isten az asszonyt a férfi

oldalbordájából teremtette. Teremthette volna pünkösdi rózsából, vagy gilisztából, vagy semmiből is. Megtehetette volna Isten ezt is, azt is. Annak okának kellett lenni, hogy miért teremtette az asszonyt a férfi oldalbordájából.

Ez a világ, Isten világa. Nem a Sátán világa. Amint a János evangéliuma első részének eleje mondja: »Kezdetben vala az ige . . . nála nélkül semmi sem lett.« Mindenek általa teremtettek. Az Ige által. A Krisztus által.

A Bibliának egyik leghumorosabb jelenete, amikor a Sátán azt mondja a megkísértésnél Jézusnak: »Amit itt látsz, azt mind neked adom.« Jézus jóízűt nem vehetett volna a Sátán szeme közé: Igazán? Amit én teremtettem, te azt akarod nekem adni?

Mit akart Isten azzal, hogy a férfi oldalbordájából teremtette a nőt? Kettőt akart. Először azt, hogy a férfi ne érezze magát egésznek nő nélkül. A férfiből mindig hiányzik valami s ez a nő. Tehát arra a kérdésre, hogy kit vegyünk el, más szóval azt is felelhetjük: azt kell elvennünk, aki hiányzik belőlünk. Azt, aki belőlünk személy szerint hiányzik s nem, ami az emberekből általában hiányzik. Pistának azt kell elvennie, aki Pistából hiányzik s nem azt, aki Gáborból hiányzik. S addig, amíg meg nem találja, nem érzi magát egésznek sem Pista sem Gábor. Ha nem jól választott, úgy jár, mint aki sötétben huzta fel a cipőjét s a fekete cipő mellé a másik lábára sárga cipőt huzott. Külön-külön mind a kettő szép és megfelelő, de nem »párja« egyik a másiknak.

Milyen jó lenne, ugye, ha ezt úgy lehetne elintézni, a szólásmondás értelmében: suba subához, guba gubához. A lány, költői hajlamu ifju vegyen el egy kardos menyecskét és viszont. Igaz, hogy a kardos leányt talán meg sem merné kérni az ilyen, hanem az kérné meg őt.

Hátha Istennek az az akarata, hogy a házasság által hajtsa meg az én akaratom? Ne mechanikusan gondoljuk el ezt az összepárosítást. Nem lehet 32 pontban összefoglalható házassági tanácsadót, törvényt adni. Aki így gondolkodik, az a törvény alatt van. Mi pedig Krisztusban felszabadultunk a törvény nyüge alól s házasságunk kérdésében is szabadok vagyunk.

A törvény erejénél fogva rám van ugyan kényszerítve, hogy meg kell keresnem az oldalbordámat és feleségül kell vennem, de oda jutok, hogy sem megkeresni, sem elvenni nem tudom.

A tizparancsolat azért van, hogy rájöjjelek, meg kellene tartanom, de nem tudom. A törvény Krisztusra vezérlő mester.

A törvény érvényénél fogva kell megtudnom, hogy Krisztus nélkül nem bírom elintézni a házasságom sem. Pl. egy KIE-tag úgy gondolta, hogy ő majd kinézi, melyik leány a legvallásosabb, legbuzgóbb a leányegyesületben, melyik tud legszebben imádkozni s azt

vette el. Pokol lett vele az élete. Nem intézhetem tehát el a kérdést azzal a válasszal, hogy »keresztyén ifju vegyen el keresztyén leányt«. Itt is tudomásul kell vegyem teljes tehetetlenségemet. Nem tudom, hogy kit vegyek el.

De ha Krisztus minden vétkeimtől megmentett, ebből a nagy bajból is ki tud menteni, hogy kit vegyek el. Megment attól is, hogy csak a testem, husom és vérem mondja meg, hogy kit vegyek el. Mert az emberek elvesznek egy csinos bokát, egy jól álló blúzt, egy szilfid termetet és ezzel együtt az élet boldogtalanságát. Ismerek valakit, aki elvett egy szilfid termetet s pár év múlva 130 kilós, két lábon járó banyakemence lett a jaj, de karcsu teremtésből.

Ha egészen az Istené vagyok, azt mondom: Uram, megengeded nekem paráznaság miatt, hogy megházasodjam, hogy ne legyek parázna. Uram, én rád bízom a dolgot. Én tudom, Te szeretsz engem s egyszer megdobbans majd a szívem valaki láttára s akkor fogom tudni, hogy most nem a vérem nyargalászik, hanem ezt Te küldted. Hallani fogom akkor a Te nekem szóló üzenetedet: Én, fiam, nem mondom, hogy ezzel »boldog« leszel, hogy ezzel úgy fogsz élni, mint egy turbékoló galambpár, de ezt vedd el!

Azt mondod: Uram, a múltkor olyan mélyen és olyan nagyot dobbant a szívem. Mit tegyek?

És Isten azt feleli: Ne nézd, hogy szegény, hogy nem nagyon szép, vedd el. Csak azt nézd, hogy ez a te oldalbordád. Mert, mikor a házasságban egymás mellé kerül két ember, kezdetben fészkelődik minokettő, mint este az ágyban lefekvés után mocoogni szoktunk, míg el nem helyezkedünk. Össze-összezördülnek, lesznek surlódásaik, míg összeszoknak, de mindig kevesebb. Aztán rájönnek, hogy igen, mi ketten teszünk egyet. Rájön a férfiú: ez nekem csakugyan a feleségem. Rádöbben a nő: valóban ez az én uram.

Krisztusban, Istenért, Lélek által: a feleségedet vedd el. Akivel ketten tesztek egyet.

Demokratikus népi íróinkról

Sinka István Szalontán született. A kiuzsorázott paraszt rétegnek, az urasági zselléreknek, a reménytelenül szürke és nyomasztó életét és zajtalan, — nyomtalan elmúlását éneklő a „fekete bojtár.“ Legszívesebben a Körös és a Korhány partján időz verseiben. A kilenc évvel ezelőtt megjelent első súlyos verskötetének a címe; Vád. De a hontalanok utját kereső, fájdalomkat sirató, döbbenetesen tönr balladáiban még van valami többlet: költészetének gyökerei lenyulnak a pásztortűz mellett eltöltött, csillaghullásos éjszakák meséi, látomásai, nyomásai közé. Valóság és álom csodálatos keveréke mindegyik verse. Az átélt és látott szenvedések emlékeiől ma sem tud szabadulni.

Ilyés Gyula közvetlen az újjáépítő munka megindulásakor jelentkezett az ostrom alatti verseivel. (Egy év). Ő is zsellérfi, egy dunántúli nagybirtok pusztalakóinak gyermeke. „Ozora“ mindig is ott kísért írásaiban, verseiben. Övéinek, a „Puszták népének“ gyönyörű emléket állított, versben és prózában, mert a prózában is mesiere. Harcol az ellen az irodalmi divat ellen, amely durvának, csak ösztönei szerint élőknek tartja a parasztot. Alakjai tényleg nagyon sok veleszületett finomságot, igényt és erkölcsi alapot mutatnak. Ő maga azóta is hűen hordozza írói hivatását és tükrözi a valóságot; figyelni és számot ad a magyar nép és Európa napjainkban végbemenő történelméről. „Válasz“ című havi szépirodalmi folyóirata gyűjti egybe a népi írókat. Itt szóaltak meg ismét Kodolányi, Németh László, Szabó Lőrinc.

Veres Péter tanulmányokat ír. Rideg, puritán tárgyilagosságu, kiméletlenül igazmondó írásai bemutatták az Alföld paraszt-ágát. Olvasásukkor csak bámulunk: ennyi nyomort is elbir az ember? (Számadás, Gyepsor, Falusi krónika, Szűk esztendő). 1945 óta egy tanulmány kötete jelent meg. Most derült ki, hogy tehetsége az irodalomban keresett kiutat, el lévén zárva eddig a politikától.

Nagy István a külvárosok Veres Pétere. Keményveretű, hibátlan elbeszélései és regényei rideg józanságán is átsüt nagy emberszeretete. Pompásan ábrázolja a proletár gyerekek életét. Ő ma tulajdonképpen politikus — a Román Nemzetgyűlés tagja.

Néhány vonással vázolva, így állunk a „népiekkel“. Nem a legjobban? A többiekkel még így sem Bizonyára tüntek fel azóta új nevek, melyeknek híre és írásai nem értek még hozzánk. Vagy talán csak most készülődik valahol az a tehetség, amely képes lesz maradandó műben fogalmazni meg azt a sokszínű valót, amit ma a magyar élet jelent.

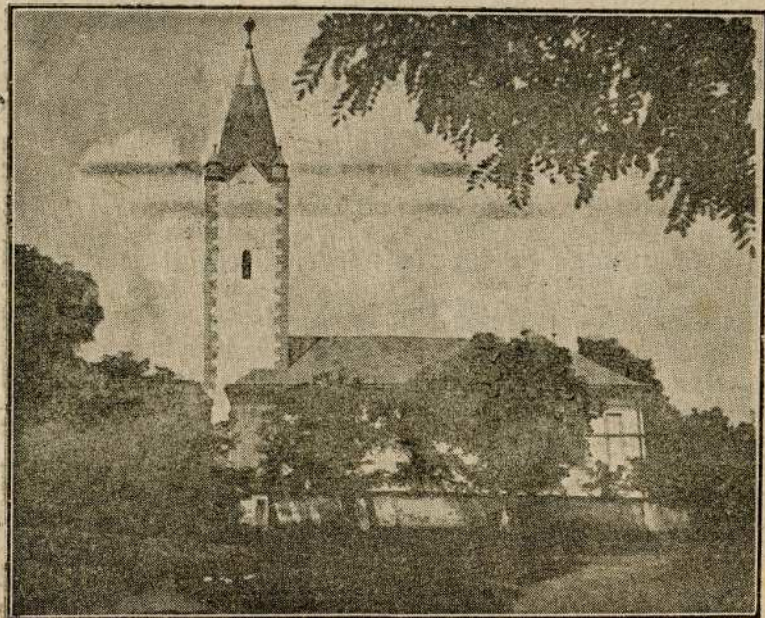
Arad.

KARCAI SÁNDOR
tanár.

A hegyeket mozgató hit

Augusztusban pár napot fent töltöttem Máramarosban, második hazámnak szerető körében. Egyik napsugaras délután alkonyba hulló órájában fent álltam a Sziget felett emelkedő hegy tetején. Pár száz méterre alattam a város, a Tisza, az Iza s Mára ölelésében olyan volt, mint egy óriási bölcsőben elterpeszkedő gyermek. A bölcső oldala: fokozatosan magasabbra tornyosuló hullámokként a hegyek. A víz partja emelkedő. Buzakereszteket s tengeritáblákat hordoz. A távolban már hamuszürkén olvad bele a végtelenbe.

Milyen lenyűgöző történés lehetett az, mely ezt a mozdulatlaná merevedett hullámverést létrehozta. Micsoda titáni erő kellett ahhoz, hogy sok millió mázsá sziklából bölcső készüljön, a lent csendesen nyugtató város számára. Hogy csak egy kis részét ki lehessen kezdeni és el lehessen hordani ahhoz ezer és ezer ember több millió munkaórája szükséges. Hát még, ha valami értelemtulok folytán a hegysorokat meg kellene mozditani, hogy ismét s k legyen itt minden, mint kezdetben talán volt. Ha az erők sora rendelkezésünkre

Apai gyülekezetünk temploma.

állana, akkor ehhez a legnagyobb, a szinte már elképzelhetetlenül nagy kellene.

Belémérvélve a csodaszép látványba s az általa ébresztett gondolatokba, egyszerre csak különös képzettársítás folytán a szerető himnuszának jólismert szavai hangzottak fel lelkemben: „és ha egész hitem van is, ugyanynira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről”. (I. Kor. 13:2.) Tehát a képzelet világában nincs is jelenleg ily hatalmas erő, a valóság világában van. A hit. — Pál apostol nem a nagy szavak embere. Mondatai az általuk kifejezett való ágot nem cicomázzák fel, nem nöftetik meg; a tartalomnak mindig pontosan szabott ruhái azok. Ha tehát ő a hitet képesnek tartja arra, hogy hegyeket mozdítson el helyükről, akkor az ugy is van.

Kétségtelen, hogy ha ezt kegyes szólamnak nézzük, akkor őszintén kinevethetjük. Hiszen a koporsóra nehezedeő halom is mázsa sulyu. S mily hosszú számsort kellene leírni, ha a Gut'n vagy a Pietrosz sulyát akarnánk feljegyezni. Valóban keleti képzelőtehetség kellett ahhoz, hogy Pál az érzékelhetetlen valóságot, a hitet, képesnek tartsa ily mesebeli teher elmozdítására. Ahogy néztem azon a délutánon a hegyeket, hegykoszorut hegykoszoru után, az egymáson szüntelen tullező csucsokat, az a kísérő gondolatom támadt, hogy ez esetben bizony tulságosan költői volt Pál.

E pillanatban repülőgépek szálltak fel a Tisza tulsó partján szembelevő hegysor öléből. Az eddigi fenséges csendet földrengés robajához hasonló morajlás váltotta fel: a motorok buccása. S ismét csak egy különös képzettársítás elem idézte másikat hazám, Várad modern történetének két leggyászosabb napját. 1944 június 2-át és szept. 6-át. Mikor az átható bűgásra letről egymásután hangzott fel a bombarobbanások zaja, szívemre ott az elcsöndesült pincében minden tompa dörrérésre mind nagyobb és nagyobb suly szakadt. De egy muló pillanatig sem voltam bizonytalanságban az enyéim felől. Hittem: akár itt, akár ott tul, de mindenütt együtt leszünk. Ezért mosolyogni tudtam akkor is, mikor egy robbanásra a légnemás felszakította az ajtót. — Majd elült a zaj. Ismét napsugár fürdetett. — Vajjon van-e olyan az egész máramarosi hegykoszoru, mint a terhes percek sora? S mégis elhordoztam. S már-már el is felejttem. A hit valóban hegyeket mozdíthat ki helyükről.

Közben a nap lebukott. Indulnom kellett lefelé. Még egy buccszó pillantással átfotam a várost, a vizet, a homályba boruló hegyeket. S boldog voltam, hogy ma ily világosan tanított Isten. Hogy a hit erejét felmérhessem, ahhoz látnom kellett a hasonlat vonatkozását: a hegyeket. El kellett képzelnem, mily mérhetetlen sulyt hordoznak méhükben. Ha olyan sulyos lenne életem keresztje, a hit, — ha egész, ha ép, ha igazi, — azt is hordozni tudná. De hol van most, e nyomasztó sulytól, az én mindennapom terhe? Ehhez képes

mily elenyésző csekély: s mégis hányszor siránkozom, panaszkodom. Oly jó, hogy Isten ma ily világosan tanított engem.

Boldog is voltam, meg kissé szégyeltem is magam, mikor a lejtőn visszaindultam a város felé.

Nagyvárad.

Papp László
ref. lelkipásztor.

A gazdálkodó ember egész élete hajnaltól késő estig, fáradságos, nehéz és mégis szívet és lelket nemesítő testi munkában telik el. Az egész napi munkában eltörődött földműves este jószágaival együtt fáradtan tér haza faval teli ültetett falujába. Otthon szerettei körében hálaadással köszöni meg Isten megtartó kegyelmét s másnap kora hajnalban Isten segítségüi hívásával indul újból a munkába.

Haladás

Az ember természeténél fogva hajlamos arra, hogy az elmúlt időket szebbnek lássa a jelen időknél. Sőhajtozva felemlégeti, hogy milyen szép volt az idő, amit az iskolában vagy a katonaságnál töltött el. „Az én időmben — mondják az idős emberek milyen más volt az élet! „Akkor nem volt ez meg ez, de volt az meg az“. Jelen századok emberei a letűnt századok szépségeit dicsőítik, elfelejtve az akkori idők hiányosságait és hibáit. Így volt ez mindig.

Az egyiptomi királýsirok egyikében pergamentre írott levelet találtak, amelyben a 6000 évvel ezelőtt élt ember ugyancsak arról siránkozik, hogy elmutak a régi szép idők. Lélektani magyarázata van ennek az emberi tulajdonságnak. Az agy, mint az emlékezés székhelye, a kellemes élményeket megőrzi, míg a kellemetleneket elfelejteni igyekszik.

De vizsgáljuk meg a dolgot közelebbről. Nézzük meg, hogy csakugyan olyan vissz-sirni valók az elmúlt idők? Vegyünk egy távoli példát, hogy annál jobban lássuk a múlt és jelen közötti különbséget. Menjünk vissza a római császárok idejébe, mert hiszen minél régibb az idő, állítólag annál inkább vissz-kívánni való. Ime egy kép a régi gyönyörűséges időkől.

Valamelyik római előkelőségnek gyermeke születik. Azonnal mozgósítanak egy egész szolgálóhadat, akik a rabszolgák nyomorúságos tanyáin azután kutatnak, hogy az előkelő gyermek születésével lehetőleg azonos időben született-e egy rabszolga gyermek? Nem nehéz illet találni, mivel a rabszolgák sokkal többen vannak, mint az urak. Meg is találják a keresett csecsemőt és rohannak vele a haruspexekhez, a béljósokhoz. Ezek aztán az ezüst tálcára helyezett gyermekkel a templomba mennek és megfelelő szertartások közben éles késsel felhasítják a hasát és a tálcára kiömlött és még élettől vonagló belek tekervényeiből jószolgatják az ur gyermekének elkövetkezendő életét.

Ma hátborzongató reánk ez a kép, de az akkori embernek az akkori erkölcsi felfogása mit sem talált benne kivetni valónak. Sem a jósnak, sem a jószoltónak egyetlen éjszakáját el nem rontotta a hatalom jogán elpusztított életért való felelősségérzet. Nem kísértette őket az ártatlan gyermek utolsó nyöszörgése és a halálba torzuló arca. Pedig egy emberi érzés változatlanul azonos volt a maival. Azonos volt az anyai szeretet. De ki törődött ezzel? Ártatlan szokásnak minősítették akkor ezt az embertelen csecsemő gyilkolást.

Ugyebár, hogy így nézve a dolgokat, már kitűnik, hogy haladásra pedig szükség van, sőt hogy a haladás, a fejlődés, egy olyan folyamat, amely feltartóztatlan erővel halad a maga útján, mert az

az energia hajtja, amely társadalmak igazságtalan berendezkedése folytán létrejött feszültség kü önbségéből táplálkozik.

Ne sirassuk hát a múltat, hanem végre számoljunk a ténnyel, hogy „a történelem kerekét nem lehet visszafel-forgatni“.

Szatmárnémeti

VAJNAV ÁRPÁD
presbiter

A diakonissra

Az élet mécse végsőt lobban
A láz gyöölört test megtörött.
A földi vándor utra készül
A fény honába, mely örök.

Az ápoló kéz elvégezte,
Nemes munkáját nagy hiven.
A pap a hit balzsamát hozza:
S a hívő lélek megpihen . . .

S kitől nem kapott napok óta
Élő szót barát, rokon,
A haldokló most im, megszólal,
Már szinte szellemhangokon.

„Ki az, ki ágyamnál virrasztott,
Sok hosszú, kínos éjszakán?
— Áldott legyen . . . az Isten áldja . . .
Oh, mondd meg neki szent atyám.

És a pap szól: „Az Ur szolgálója.
Ki az áldások kutfeje —
a lemondás, hűség és jószág,
Itt lenn csak „testvér“ a neve.

Majd ott fenn, ama szebb hazában,
Ha égiszó elhívja őt:
Idvezülten és glóriásan
Látod viszont az Ur előtt! “

LAMPÉRT GÉZA.

A romániai magyar evangélikus egyház

Argai György evangélikus püspök született 1893-ban. Pappá szentelték 1918-ban. Temesvári egyház 1932-ben vezető lelkészül hívja meg. 1934-ben lesz esperes, majd 1941-ben püspökké választják. Felszentelése 1948. május 11-én meg végbe Aradon.

A romániai magyar evangélikus egyház az elmúlt 1948. esztendőben történelme új korszakába lépett. Hosszu, több évlizedes harc eredményeképpen a demokratikus román kormány végre elismerte a magyar evangélikus egyház önállóságát és a nyolc év előtt történt püspökválasztást megerősítette. Ennek következtében Argai György püspököt — az 1940-ben elhunyt Frint Lajos superintendens utódát — 1948. május 11-én püspöki hivatalába végre beiktatták. A beiktatáson megjelent a kormány képviselőjében dr. Takács Lajos nemzetiségi miniszter és a kultuszminiszter kiküldötte, valamint a testvéregyházak és hatóságok képviselői. A püspöki beiktatás felemelő ünnepe méltóképpen reprezentálta a romániai magyar evangélikus egyház erkölcsi súlyát és nyilvánvalóvá tette azt a megbecsülést, amelyet Argai György püspök eddigi 8 éves működésével kivívott magának és egyházának.

BEYER AURÉL ev. lelkész Szatmár

Románia területén mintegy 35—40.000 magyar evangélikus él, részben gyülekezetekben megszervezve, részben pedig szórványban. Körülbelül a fele az ország egész magyar evangélikusságának Brassó megyében él, ahol a csángóság egy nagy tömegközpontot alkot.

A brassói magyar evangélikus egyházmegyén kívül magyar evangélikusság két egyházmegyében van: az arad-bánsági egyház megyében, valamint az egész északi Erdélyt magába foglaló, úgynevezett Ötvárosi Egyházmegyében.

A három egyházmegyében összesen 30 anyaegyházközség van, melyekben 40 lelkész szolgál.

A magyar szeretetszolgálat atyja

Ha Wichern Jánost a belmisszió atyjának nevezzük, úgy méltán nevezhetjük Dr. Kiss Ferencz nyugalmazott egyetemi tanárt, a református szeretetszövetség igazgatóját és ezzel együtt számos országos jelentőségű református szeretetintézmény megalapítóját, a magyar szeretetszolgálat atyjának Isten iránti hálaadással gondolunk arra a szolgálatra, mit ő 86 éves korában bekövetkezett haláláig végzett a magyar egyház diakóniájában. Ő vette fel a református papi árváknak a gondját és teremtette meg a Kálvineumokat. A legáldottabb szolgálata azonban a szeretetszövetség volt. Debrecenben egy nagy-erdei sétája alkalmával, mikor egy kálvineumi dolgon gondolkodott, szívébe döbönt a küldetés, vajjon csak sorstársai árváiról kell-e gondoskodjon, nincsenek-e más árvák tizezrei, nem várja-e más mentő szolgálat? És jött hozzá ott a szó: „Kelj fel és állj lábaidra”. (Csel. 26.16). Mint visszaemlékezésében írja: „Én azonnal nem tanácskoztam testtel és vérrel, mondék: Ime itt vagyok, hogy cselekedjem, óh Isten, a Te akaratodat.” (Zsid. 10:7). Elindult s létre hozta a Szeretetszövetséget. 10 év alatt 50 szeretetnőz nényt állít a református egyházza a szeretet csodálatos eszközéül. 1700 elagzott, árva, beteg és más gondozottja volt a Szeretetszövetségnek az első tízéves fordulónál.

Egy tudós, de hitellen ember bizonygatta hallgatói előtt, hogy Krisztus nem támadhatott fel. Akkor felállt egy öreg özvegy asszony és így szólt: Az lehet, hogy az urnak Jézus nem támadott fel, de nekem igen. 70 évet töltöttem ezernyi bánat és nyomoruságban és csak azért birtam ki mindeniket, mert magam mellett éreztem az Ur Jézus Krisztust, aki naponta biztatott, erősített, vigasztalt. Nekem ne magyarázza az ur, hogy nem támadott fel.

A Román Népköztársaság Elnökségének 295 számú
Decretuma

A törvényes ünnepek megállapítása tárgyában

1. § Törvényes ünnepek, az összes közhivatalok és
magánosok részére:

Vasárnapok

Január 1 [Ujév]

Január 6 [Vizkereszt]

Január 24 [A fejedelemségek egyesülése]

Husvét [3 nap]

Május 1 [A munka napja]

Május 9 [A függetlenség, a győzelem és a hősök napja]

December 25 és 26 [Karácsony]

December 30 [A Román Népköztársaság kikiáltása]

December 31 [Ujév előtti nap]

2. § Törvényes ünnepnapokat a jövőben a Miniszter-
tanács fog határozatilag megállapítani.

3. § A miniszterelnökség meghatározhat bizonyos em-
lékünnepeket, amelyeken a vasárnapi munkaszünetekre vo-
natkozó rendelkezések tartandók be.

4. § Minden ezzel ellenkező intézkedés hatályát veszti.
Bukarest, 1948. október 15.

C. I. PARHON,
MARIN FLOREA IONESCU

Dr. GROZA PÉTER

miniszterelnök

A BUNACIU

igazságügyi miniszter

LOTHAR RADACEANU

munkaügyi miniszter

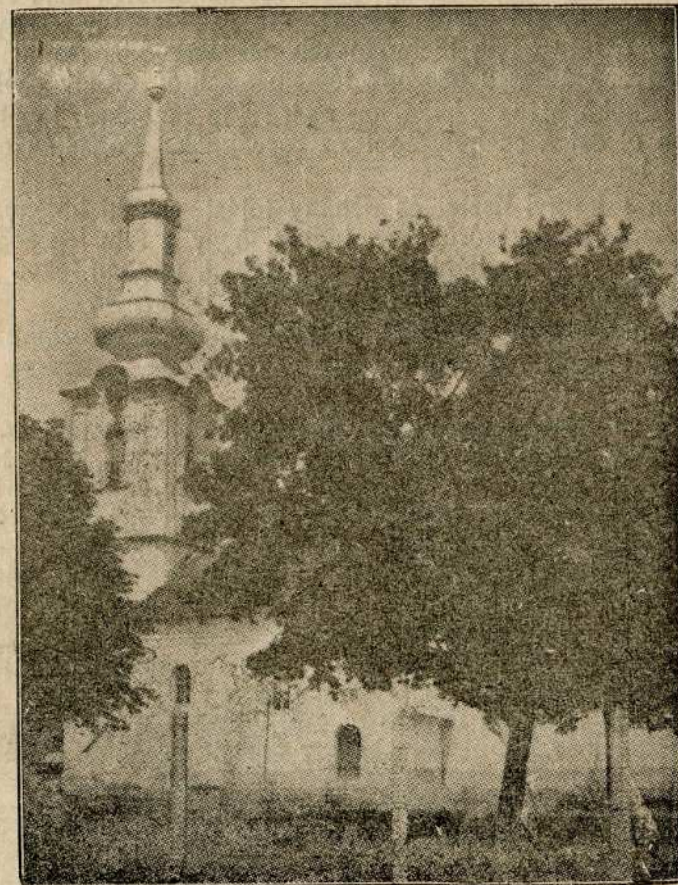
Nr. 171. Mon. Of. 1948 évi október 16-ik 241. szám.

Hogyan került kenyér az árvák asztalára?

A diakonissza testvérekkel árvaházunk jövő évi helyzetéről be-
szélgettünk. „Mi lesz veünk, ha a nyaralásból hazajönnek gyerme-
keink? — teszi fel a kérdést a vezető testvér.

„Most még valahogy eltengetjük életünket, de ha egyszerre
huszonöt éhes száj kér enni?”

Mindannyian érezzük, hogy a tények tudomásulvétele itt nem
segít.

Székelyhídi gyülekezeti temploma

A csendet a másik testvér töri meg: „Tiszteletes ur, ha élni akarunk, még ma cselekedni kell!”

Kölcsönös eszmecsere és tervezgetés után úgy határoztuk el, hogy árváink megsegítésére vidéki testvérgyülekezeteink támogatását vesszük igénybe.

*

A cséplés végeztével meglehetősen hamar jelenünk meg Hegy-közkovácsiban. Már első látogatásunkkor ös-zegyűjtjük az adományokat. Sürget az üres kamara, nincsen otthon ennivaló. Késő este van mire diákjaink és asszonytestvéreink elvégzik a gyűjtés munkáját. Munkaközösségünkben az egyik testvér panaszolva adja elő, hogy akadt olyan ember, aki durván elutasította az adományok gyűjtőjét. Ez az ember a falu egyik legmódosabb gazdája volt. Amint ezeket elmondja, egy sápadtarcu asszony lép be az ajtón és így szól:

„Hát, lelkeim, hiába vártam én egész nap magukra. Így hát magam hoztam el ezt a csekélységet az árváknak. Fogadják el tőlem szeretettel...!”

S aztán 1 kg-nyi lisztet és néhány tojást rak ki kötényéből az asztalra... Az adományozóról megtudjuk, hogy a falu legszegényebb asszonya. Férje gránátszilánkokkal a testében, ágyban fekvő beteg s mindennapi életét négy gyermek gondja-baja is terheli.

Ez az áldottszívű asszony, hitével megsokszorozta azt, amit adott. Aznap legőbbit ő adott.

*

Augusztus utolsó vasárnapja van. Várasfenesen vagyunk. Azon aggódunk, hogyan gyűjtjük össze az adományokat? „Nem kell félnünk — nyugtat meg a Nagytiszteletű ur — lesz, aki segítségünkre jöjjön!” Meglepetve tapasztaljuk, hogy a Lélek mennyire előttünk jár. Öreg asszonyok, presbiterek, egymást felülmulva — mintha bizony versenyeznének — igyekeznek segítségünkre lenni. Munkájuk nyomán annyi az adomány, hogy a rendelkezésünkre bocsátott helyiség a tárolásra szüknek bizonyul. Nem gondolunk arra, hogy a jótéményből valamit valaha vissza tudhassunk fizetni. Krisztus azonban visszaküldi általunk a kamatot. Egy nagybeteg leány tetemes kórházi költségeit, közbenjárásunk folytán sikerül Váradon a minimumra csökkenteni. Isten felhasznál bennünket egy fenesi szegény család érdekében.

Hálából, viszonzásul, örömmel szolgáltunk, az Ur jóelőre megfizetett nekünk a gyülekezet gazdag ajándékaival.

* * *

Köröstárkányban, Várasfenesen és Magyarremetén gyűjtött adományaink nem férnek fel a kocsira. Az adományok egy részét további intézkedésig Tárkányban hagyjuk. Az élelmiszerral megrakott szekér-

délben utnak indul Várad felé. Belényestől Váradig az utszakaszon dombok és völgyek váltogatják egymást. Utközben a kocsis állandóan panaszkodik: „Tulterheltük a szekeret, nehéz a lovaknak”. Űgyet sem vetve a szavakra, állandóan biztatom a kocsist: „Csak hajtson bátran!” — Nyolc-órás szekerezés után valami nyikorgást észlelünk. Figyelünk, hallgatózunk. Amint egy váratlan pillanatban oldalt nézek, látom, hogy a kocsi baloldali első kereke a löcsnek dőlve vánszorog előre. „Hő, megálljon” — kiáltok a kocsisra. Leugrunk a kocsiról s megállapítjuk, hogy a tengely belső része kibukott a helvéből. Szombatság és Dusánfalva határában ért a katasztrófa bennünket. „Uram Isten mitévők legyünk! — Sőhajtunk fel keservesen.

„Valakitől egy szekeret kell kölcsön kérnünk!”

„De kitől? Hisz nem ismerünk erre felé senkit!”

Három órai keresés után, az éjszakába nyúló törődéssel és fáradozással kocsisom egy ismeretlen román ember szívét megnyeri. És az kölcsönadja lófogatu szekerét.

Hálásan tapasztaljuk meg, hogy Isten kegyelme a nagy bizonytalanságban is velünk van. Éjjél tájban mire a hold ránkmosolyog, tovább folytathatjuk utunkat. Hazaérve, váradi árváink újból örvendezhetnek Isten gondviselésének jelein...

*

Árváinkért karácsonyig folyik a mentőakció. A szeretet ünnepén boldog és megelégedett arcu gyermekek mondanak hálát az Istennek, hogy Krisztus nem hagyta el övéit.

Az égben meghallgatásra talált a sok apró árva mindennapos imádsága:

„A mi mindennapi kenyerünket,
Add meg minékünk ma...”

BITTÓ ZOLTÁN

Földalatti üregekben

éjjelenként tartottak az őskeresztyének istentiszteletet s mindenki veszélynek tette ki magát az üldözések miatt. Mégis tömegek jelentek ott meg. Ugyanigy az üldözött francia reformátusok az 1700 as években. A te őseidnek 1681-től 110 évig csak az ugynevezett artikulás helyeken volt szabad istentiszteletet gyakorolniok. Távoli falvakból valósággal vándoroltak a templomba. Noked csak egy pár lépést kell tenned. Veszélynek sem vagy kitéve. Finn testvéreid 30 fokos hidegben kilométerekről mennek a legközelebbi templomba, hogy a reggeli hat órai istentiszteleten résztvehessenek.

Az átöröklés és a második parancsolat

1

„Ifjúkori jóbarátom halálos ágya mellől jöttünk haza felé egy tudós doktorral. A tudós doktor maga is ellágyult lelki állapotban lehetett, mert egyszer csak lirai hangulat fogta el.

Kár érte, nagy kár ezért a derék, értékes emberért. De hiába, az ősök vétke betelt rajta.

Nem válaszoltam, sokkal frissebb és mélyebb volt a gyászom, semhogy elméleti beszélgetésbe birtam volna bekapcsolódni. Az orvos azonban folytatta monológját.

Ennek a szegény fiatal embernek megrögzött alkoholista lehetnek a felmenői generációkon keresztül. Hát most utolérte őket a végzetük az ivadéokban.

Hogy még mindig hallgattam, megpróbálta áthidalni a kettőnk világát elválasztó szakadékot.

— Voltaképpen a tudomány is ugyanazt mondja, csak hogy más szavakkal, amit az Önök vallásos terminológiája így fejez ki: megbűntetem az atyák álnokságát a fiakban harmad és negyediziglen. Ebben a kórteremben ma délelőtt valóban egy körülbelül negyedizigleni álnokság bűnrögzött. Örökölt tragédia jutott el a végkifejletig.

— Igen, — szólaltam meg váratlanul, bár szégyenlősen és csendes hangon. Szegény barátomnak sokat imádkozhattak az elei a XVI. század közepe óta.

Partnerem úgy elképpedt, hogy megállott az utca közepén s megfogta kabátja egyik gombját, álljak meg én is vele.

— Hogy jön ez ide? — kérdezte hűledező mosollyal.

— Ön hivatkozott a fizparancsolatra, — válaszoltam fájdalomdiktálta keménységgel. — Igaza van, ott írva található valóban: Irgalmasságot cselekszem ezeriziglen azokkal, akik engemet szeretnek.

2

Nem mondom el ezt itt, mint egy sikerült letromfolás hivalkodó emlegetését, nem is voltam akkor illetően kedvemben. De a valóság szerint életemnek egyik nagyon szomorú percében villant át csakugyan bennem is legelsőször, mennyit emlegetjük a negyediziglen büntető Istent s hogy elhallgadjuk az ezeriziglen irgalmasságot cselekvőt. Pedig bennünket és a körülöttünk nyüzsgő világot csak ez az arány képes egyensúlyban tartani, különben nyomorultul senyednénk el. Megvagyok róla győződve, hogy már az is katasztrófális lenne kimenetelében, ha az Ur ötödiziglen cselekedne irgalmasságot azokkal, akik Őt szeretik. Hát még, ha megfordítaná az arányt s negyediziglen áldana, ezeriziglen pedig verne!

De, aki idáig nem meri is elkisélni a második parancsolat áldó és büntető szankcióját, az is jól teszi, ha gondol reá időnkint. Olyankor mindenestre, ha ujjá nem született, derék, becsületes emberek derékségét és becsületességét meg akarja magyarázni.

KARÁCSONY SÁNDOR: „M. Istene“ c. könyvéből.

Visszaemlékezés

Nem tudom elfelejteni Goldstein bácsit. Ha újra meg újra, hol itt, hol ott, hol amott lobbannak fel a gyűlölet vörös lángjai és nyomokban vádlóan kiált a legtöbbször ártatlanul szenvedők kétségbeesése, akkor mindig Goldstein bácsira kell gondolnom.

Igy történt az eset, ahogy következik.

Egy délelőtt, mikor ugy tiz óra tájban bekényelmeskedtem az irodába, az egyik bájos kis kolleganő sietett felém:

— Sziveskedjék befáradni az igazgató urhoz. Kérette Önt.

A hatalmas helyiség, ahol a direktor székel, luxussal bár, de tökéletes izléssel volt berendezve. Óriási faragott, fekete íróasztal mellett, szőkén, elegánsan selyem házikabátban, frissen borotválva ült az igazgató.

— Jó reggelt, — viszonzta köszöntésemet barátságos hangon, — kérem foglaljon helyet, megbízásom van az Ön részére.

Belesüllyedtem egy kényelmes bőr fotelbe, szemben a direktorral.

— Ön még a ma déli vonattal elutazik Gyantára — kezdte főnököm az utasítást.

— Hova? — kérdeztem csodálkozva. Azt hittem nem jól értettem a helyiség nevét.

Felsőbányai gyülekezetünk temploma. Épült 1890-ben. Az eredeti templom 1693-ban épült. Ennek a templomnak érdekes története van. Nagy Lajos felsőbányai lelkész így beszél el: „Gr. Károlyi Sándor királyi biztos a városon kívül a hegy alatt a Borkut utca mellett akart templom építésre helyet kijelölni, a piactól minél távolabb. Kijátszva a királyi biztost, előre megnézték egy alkalmas fekvésű dombot templom helyéül. A királyi biztost, midőn a helyiség kijelölése végett megjelent, a Borkut utcán föl s alá, a gyümölcsös kerteken keresztül hurcolták azon célból, hogy a királyi biztost a város közepéről minél távolabb vite egy fordulattal visszatérjenek az alkalmas fekvésű magaslatra. A királyi biztos azt hitte a hosszas és fáradságos járkálás után, hogy jó messze vannak a várostól, holott az előre kijelölt helyre érkeztek vissza, ahol a templomot föl is építették“.

— Gyantára, mit csodálkozik ezen. Biharban van egy ilyen nevű község.

Majd sorban, részletesen elmagyarázta a tennivalókat. Mikor befejezte, megkérdeztem:

— Azt véletlenül nem tudná megmondani az igazgató ur, hogy azon a Gyantán vagy hogyhivjákön akad majd valami szálloda féle, valami alkalmatosság ahol aludni és étkezni lehet, miután a megbízás végrehajtása előreláthatólag több napot vesz igénybe?

Közben aggodalommal gondoltam a kényelmes pesti szállodára, ahol laktam és a finom étteremre, ahol étkeztem.

— Bizony én csak annyit tudok, — válaszolt az igazgató, hogy van ott valami Goldstein nevű korcsmáros, aki egyébként az üzleti ügyek lebonyolításánál is segítségére lesz, — annál esetleg kap majd ellátást.

Korcsmáros?! . . . és még hozzá Goldstein?! . . . na köszönöm szépen.

Nagyon rosszkedvűen érkeztem meg Gyantára. Rajtam kívül még egy utas szállt ki a vonatból, egy parasztleány, aki otthonosan indult neki az országutnak.

— Atyafi! — kiáltottam utána — merre van itt a falu?

— Erre ni — mutatta az állával az irányt —, ha oda akar menni én elvezethetem.

Szóltanul ballagtunk a poros országuton.

— Ismer maga itt valami Goldstein nevű korcsmárost? — kezdtem puhatólódzni kísérőmnél.

— Hogyne! — derült fel a leány — éppen arra megyek, majd megmutatom hol lakik.

Végre ott álltam a ház előtt. Kivülről igen rendesnek látszott és a többi házhoz képest meglehetősen terjedelmes volt. Az egyik ajtón beszédet hallottam kiszűrődni, azon kopogtattam.

Szabad! — hangzott belülről egy férfi hang.

Benyitottam. Benn az asztalon lámpa égett. Kellemes meleg volt. Két férfi vacsorázott az asztalnál, egy idősebb gazdálkodó féle és egy fiatalabb ember, mint később megtudtam, a falu jegyzője.

Én Goldstein urat keresem — kezdtem idegenül és tétován és nehezemre esett kicsit az „ur“ szó kimondása.

— Én vagyok — mondta egyszerűen az idősebb ember, majd felállott, asztalkendőjével letörölte őszes bajuszát és kezet nyujtott. Kölcsönös bemutatkozás után elmondtam jöveletem célját, megkérdeztem, hogy itt aludhatok-e, persze mindezt már sokkal bizakodóbb hangon, mert — megvallom — én másképp képzeltem el ezt: Goldsteint és az egész környezetét. Egészen másképp . . .

Aztán engedelmet kértem, hogy én is az asztalhoz ülve, elfogyaszthassam a magammal hozott hideg vacsorát. Bizony szegénye-

sen nézett ki az ut alatt kissé megviselt ennivaló, ahogy az átnevesedett papirból kirakosgattam. Az asztalon a pecsenye a rendes edényekben sokkal gusztusosabb volt. Háziigazdám egy darabig csak nézte a kilátástalan készülődést, majd jóakarattal, de kicsit atyáskodóan megszólalt:

— Ejnye, hát csak nem fogja megenni uramöcsém azt a száraz elemózsiát, mikor itt van a jó vacsora az asztalon. Hozzál csak egy tányért, meg kés-villát, Erzsi.

A rendes öltözékű idősebb falusi asszony már hozta is az evőeszközt, elvitte az én ennivalómat és én hozzáálltam a finom sült-höz.

Vacsora után sokáig elbeszélgettünk, de én nem tudtam kimondani többet,

hogy Goldstein ur. Nem, ennek az aranyos kedélyű, tiszta, őszinte tekintetű, csupasziv embernek nem lehetett azt mondani, hogy „ur“. Ennek csak azt lehetett mondani, hogy bácsi, kedves jó Goldstein bácsi.

Közben befűtöttek a számomra kijelölt szobában és lassan készülődtünk a lefekvéshez. Mikor egyedül maradtam, körülnéztem. Tisztaság, rend mindenütt. Hófehér ágynemű. Nagyon, de nagyon régen nem aludtam olyan mélységes, üdítő álmot, mint akkor éjjel.

Csokonai V. Mihály (1773-1803) a XVIII. század második felének népies írója. Balassi és Petőfi után legkiválóbb lírai költőnk. A debreceni kollégiumnak volt híres tanára s szobra ott áll a debreceni nagy templom előtt.

Arra ébredtem hogy valaki halkán benyitott. A reggeli mel hozták. Jó, ha a misita tálán tejből készült tejeskávé volt, puha kaláccsal, amit bizony már nagyon régen nem láttam.

Hüvös, de szép napfényes idő volt, amikor elindultunk Goldstein bácsival hogy a rámbizott üzletet lebonyolítsam. A falu hosszú utcáján mentünk végig és bizony nagyon sok időbe telt, míg kiértünk a faluból. Nem mintha az az utca csakugyan olyan hosszú lett volna, hanem mert utközben minden lépésre meg kellett állni. Goldstein bácsi miatt, meg a falubeliek miatt, akik nem tudtak elmenni mellette szó nélkül. Ő pedig mindegyikkel szívesen állt szóba:

— Na lányom, hát hogy vagy? Hát az urad irt a frontról? Kapod már a hadisegélyt? Eladtad a tehenet? Agyonisten néném, hogy van a fia, kijött már a kórházból? Na jöjjön el, aztán megírom azt a kérvényt. — Így ment szüntelenül.

Mikor elhagytuk a falut, megkérdeztem a derék embert:

— Mondja már Goldstein bácsi, miféle hivatala van magának ebben a faluban, hogy mindenkivel van valami elintézni valója?

— Nekem fiam?... Semmi... azaz, hogy nagyon is sok Özveggy ember vagyok, családom nincs, hát örökbe fogadtam a falut. Ezeknek én vagyok a gyámja, az ügyvédje, az apja, a tanácsadója, segítője, mindene.

Két vagy három napot töltöttem el Gyantán és mikor elérkezett a visszatérés ideje, megkérdeztem, mennyivel tartozom a kifogástalan ellátásért. Goldstein bácsi nagyot nézett, szinte sértődöttnek látszott:

— Semmivel öcsém, hát olyan nagy valami volt az? Na nézze meg az ember.

Így aztán nem maradt más hátra, mint hálálkodva megköszönni mindent. Az ellátásért talán elég is lett volna ez fizetségül, de én mégis úgy éreztem, hogy valamivel adós maradtam a derék, jó embernek, amit pedig pénzzel ugysem lehetett volna megfizetni. Adós maradtam azért a darabka szivért, amit nekem juttatott, azért a tapasztalatért, aminek egész életemen át hasznát fogom venni ahányszor a szeretet és gyűlölködés keresztlutján fogok állni. Nem, én sohasem fogom a gyűlölködést választani, akármilyen irányu legyen is az. Inkább dobok vissza száz kődobálót kenyérrel, mint egyetlen „embertestvéretem” követ.

Azután még egyszer találkoztam Goldstein bácsival, de akkor már csak a nevével. A „Keleti Ujság” 1925. március 20-iki száma írta róla a következőket:

„Egy zsidó korcsmáros temetése, akiért a református templom harangjait is megkongatják. Nagyváradról jelenti tudósítónk; Goldstein József 65 éves korcsmáros szombaton délután szállították haza a biharmegyei kórházból, Nagyváradról Gyantára, de utközben meghalt. A falu határán mindegyik falusi látni akarta mégegyszer

Goldsteint, mert nagyon népszerű ember volt, mindenkivel szépen beszélt és ha valaki bajba került, segítőt rajta. Vasárnap valóságos bucsujárást rendeztek a Gyantaiak Goldstein ravatalához, temetésekor pedig a református templom harangjait is megkongatták mély részvételük jeléül. Arday Aladár református lelkész is beszélt a sírnál, aki magasszárnyalású beszédben a következőket mondta: „Eljöhettek ehhez a koporsóhoz tanulni azok, akik a fajgyűlöletet éltetik és megtanulhatnak, hogy nincs sem zsidó, sem görög, sem pogány, hanem mindnyájan testvérek vagyunk. Majd így fejezte be gyászbeszédét: „Kívánunk neked csendes nyugodalmat a boldog fellámadás reménye alatt, Jehova, Ábrahámnak és Izsáknak Istene, a te Istened nekünk is Urunk lett az ő szent fiában». A református pap szép bucsuzatója nagy hatást váltott ki és élénken tükrözi vissza az egész környék felfogását, amelynek testvéries szellemét az öreg korcsmáros nagyban elősegítette életében“.

Ezt a visszaemlékezést még 1930-ban írtam. Azóta ott őriztem más egyéb már megjelent, vagy megjelenésre váró irataim között a fiókomban. Egy alkalommal évekkal ezelőtt megmutattam gyűjteményünk lelkipásztorának, akinek kérésére most szívesen adom közre írásomat. Nemcsak azért, mert a benne említett gyantai lelkész azóta egyházkerületünk püspöke lett és így e kis visszaemlékezés ebből a szempontból is érdeklődésre tarthat számot, hanem mer úgy érzem, e történetben kifejezésre jutó igazság ma is és mindenkor méltó, hogy minél többek elé odaállítsassék.

Szamárnémeti.

VAJNAI ÁRPÁD
presbiter.

Svájc egyik szállodájában a társalgó asztalára a szálloda tulajdonosa a többi könyvek és a folyóiratok közé egy teljes Bibliát helyezett. A szálló vendégek tanulságos és érdekes sorok t jegyezték be a Biblia hátulsó üres lapjára. Egy szálló vendég ezt írta: Ez a könyv nem való szállodába. Egy másik ezt; A Biblia Isten szava és minden helyre való. Egy harmadik; Az ember nem ítélheti meg az Istent.

Egy alkalommal ebben a szállodában szállt meg a japán követség titkára s elolvasta a bibliába írt véleményeket. Érdeklődni kezdett a Biblia iránt. Vett egyet s addig olvasta, míg Jézus követője lett.

Husz éves az erdélyi református diakonissza intézet

A diakonissza intézet az elmúlt 1948-as esztendőben meleg és bensőséges keretek között ünnepelte meg fennállásának két évtizedes jubileumát.

1928 június elsején két nagyváradhi hívő keresztyén nő, Csernák Béla nagyváradhi lelkipásztor irányításával megérkezett Marosvásárhelyre s ezzel megindult az Erdélyben régóta óhajtott diakonissza-képzés és szolgálat.

1933 januárjában 24 diakonissza költözött át Kolozsvárra, a berendezett diakonissza otthonba s 1933 május 22-én megnyílt a református diakonissza kórház.

1944 június másodika a legszomorubb napja a diakonissza intézetnek. A Kolozsvárt ért bombázás elpusztította a református kórházat, lakhatatlanná tette a diakonissza-otthont s egyuttal négy hűséges diakonissza a szolgálati helyén életét vesztette.

1945 május 3-án kezdte meg ismét munkáját az intézet, a nagy nehézségek árán felépített s szakszerűen berendezett kórházban, kiváló orvosok beállításával.

Borbáth Dániel a diakonissza intézet 20 éves tanulságairól írva Vásárhelyi János püspök megfogalmazása alapján a következő legfontosabb tanulságot vonja le: „Igazi diakonisszák csak a Krisztus lelke által megszentelt gyülekezetből kerülhetnek ki s csak a Krisztus lelke által megszentelt gyülekezetek tudják értékelni, megbecsülni és felhasználni a diakonisszák áldozatkész szolgálatát.“

A finn parasztproféta

Ruotsalainen Pál, a finn parasztproféta 142 évvel ezelőtt, 1777-ben született Tölveniemiben, Középtinnországból. Szülei egyszerű földműves emberek voltak s nem valami tulságosan vallásosak. De a finn nép akkor általában durva, iszákos, nagyon is anyagias, mondhatnánk istentelen nép volt. Pál a Svédországból beszivárgó ébredési mozgalmak hatása alá került s a Szentlélek csodálatosan átalakította. Bejárta Finnország nagy részét s egyszerű ígéhirdetésével páratlan ébredési mozgalmat indít meg. Ez a mozgalom átjárta az egész finn népet és teljesen megváltoztatta vallásos felfogásában, mindennapi életében, erkölcsi magatartásában. Pedig nagyon sok akadály tornyosult Pál munkája elé. Pörbe fogták, törvényszékek elé idézték, megbírságolták. Bátor, bizonyágtévő hittel állta mindvégig a meghurcoltatásokat. Tulajdonképpen ő a finnek nagy reformátora. 75 éves korában halt meg. Mozgalma ma is él s felmérhetetlen hatással van Finnország belső életére.

Varga Katalin; a havasok nagyasszonya

Az 1846—47-es Erdélyi országgyűlésen megalkották a szükkeblü urbéri törvényt. Alsófehér megyében indult meg a mozgalom, hogy a nép emberségesebb életformát vivjon ki magának. A Közép Zalatnai bányavidéken, a mócok földjén robban ki az elégedetlenség, mivel a népet megfosztották még attól a szerény kiváltságától is, hogy a bányászok jobbagyok bizonyos robotmunkát pénzzel válthattak meg.

A szegény jobbagy bányász nép ügyét vette kezébe Varga Katalin, akit a „mócok nagyasszonyának“ neveztek el. Székely, vagy magyar nemesasszony lehetett, Kőhalomról jött a mócvidékre, világot járt és felvilágosodott, művelt nő volt.

Varga Katalin a nép ügyében a bécsi udvarhoz felfolyamodással élt, ahonnan a felfolyamodást letették az erdélyi fő kormányshoz, az meg rábizta a kivizsgálást Alsófehér megyére. A vizsgálat a panasztétel jogosságát megállapította és kilátásba helyezte a kedvező ítéletet. Varga Katalin a néppel együtt türelmetlenül várta a kedvező döntést. S ezalatt az idő alatt állandóan járta a havasok vidékét. Lovon és gyalogosan kereste fel a szétszórt falvakat. Topánfalva, Abrudbánya, Kerpenyes s a Bicsumok népei felcsillanó szemekkel fogadták a „mi Asszonyunkat“. A mártírsorsot nem kerülte el Varga Katalin sem. Elfogták, előbb az enyedi, a gyulafehérvári, majd a székelyi börtönbe vitték. 1950-ben hoztak ítéletet a testben összetört, lélekben megkínzott asszony fölött. Az ítélet az országból való végleges száműzetést jelentette. A száműzetés végrehajtására azonban nem került sor, mert a testben és lélekben meggyötört nagyasszony kilehelte nemes lelkét.

Traianus, a híres pogány római császár (98—117) gonyolódva szólt egy zsidó pap felé. „Mutasd meg a te Istenedet, akkor hiszek benne.“ Az öreg rabbi a napra mutatott: „Nézz bele fenséges császár“. „Nem lehet, mert elvakít...“ „Hogyan akarod hát Istent látni ha egyetlen teremtménye fényességét sem bírják el szemeid!“ —

Emlékezzünk

100 évvel ezelőtt, 1849 július 31-én tünt el Segesvárnál a szabadságharc küzdelmeiben Petőfi Sándor, a magyar nép és a világ szabadságszerető népeinek lánglelkű költője.

100 évvel ezelőtt, 1849 október 6-án végeztette ki Haynau, a „bresciai hiéna“ a 13 aradi vértanút, a magyar szabadságharc mártírjait, akik halálukkal beigazolták, hogy a kötelelességteljesítés és népüknek szeretete tragikus sorsra juttathat vezető egyéniségeket.

100 évvel ezelőtt, 1849-ben halt meg Chopin, a nagy francia zeneszerző, ki nagy zenei alkotásaival világhírnévre tett szert. Utolsó szavai voltak: „most a boldogság forrásánál vagyok.“

150 évvel ezelőtt, 1799-ben halt meg Washington György, az amerikai Egyesült Államok megteremtője és ismételt elnöke, ki számtalan csatát végig küzdött népe szabadságáért. Szóbrán ez a három szerény szó huzódik meg: „nem hiába éltem.“

150 évvel ezelőtt, 1799-ben született Táncsics Mihály, aki 1848-ban a „Munkások Ujsága“ című hetilapjában küzdött a városi és falusi szegénység érdekeiért.

150 évvel ezelőtt, 1799-ben jött létre Angliában a „Vallásos Iratok Terjesztő Társulat“, — mely a felnőttek közti belmissziói munka megindulására hasznos alkalmul szolgált.

160 évvel ezelőtt, 1789 július 14.-én történt Párisban a Bastille lerombolása és bevétele, melynek emlékét, a szabadságáért sokat szenvedett francia nép, minden évben július 14.-én leirhatatlan lelkesedéssel ünnepli meg.

240 évvel ezelőtt, 1709-ben halt meg Regnárd francia író és földrajzi utazó. Mikor 1680-ban lappföldi expedíciója alkalmával társaival tovább nem mehetett, ezt vésette az ott lévő sziklákra: végre itt megállapodtunk, ahol számunkra megszűnt a világ.

250 évvel ezelőtt, 1699-ben kötötték meg a karlócai békét a törökökkel, miután Bécs felszabadítása után 16 évig küzdöttek ellenük az európai hadak és miután 1686-ban Budát is visszafoglalták.

350 évvel ezelőtt, 1599 április 25.-én született Hungtingdoóban Cromwel Olivér.

Szatmárnémeti

Merk József

Püspöki erkölcs

Irta: Sárközi Lajos satmárnémeti lelképásztor.

Akkortájt május legelején tartottunk. Csupa orgona-illatban lubickolt az életünk. Cikázó jókedvvel habzsoltuk a jövő ígéreiteit.

A vidámság a kollégium jobb sarkának második emeletéről, a kántusteremből sugárzott szét leginkább, ahol közel minden alkonyon méla zöngemények és csapongó hejehuják áradoztak. Megnépesült ilyenkor a templomkert áhítatos fülelőkkel, főként szemérmetes diáklányokkal, akik a belső titokba valamelyest már beavatottak. Tudják például, hogy a felső cét olyan érces-zengőn Ákány-testvér, a kisgömböc jogász vágja ki.

Az utóbbi napokban ugyancsak szorítják a fiúk a nótázást. Nagy oka-foka lehet ennek a hajrának. Mivel pedig a titkot a vak tyúk is kikaparja, a püspöki irodának író diákok, mint okosabb lények, a rezidencián elejtett célzásokból hamarosan kihámozzák, hogy ez a kántusi lendület váltig igen az agg püspök kilencvenedik évfordulójához kapcsolódik.

Hogy pedig alaposabban megértsük a körülállást, illik bekukuskálni a rezidenciára. Kövér igényt ne támasszon senki, mert manapság a nárittyeni pap is külön házban lakik, mint akkoriban Kise Áron. A Hatvani-utca sarkán kuporgott ez az ósdi kis épület. Két szoba, hosszú üveges folyosó és tágas iroda roskadozó alkotmányában huzódott meg a nagyterebélyű méltóság.

Ott az irodában trónol naphosszat a jó aggastyán, karos hársfa-székén. Nézdegéli az ablakelötti kertecskéből bemosolygó virágokat és tűnődik az eliramlott eseménydus multon. Szájából örökösen lóg a pipa, amit gyakorta élesztget hol maga, de leginkább valami segítség-káplán, vagy íróniák. Meghibázott a fújtató: nyüvödött eleget. Halak és kurtán végzi a kormányzást titkár-társán keresztül.

Bezzeg a titkár ur, Hajdu Zsiga, — aki szintén nem mai csirke, mert a nyolcvan felé tapos, — annál is serényebben recsegteti reszelős hangját. Nagyot halló, hát innen a hangosság.

Eszem a két jó öreget, hogy megbirkóznak a végtelen nagy tartományal. Nem zakatol, mint manapság, őt hat írógép, ontva a főmérdek írást. Legfeljebb a dolog dandárja idején, tanév elején-végén, kerületi gyűlések tartásakor, lábatlankodunk ott egynéhányan a kollégium bajsznövesztő teológusaiból. Gürcöljük a betűket, de inkább lessük és szippantgatjuk a körülményeket.

Mivelhogy imé kopoqtatnak és illő tisztességgel béváltakozik az Isten háta mellé dugott sz. i presbitérium küldöttsége. Azaz valami bajérdekelttség. Zsiga bácsi parolázással a fogadó asztal köré telepíti őket. A főatya-mester is közéjük barátokozik. Menten kitarul a táblás

vakablak és apró poharak kerülnek elő, meg nyakas üvegben valami csodaszor, a békés elintézés irányában való orvosság. Ilyenkor Zsiga bácsi végig süvölt a hosszú folyosón:

— Berta, abból a teperiősből!

Az iródiákok nyomban felhangolódnak, mert tapasztalatuk alapján, hogy most ők is sorba jönnek. Ugyanis a felhívásra rendszerint maga Berta néni, a püspökné „Őnéltósága” csoszog be rózsahimzésű bársony papucsban, galambfehéren és örökké derűs arccal. Szakasztó kosárában hozza a pozicsát, aminek egy részét a jövevény-ség elé rakja a most üres tartóba. Néni kedveskedés után hozzánk tipeg és a maradékot elibénk önti az asztalra. Nagy noszogalás nem kell a bekebelezéshez. Inkább a kérdéseivel hoz zavarba, mert a diákok kényes oldalait, a kolokviu-nokat feszegeti, no meg azt, hogy melyikünknek van szeretője? Fűlig pirul ilyenkor az ifju lélek, mivel, akkortájt a belehabarodások korát is éltük. Lehet, hogy a nagyszonyt is megisméjgatja valami emlékezés és visszavonul vele rejtekébe.

A másik asztalnál már sorjázódik a panasz. Tagbaszakadt atyafi pödörinti a beszédet kellő teketóriával és nyomatékosan. A papjukat mártogatják:

— Nem olyan ez, mint más... sose köszön senkinek... örökösen püföli a gyermekeket, pedig nem lehet mindenki tudós... a fiataliságot guzsban tartja... a legények még bevonuláskor se nő-lázhatnak... nincs hozzánk semmi hazatja... a szószéki is mindig korhol... pedig megízéjtük... Szóval nem nekünk való!
— Itt az irás a főtanácshoz, rajta van az egész falu neve!...

A többiek is hozzákontráznak, egyre hevültebben:

Az ember maholnap ki se kurjanthatja magát... Nem kell semmi-letteképen!...

A két öreg türelemmel hallgatja ki őket s mikor a felfujt hólyagokból kifogy a szusz, csak annyit válaszol a főatyus:

— Fiacskáim, szeressétek egymást! Bocsássatok meg egymásnak nem hétszer, hanem hetvenhétszer. Majd megintom én a pap-öcsémet. Vigyétek az irásokat és ne csináljatok nekünk dolgot!

Az atyafiak lekókadnak. Alkalmassint ilyen gondolatok sustorékolnak bennük, amint bucsuzkodnak: — A megbocsátáshoz még férhetne szó... De az már valóságos lelketlen pogányság volna, ha valaki dolgot adna ennek a két aranyos vén embernek.

Hát ezért nem gyűlnek az irások és élet lüktet mégis öreg komandóra Tiszántul reormátus birodalmában...

... Ha elrepülnek a századok is, mennyivel inkább elillan az a néhány nap, mikoron betopog a pátriárka a kilencvenbe. Országszerte ünnepel a protestáns világ... Magas kitüntetések, mint az ég hópihés babérai lepik el a bemohosult halántéket. Ünnepe-

yek, szónoklatok, versek, iskolai, hatósági és testületi üdvözlések pazarságában telik el a délelőtt. Boldogságban usznak a lelkek, legelőbb a kollégiumban, ahol szünnap és ünnepnap ebéd: dupla-szeletű sertéskaraj, fánk és timotheusi borocska.

Alkonyatán élénk zsivalygás folyik a coetusokban. Nyalkitják magukat a fiuk, főként a szereplők. Onnét a sok szóváltás, mert a közös ruhatár nehezen szolgáltatja a gálákat.

Naplementben aztán glédába áll a kántus. Mácsai tanár ur kis kántusba tömöríté az énekesek legjavát, a hires huszonnégyet. Mikor azonban kiállottunk az ablak alá, körülszegélyezve fáklyásos, lámpionos csoportokkal, kétszeresévé is megnőtt a számunk. Bevontuk szépen a szívbeli jó pajtásokat nemcsak a kollégiumból, hanem a társadalomból is. Ni lám, itt ékeskedik Monoki Jóska, a bevágómészáros legény, meg Kardos Feri, a trazina-taszító vasutas. Mert hát ezek mindketten diákszámba menő dicséretes cimborák, marcona titánok, akik örömben-bubán kitaranak az alma-mater válogatotjaival. Örömben például itt jelenlegesen, meg a kántus-ivásokon és Törő bácsinál; buban pedig — teszem azt a képviselő-választákon vagy a főispán fogadásán.

Az ének pedig zendül és szárnyal. Hallására a csillagos eget borongó arca is kividámul:

Felleg borult az erdőre...
Nem átkozlak, ne félj tőle.
Ha rád ajkam átkot szólna,
Sosem szerettelek volna...

Torony nélkül mi a város...
Mit ér a lány, ha nem páros.
Heje, huja-huja, lakadalom,
Magam is megházasodom...

Tapsorkán kíséri a szerenádot.

Csily tanár ur, a kántus felügyelője ugyanis, mint az ékesszólás nagymestere megköszörüli torkát és gyönyörűen kirakja a szót, kívánván minden áldást — még annyi esztendő — az ünnepeletnek, Isten dicsőségére és az anyaszentegyház ünneplésére! A választ valami rokon féle, talán az egyik papvő adta meg. Áron bácsi csak tartotta roskadozó, valamikor délceg alakját és hullatta könnyeit, ami a legmeghatóbb volt valamennyi szónoklat között.

Diadalmasan térül be a kántus az irodába... Teremtő szent Isten! Égi tünemény tárul elébe; dusan rakott asztal, minden kívánatos jóval, ami „szem-szájnak ingere”. Csitulj szívem és ne emészd az éhes világot a sok drága kolbász, sonka, szárnyas sülték, rántott

és olajos halak, pogácsák, sajtok emlegetésével. Százig való nép is megtelíthetik az áldásból... A szénior rövid fohászt rebeg, mire a sisera-tábor nekigyűrődik.

Jó dolgot kíván, aki püspökséget kíván, — olvassuk az Írásból; — de különösen akkor, ha őki gyelme ilyen sáskasereg megvendégelésében gyönyörködhetik. Mohó csuszna a pompás falatok, a megvetett ágyakat sör—bo: öntözgeti. Az ember kapkodva turkál az áldott mennyei mannában... Csak a nádrágszijen kell ti'okban egy-egy lyukat eresztetni. A hangulat bokrosodik. Előkerül ujfent a nóta, de most már az ünnepelt atya is beilleszti reszkető hangját:

Felleg borult az erdőre...

Torony nélkül mi a város...

Hej, haj, valamikor ő is Ákány-módra zenghette! Nóta-erdőbe borul az egész terem. Kivülről be-be morajlik a faps...

Ez volna ám az igazi élet — ítéletnapig! De — jaj — az agg pásztor felemelkedik. Bódi káplán menten a szolgálatára áll: karonfogva kivezeti őt. De azon percen visszasiel:

— Maradjatok fiuk! Az öreg átment a másik szobába, ottani vendégeihez. Ti folytassátok tovább! Áron bácsi azt akarja, hogy üres legyen az asztal!

Könnýű ám az ilyen beszédet megérteni. A jókedv még csapong, de közben már csomagolnak a haramiák. Másként nem ürülhet meg az asztal. Félóra mulva ismét betopog a püspök-atya Zsiga bácsival. Bágytatag szemeibe fény szökik és mosolyba öltözik barázdált szép arca, amikor végigtekint a letarolt asztalon. Zsiga bácsi is átlátja a helyzetet, helyeslően bólint és elfogódottan recsegi:

— Fiaim, ma kitűnően feleltetek!

Még csak egy dal: — éltesse Istenünk soká!... Aztán hamarosan kitakarodnak a betyárok. Leghátul a bevágó és trazina-faszüítő cipe ik hordóstól a megmaradt bort. A kint őgyelgő közönség zugó éljenzéssel kíséri őket a kollégiumig, ahol is — a széniori hivatalban folytatódik a heje huja lakadalom...

...Azóta dicsőült alakjában is látom olyankor a jó aggasztánt, amint áldóan néz le az üres asztalra. Mintha imádsága is a lelkeembe susogna: Szeresd őket, Uram, az én fiaimat, ha a kedvemért megszegték is a nyolcadik parancsolatot!...

Missziói történetek

Élt egy faluban egy nagyon szegény lány, aki azzal kereste a kenyerét, hogy a folyóról vizet hordott a faluba, ahol kevés kut volt és nem volt alkalmas víz a mosásra. Történt, hogy a faluba egy misszionárius jött előadást tartani. Beszélt a pogányokról, a nagy sötétségről és sivárságról, amelyben Krisztus nélkül élnek. Olyan megindítóan beszélt, hogy a jelenlevők valamennyien akadoztak és szép kis összeg gyűlt a perselybe. A szegény lánynak nem volt egy leje sem, amit adhatott volna, hiszen alig kereste meg a legszükségesebbet magának a vízfordással. De nagyon szeretett volna ő is segíteni. Elhatározta hát, hogy igyekszik egy kis pénzt keresni és azt odaadja a misszió céljára.

Sajnos nem volt olyan egyszerű a dolog, mert nagy felhőszerzés kadás lepte meg a vidéket. A folyóhoz vezető ut olyan sikos lett, hogy a nehéz vödörökkel nem lehetett megjárni. Szegény lány majdnem elkeseredett, hogy nem sikerült a terve és még a munkája árán sem hozhat áldozatot az Istennek. De azután elszégyellte magát és azt gondolta: „visszaadom az Istennek, amit ő tőle kapok“. Gyorsan minden vödört és csöbrét kitétte az esőbe és összegyűjtötte a vizet. Az így szerzett kere-tének minden lejét odaadta, hogy ő is tegyen valamit a pogányokért.

*

Egy párizsi vak asszony 27 frankot hozott az ottani missziópénztárba. Szilmafónással foglalkozott, ami bizony kis jövedelmet biztosított neki, azért meglepő volt ez a nagy összeg, ami az ő helyzetében nagy áldozatot jelentett. Meg is kérdezték tőle, hogyan tud ennyit adni. „Nem sok, amit adtam felelte —, hiszen vak vagyok és nincs szükségem világitásra. Más társaim, akik látnak, ennyit adnak ki évenként a világitást szolgáló olajra. Én tehát odaadhatom a 27 frankot a pogányok világitására.“

*

A Dé'i tenger egyik szigete Roratonga. Itt do'gozott Hill misszionárius száz évvel ezelőtt. Egy este belépett a szobájába egy kis bennszülött fiu és azt mondta, hogy ő nagyon szeretne valamit az „Isten házáért“ tenni. „Hogy gondolod ezi“ — kérdezte a misszionárius. „Óh, hiszen harangozhatnék, ahhoz már ériek“ — felelte a kis fiu.

Harang még nem volt ugyan abban az időben a szigeten, de egy kivájt fatör set használtak helyette, amelyet egy bottal kongattak. Akatangi, a kis fiu, boldog volt, hogy megkapta a harangozóti tisztséget és olyan boldogan és hűségesen végezte a dolgát, hogy öröm volt nézni.

Két esztendő mult el és Roratongán új iskolát akartak nyitni, ahol a falu iskolájának legjobb tanulóit tanulhassanak tovább. Hill misszionárius kiválasztotta a növendékeket, de Akatangira nem is gondolt. Este szomoruan látogatta meg a kis benszülött. „Annyira szeretnék tanulni — mondotta, — az apám majd megengedi, hogy eljárhassak az iskolába. Csak vegyél fel a tanítványaid közé“. A misszionárius beleegyezett és Akatangi szorgalmával egyik legjobb tanítványa lett. Így telt el az idő, s egy este megint felhangzott a szerény kopogtatás Hill ajtaján. „Van egy szerény gondolatom, — kezdte Akatangi — arról szeretnék ma este veled beszélni“.

Mi lenne az? — kérdezte a misszionárius. „Szeretnék Isten embere lenni“. Hiszen ez igen jó, sőt nagy gondolat. Isten épen azt szeretné, hogy mindnyájan az ő emberei lennénk.“

„Igen, de úgy gondoltam, hogy én is szeretnék egyháztag lenni, aki urvacsorát vehet a gyülekezetben.“ Ez még nem elég ahhoz, hogy Isten embere legyél“, mondta a misszionárius. „Tudom, válaszolt a kis fiú, de a szívem már régen az Istené és azért szeretném, hogy nyilvánosan is az övéi közé tartozhassam.“

Valóban Akatangi élete arról tett bizonyosságot, hogy a szívében Jézus lakik, és Hill hamarosan meggyőződhetett róla, hogy a keresztyén tanításokat is ismeri. Néhány nap múlva tehát felvették az urvacsorázók közé.

Akatangi felserdült ifjává és egy este megint felkereste a misszionáriust. Ezt mondotta »Most sokat tanultam már tőletek, és igazán szívből hálás vagyok mindazért, amit kaptam. De volna még egy kívánságom. Nagyon szeretnék magam is az Isten szolgálatába állani és pogány testvéreimnek hirdetni az evangéliumot. Ha te is úgy gondold, hogy alkalmas lennék erre a munkára, kérlek végy fel engem a tanítói szemináriumba, hogy felkészülhessek erre a szolgálatra.“

Néhány hét múlva csakugyan a szemináriumba találjuk Akatangit, ahol nagy igyekezettel készül hivatására.

Tizenkét év telt el azóta, hogy a kis fiú először kereste fel a misszionáriust, egy nap csakugyan megkapta a megbízatást, hogy egy másik társával elinduljon Erromanga szigetére a benszülött pogány testvérei közé, hirdetni a Jézus evangéliumát. Akatangi sirt örömeiben, mikor megtudta, hogy az Isten elfogadta az ő szolgálatát és boldogan indul új munka helyére.

*

Vannak, akik az életük egész munkáját, a szívük minden szeretetét odaadják az Isten szolgálatára, de voltak, akik még többet áldoztak, az életüket áldozták az Isten igéjéért. Fehér misszionáriusok és bennszüött keresztyének egyaránt nem sajnálták a vérüket, hogy hitet tegyenek Jézusról, aki megát adta életünk.

A kínai nagy keresztyénülözések idején egy bennszüött evan-

gelistát végeztek ki, rettenetes kínzások közben. Rá akarták beszélni, hogy tagadja meg Jézust, de ő állhatatos maradt. Mikor már alig volt ereje, azt mondta: „Lehet, hogy nem fogok már beszélni tudni, de soha nem szünnék meg Jézusban hinni“. Egyetlen 14 éves lánya apja kivégzése után elmenekült a szántóföldekre és magával vitte bibliáját. De megtalálták és a bibliáról megismerték, hogy keresztyén. Kivitték a vesztőhelyre és megkérdezték tőle, hogy Jézus követője-e? Bevallotta, hogy igen. „És nem félsz most?“ — kérdezték a katonák. „Hogy félek-e vagy nem, az nem fontos, Jézust szeretem és őt soha meg nem tagadom“ — felelte a kisleány. Egy kardcsapás vetett véget fiatal életének.

Mi a jegyesség?

Mi a jegyesség címen tartott Sebastyén Jenő előadást ifjúsági konferencián. A konferencia végén az ifjúság kérdéseket intézett az előadóhoz. Ezekből a kérdésekből és az arra adott feleletekből közlünk néhányat.

Kérdés:

Ha a szülők ellenzik és minden ellene szól egy házasságnak, de az ember úgy érzi, ha elmulasztja, egész életében szerencsétlen lesz, mit tegyen?

Felelet:

Ha valóban minden ellene szól és azt már most is belátja, okosan és józanon, az már azt jelenti, hogy csak a szenvedély nagy és ezért nem képes a lélek arra, hogy az Isten figyelmeztetését is képviselő szülők szavára hallgasson. Pedig ilyen esetekben csak a szép, végleges és méltósággal és belátással viselt lemondás lehet az igazi megoldás. Tehát nem a halálrakeseredés, a világ szerinti való szomorúság, az öngyikosságra, halálra, stb-re való gondolás a kivétel, hanem itt is az Isten szerinti szomorúság állítja kősziklára az ember lábait, t. i. az Isten akaratának felismerése és az azelőtt való meghajlás. — II. Kor. 7:8—10. 38:17.

Ez esetben t. i. ha csakugyan komoly hívő lélek az illető, akkor erős lélek is lesz, és ki van zárva az is, hogy a legnagyobb szenvedés mellett is (ami egyébként ilyen esetekben érthető) „egész életében szerencsétlen“ legyen. Mert Isten egészen bizonyosan meggyőzítja a sebeket és új utat mutat a számára, ahol újítja örömeit is várják... Hiszen református felfogás szerint még a nő életében sem a házasság az élet célja, ahogy a szentimentális regények, szindarabok és mozi történetek, stb. szokták feltüntetni, hanem az Isten dicsőségének szolgálat. És nézzük meg a világtörténelmet és egyháztörténelmet: hány nagy, házasságban nem végződhető, sokszor szinte tragikus szerelem alakul át — Isten kegyelméből — szent energiává, t. i. az Isten iránti örök szerelemné és végzett az egyházban és a társadalomban világtörténelmi jelentőségű munkát?!

Kérdés:

Boldog lehet-e az a házasság, ahol a vőlegény sohasem mondja a menyasszonyának, hogy szereti, de viselkedése azért a szeretetet mutatja?

Felelet:

Vannak igen passzív és zárkózott, vagy félénk és szemérmes természetek, akik ilyenek a szerelemben és így a jegyességben, sőt a házasság idején is. Némelyek azonban csak átmenetileg, azaz tapasztalatlanságból, elfogódottságból, túlzott szemérmességből, vagy félszagségből stb. ilyenek. Ezek egyénileg igen boldogok tudnak lenni a maguk passzivitása ellenére is, de rendszeren külsőleg komor és mogorva férjek válnak belőlök. A női lélek az ilyen természeteket nehezen tudja elviselni, mert először is nem érti, másodszor pedig mert mellettük elhanyagoltnak, meg nem értettnek, stb. éri magát. De nem is normális lelkület az ilyen, mert „a szívnek teljessége” esetén nem is lehet néma az ember. Az igaz szeretet szerető kedvességben kell, hogy megnyilatkozzék, minden émeletűs udvarlási fogások nélkül is, a férfi részéről. Az ilyen ugynevezett „férfihűdség” mellett bizony sokszor „fázik” az igazi, egészséges férfiszerelem szép nemes melegsége és erőteljes gyengédsége után szomjuhozó női lélek! Viszont azonban még ezen a téren is van az u. n. „házassági nevelés” lehetősége és az életben sokszor látjuk, hogy derűs, melegsívű, napsugaras lelkű asszonyok igen jótékony hatással vannak az ilyen férfilelkekre is és azokat sok tekintetben át is tudják alakítani.

„Dicsőség a magasban Istenünknek
 Dicsérje Őt a föld és a nagy ég
 Ki egy szavával hiva létre mindent
 S pillantásától függ ismét a vég.
 Ő az erő, tudás, gyönyör egésze,
 Részünk csak az árny, melyet ránk vetett,
 Imádjuk őt a végtelen kegyért, hogy
 Fényében ily osztályrészt engedett.
 Megtestesült az örökös nagy eszme,
 Im a teremtés befejezve már,
 S az Ur mindentől mit lehelni enged,
 Méltó adót szent számolyára vár.”

MADÁCH IMRE

A fasiszta háboru romjait napról-napra tüntetik el munkás és áldozatos kezek. A szatmári Lános templom három év és két hónap után 1947. nov. 16-án nyitotta meg ajtajait az Igére vágyó lelkek előtt. Fenti képünk a hívek áldozatkészségéből helyreállított Lános-templomot ábrázolja